

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax 41 34-426-34

*Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr Rady Gminy Imielno
z dnia*

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
G M I N Y I M I E L N O**

WRAZ ZE ZMIANĄ NR 1 STUDIUM...

**FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNE
KIERUNKI ROZWOJU GMINY**

KIELCE, marzec 2016

Zmiana Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Imielno, została opracowana przez;

Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach na podstawie Warunków Wykonania Zlecenia znak: BGP.6720.1.2015 z dnia 09 czerwca 2015r., zawartych w Kielcach w dniu 15 czerwca 2015r.,

w oparciu o Uchwałę Nr VI.30.2015 Rady Gminy Imielno z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno”.

Zespół autorski w składzie:

- mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska – główny projektant nr upr. 1256/92;
nr ewid. POIU KT 109*
- mgr Bożena Rumas*
- mgr Halina Piersiala*
- mgr inż. Małgorzata Bogdał*
- mgr inż. arch. kraj. Joanna Helowicz*

Załącznik do Uchwały Nr XXI/167/02 Rady Gminy w Imielnie
z dnia 28 czerwca 2002 r.

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO z siedzibą w Kielcach**
25-501 KIELCE, UL. SIENKIEWICZA 76, TEL/FAX 34-426-34

KARTA TYTUŁOWA

PRZEDMIOT OPRACOWANIA:

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO**

FAZA OPRACOWANIA II:

**FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE KIERUNKI
ROZWOJU GMINY**

GENERALNY PROJEKTANT : DR INŻ. ARCH. ELŻBIETA KACZMARSKA

KIELCE 2001

Spis treści

Wprowadzenie	str. 3
I. Cele i kierunki rozwoju społeczno gospodarczego	str. 4
1. Prognoza rozwoju demograficznego	str. 4
2. Prognoza rozwoju społeczno - gospodarczego	str. 6
3. Prognozy warunków i jakości życia ludności	str. 12
4. Standardy jakości życia ludności	str.19
II Kierunki polityki przestrzennej i zasady rozwoju infrastruktury technicznej	str. 20
1. Ochrona środowiska przyrodniczego	str. 20
2. Ochrona dziedzictwa – środowisko kulturowe	str. 53
3. Budownictwo mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne	str. 60
4. Rolnictwo i leśnictwo	str. 65
5. Turystyka i wypoczynek	str. 68
6. Komunikacja	str. 72
7. Infrastruktura techniczna	str. 78
8. Odpady komunalne	str. 88
III. Polityka w zakresie zabezpieczenia ponadlokalnych celów publicznych	str. 90
IV. Polityka gospodarowania mieniem społecznym	str. 94
V. Problematyka wyznaczonych obszarów Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego	str. 95
<i>VI. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą zmiany Nr 1 „Studium...”</i>	<i>str. 100</i>

WPROWADZENIE.

Funkcjonalno – przestrzenne kierunki rozwoju gminy opracowano na podstawie rozpoznania uwarunkowań stanu istniejącego i możliwości rozwoju gminy Imielno (w tym zawarte w zapisach obowiązującego MPZP) oraz w oparciu o szereg spotkań konsultacyjnych z Władzami samorządowymi i przedstawicielami urzędów.

W opracowaniu nawiązano do materiałów zawartych w strategii byłego województwa kieleckiego, porozumień zawartych pomiędzy gminami oraz uwzględniono przesądzenia lokalizacyjne i zlecone przez gminę projekty realizacyjne. W Studium uwzględniono również opracowaną przez Zakład Usług Naukowo – Technicznych „Innowacja i Technika”, sp. z O.O. Strategię rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Imielno Uchwaloną przez Radę Gminy dnia 28 października 1999 roku.

*Zmiana Nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno.” została zainicjowana Uchwałą Nr VI.30.2015 Rady Gminy Imielno z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno i dotyczyła wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin - złoża piasków w kat. C1, na terenie części sołectw: **Bełk, Imielnica, Motkowice, Stawy, Sobowice**, gmina Imielno wraz z określeniem kierunków ich zagospodarowania.*

Zapisy tekstu studium „Funkcjonalno – przestrzenne kierunki rozwoju gminy” oraz załącznik graficzny „Kierunki rozwoju” zostały uzupełnione w zakresie niezbędnym dla wprowadzenia zmiany Nr 1 „Studium... .

Zapisy niniejszego tekstu zostały zmienione jedynie w części dotyczącej przedmiotu zmiany Nr 1 „Studium...” i powiązanych z nią zmian w zagospodarowaniu terenu, mieszczących się w granicach zmiany, określonych uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium. Pozostałe zapisy tekstu, mimo ich formalnej dezaktualizacji nie zostały zmienione, jako niezwiązane w istotny sposób z przedmiotem zmiany studium. Część zapisów „Studium...” uległa dezaktualizacji i wymaga uporządkowania i uaktualnienia w trakcie kompleksowej zamiany studium, poprzedzonej stosowną uchwałą Rady Gminy Imielno, dotyczącą przystąpienia do sporządzenia aktualizacji studium.

*Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst „Studium... - Funkcjonalno przestrzenne kierunki rozwoju gminy”, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 1 „Studium...”, które dla odróżnienia zostały zapisane czcionką Times New Roman, 12 kursywa i oznaczone symbolem *1.*

**1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”*

I. CELE I KIERUNKI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY IMIELNO

1. Prognoza rozwoju demograficznego

Prognoza demograficzna dla gminy Imielno została opracowana w oparciu o „Prognozę ludności według wieku w przekroju powiatów na lata 1999 – 2020”, „Prognozę ludności Polski według województw na lata 1999 – 2030” oraz specyfikę procesów demograficznych w Imielnie. Najważniejsze cechy ludnościowe dla gminy to:

- ujemny przyrost naturalny (w 1999 r. $-3,3$ ‰, średnio w gminach wiejskich województwa świętokrzyskiego $-1,5$ ‰),
- ujemne (od 10 lat) saldo migracji (w 1999 r. $-8,3$ ‰, średnio w gminach wiejskich województwa świętokrzyskiego $-1,2$ ‰),
- niekorzystna struktura wiekowa ludności – niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (w 1999 r. $22,9$ %, średnio w województwie świętokrzyskim $24,9$ %).

Zgodnie z prognozami oraz cechami demograficznymi gminy prognozuje się spadek jej liczby ludności w latach 2000 – 2020 (podobnie jak ludności wiejskiej w całym kraju). Liczbę ludności gminy szacuje się na następujących poziomach:

2005 r. – ok. 4550 osób

2010 r. - ok. 4400 osób

2020 r. – ok. 4080 osób.

Spadek liczby ludności gminy związany jest głównie z ujemnym przyrostem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji. Struktura ludności według płci również ulegnie zmianie. Po 2006 r. może zaznaczyć się przewaga mężczyzn nad kobietami.

Obecna niekorzystna struktura wieku ludności gminy może jeszcze bardziej ulec pogłębieniu. Według prognoz na lata 2000 – 2020, w gminie Imielno będą zachodzić następujące zmiany w strukturze ludności:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0 – 17 lat) będzie stale zmniejszać się w analizowanym okresie i w roku 2020 zmniejszy się prawie o 30 % w stosunku do 2000 r.
- ludności w wieku produkcyjnym (kobiety 18 – 59 lat, mężczyźni 18 – 64 lat) będzie przybywało do ok. 2005 r., a następnie będzie ubywało do roku 2020. W tym

roku liczba ludności tej grupy wiekowej wyniesie ok. 85 % w stosunku do liczebności z roku 2000. Nastąpią także przemiany wewnątrz tej subpopulacji w kierunku wzrostu liczby ludności w wieku niemobilnym (powyżej 45 lat), kosztem spadku odsetka ludności w wieku mobilnym

- ludności w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat) będzie przybywało w całym analizowanym okresie. W roku 2020 liczebność tej grupy wiekowej będzie wyższa o ok. 17 % w porównaniu do roku 2000.

Zjawisko niżów i wyżów demograficznych będzie przyczyną zmian, jakie będą zachodziły w strukturze wieku dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Generalnie liczebność dzieci i młodzieży będzie zmniejszać się, głównie za sprawą mniejszej dzietności kobiet:

- liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3 – 6 lat) wykaże się zmienną liczebnością. Jednak w ogólnej tendencji liczba dzieci w tym przedziale wieku będzie maleć. W roku 2020 będzie mniejsza o ok. 17 % w stosunku do 2000 r.
- liczba dzieci chodzących do szkół podstawowych (7 – 12 lat) w analizowanym okresie również będzie zmniejszać się. W 2020 r. liczebność tej grupy wiekowej będzie niższa o ok. 30 % aniżeli w 2000 r.
- liczebność młodzieży gimnazjalnej (13 – 15 lat) w najbliższych 20 latach będzie wyraźnie zmniejszała się. W 2020 r. liczebność tej grupy wiekowej może spaść prawie o 40 % w stosunku do 2000 r.

Rozwój ludności gminy kształtowany będzie przez przebieg procesów demograficznych (przyrost naturalny, saldo migracji). Na przyrost naturalny decydujący wpływ ma falowanie niżów i wyżów demograficznych, prawne uregulowania prorodzinne oraz zmiany społeczno-obyczajowe. Natomiast na przebieg procesów migracyjnych duży wpływ wywiera możliwość znalezienia pracy, atrakcyjność zamieszkania, dostęp do usług. Jeśli więc gmina będzie rozwijała się gospodarczo wpłynie to na poziom życia jej mieszkańców i chęć zamieszkania. W przypadku gminy Imielno spowoduje to zatrzymanie odpływu ludności, głównie ludzi młodych i lepiej wykształconych. Ze względu na bliskość Jędrzejowa, który stanowi możliwość zatrudnienia, należy dążyć do sytuacji aby ludzie, którzy znaleźli pracę w tym mieście, nadal mieszkali na terenie gminy. Decydujący wpływ będzie miała atrakcyjność zamieszkania i warunki życia, czyli głównie:

- łatwy dostęp do placówek usługowych (ochrony zdrowia, oświaty, handlu, kultury),

- standard infrastruktury technicznej (zводociągowanie, kanalizacja, telefonizacja),
- jakość dróg i dostępność komunikacyjna.

Ponadto coraz istotniejszy staje się stan czystości środowiska w miejscu zamieszkania. W gminie Imielno jest to jeden z atutów ze względu na brak uciążliwych zakładów przemysłowych oraz atrakcyjny krajobraz naturalny.

Zmiany struktury wiekowej wymuszać będą konieczność analizowania perspektywicznych potrzeb ludności gminy w aspekcie infrastruktury społecznej. Do zmieniającej się w czasie liczebności grup wiekowych dzieci i młodzieży należy dostosować lokalną bazę szkolną. Również wzrastająca liczba ludności w wieku starszym wymagać będzie większej niż obecnie opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej.

2. Prognoza rozwoju społeczno – gospodarczego

Ze względu na istniejący potencjał gospodarczy gminy, uwarunkowania rozwoju, oczekiwania mieszkańców oraz ogólne trendy przemian gospodarczych, za najważniejsze kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego uznano:

- rolnictwo
- leśnictwo
- przemysł i drobna wytwórczość
- mieszkalnictwo i szeroko pojęta sfera usług publicznych i komercyjnych
- turystyka.

2.1. Rolnictwo

Kierunki polityki przestrzennej rolnictwa podporządkowane powinny być dwóm zasadniczym celom:

- stworzenie dogodnych warunków do transformacji rynkowej w perspektywie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej,
- przekształcania tradycyjnej, monofunkcyjnej wsi w nowoczesną, o charakterze wielofunkcyjnym przy zapewnieniu ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnictwo na obszarze gminy musi spełniać wymogi zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, którego najważniejsze aspekty to:

- przystosowanie funkcji rolniczej do wprowadzenia tzw. gospodarki rolno-

środowiskowej oraz ekologicznej produkcji żywności,

- przeciwdziałanie zanieczyszczaniu wód powierzchniowych i podziemnych,
- ochrona przed nieuzasadnionym zagospodarowaniem nierolniczym obszarów o najcenniejszych glebach (klasy bonitacyjne II – IV),
- przeznaczanie pod zalesienia obszarów o najłagodniejszych glebach, nieopłacalnych rolniczo.

Funkcja rolnicza ma w gminie Imielno znaczne szanse rozwojowe. Do atutów w tym rodzaju gospodarowania należą:

- wyższy od przeciętnego w województwie średni areał gospodarstwa rolnego,
- położenie w pobliżu dużych ośrodków miejskich (Kielce, Jędrzejów, Pińczów) stanowiących chłonne rynki zbytu dla rolnictwa intensywnego,
- „czyste” środowisko przyrodnicze objęte ochroną prawną (park krajobrazowy i jego otulina, obszar chronionego krajobrazu) umożliwiające rozwój gospodarstw produkujących zdrową „ekologiczną” żywność (w powiązaniu z rozwojem agroturystyki),
- rezerwy wody z istniejących ujęć możliwe do wykorzystania w przetwórstwie rolno-spożywczym.

Zgodnie z prognozami zawartymi w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” na obszarach wiejskich należy się spodziewać następujących tendencji:

- spadek ogólnej liczby gospodarstw,
- zwiększenie przeciętnego obszaru (użytków rolnych) gospodarstw indywidualnych,
- stabilizacja udziału najmniejszych gospodarstw (1 – 2 ha), które tracą charakter rolniczy na rzecz działek przydomowych, nie stanowiących źródła utrzymania,
- polaryzacja struktury gospodarstw indywidualnych: wzrost liczby gospodarstw dużych (powyżej 15 ha) i spadek liczby gospodarstw mniejszych.

Przemiany na wsi będą utrudnione wysokim zatrudnieniem w rolnictwie. Restrukturyzacja rolnictwa i integracja z UE spowoduje zmniejszenie tego zatrudnienia. Musi się to wiązać z tworzeniem nowych miejsc pracy na wsi poza rolnictwem. Rozwój wielofunkcyjny wsi wymaga dopływu kapitału, systemu kredytów dla rozwijających się gospodarstw, inwestycji w infrastrukturę techniczną.

Rozwój rolnictwa i innych funkcji na terenie gminy może powodować kolizje przestrzenne. W celu ich uniknięcia zabudowa nie związana z rolnictwem nie powinna wykaczać poza wskazane w „Studium...” strefy koncentracji funkcji pozarolniczych

(mieszkaniowych, usługowo-produkcyjnych itp.). Rozwojowa zabudowa rolnicza (towarowe gospodarstwa rolne, inwestycje grup producenckich, usługi lub przetwórstwo rolno-spożywcze stwarzające uciążliwość dla otoczenia) mogłyby mieć preferencje lokalizacyjne poza obszarami przeznaczonymi do koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej.

2.2. Leśnictwo

Gospodarka leśna stanie się ważnym elementem rozwoju wielofunkcyjnego obszaru gminy Imielno. Gmina należy do najsłabiej zalesionych w województwie i należy zdecydowanie zwiększyć udział lasów w strukturze zagospodarowania gruntów poprzez zalesianie terenów o słabych glebach i nieprzydatnych rolniczo. Dokumentami określającymi kierunki gospodarowania istniejącymi na terenie gminy zasobami leśnymi są:

- w lasach państwowych – plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów,
- w lasach niepaństwowych – uproszczone plany urządzenia lasów opracowane dla poszczególnych sołectw.

Według „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” lasy spełniać będą wymienione poniżej funkcje:

- ekologiczne (ochronne) – zapewniając stabilizację obiegu wody w przyrodzie, przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym, ochronę gleb przed erozją i osuwaniem się, poprawę warunków bioklimatycznych, tworzenie bioróżnorodności ekosystemów a także urozmaicenie krajobrazowe
- produkcyjne (gospodarcze) – zachowanie odnawialności i możliwości trwałego pozyskiwania drewna, rozwijanie gospodarki łowieckiej oraz tworzenie warunków dla rozwoju turystyki
- społeczne – wyrażające się poprzez stwarzanie korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa, wzbogacenie rynku pracy, rozwój świadomości ekologicznej społeczeństwa

Wszystkie wyżej wymienione funkcje gospodarki leśnej, przenikające się wzajemnie, mogą zaistnieć na obszarze gminy Imielno.

Kierunki rozwoju przestrzennego zalesień określają obszary wyznaczone w „Studium...”, w których uwzględniono:

- tereny przeznaczone do zalesienia w obowiązującym „Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno” (m.p.o.z.p.).

- nie objęte w m.p.o.z.p. tereny do zalesienia na glebach nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym, obecnie odłogowane.

Tereny przeznaczone do zalesienia w m.p.o.z.p. do czasu jego obowiązywania są zalesiane na podstawie ustaleń generalnych tego dokumentu planistycznego. Wyznaczone w „Studium...” nowe tereny do zalesień muszą spełniać wymogi określone przepisami o lasach:

- być położone w enklawach lasów istniejących i na terenach, których zalesienie jest uzasadnione względami gospodarki leśnej,
- być usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanej granicy rolno-leśnej.

Grunty te mogą być przeznaczone do zalesienia według kryteriów ustalonych w obowiązującym m.p.o.z.p. dla terenów rolnych, predysponowanych do zagospodarowania leśnego po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii urbanistycznej.

Na terenie Województwa Świętokrzyskiego planowany jest do realizacji pilotażowy program zalesień gruntów rolniczych ze środków pomocowych SAPARD. Gmina powinna starać się o udział w realizacji tego programu. Główne jego cele to:

- przygotowanie rolników do realizacji wieloletnich kontraktów zalesieniowych, w sposób zapewniający uzyskanie wysokich efektów środowiskowych i krajobrazowych,
- zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców wsi w zakresie gospodarki leśnej,
- realizację założeń Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości w zakresie gruntów prywatnych.

Program będzie dobrowolny dla rolników. Wsparcie programowe stanowić będzie roczna premia przeliczana na hektar zalesiania adekwatnie do poniesionych kosztów. Beneficjentami tego programu będą mogli być rolnicy, dzierżawcy gruntów rolnych lub ich stowarzyszenia, dla których rolnictwo stanowi jedyne źródło utrzymania. Minimalna powierzchnia zalesienia wynosić będzie 0,5 ha lub 0,1 ha w przypadku powiększania istniejącego lasu.

2.3. Przemysł i drobna wytwórczość

Na obszarze gminy nie działają większe zakłady przemysłowe dające zatrudnienie jej mieszkańcom a jedynie małe, najwyżej zatrudniające kilka osób, prywatne zakłady głównie z branży usługowo-handlowej. Celem utrzymania i rozwoju funkcji przemysłowej (drobnej wytwórczości) jest:

- wzmocnienie bazy ekonomicznej gminy,
- zapewnienie miejsc pracy dla mieszkańców gminy,

- uzyskanie wyższego stopnia przetworzenia produktów rolnych wytworzonych na obszarze gminy oraz na sąsiednich obszarach rolniczych.

O możliwości realizacji wymienionych celów decydować będzie wykorzystanie atutów jakimi dysponuje gmina, jak i umiejętne likwidowanie bądź ograniczanie barier rozwoju. Najistotniejsze atuty rozwoju przedsiębiorczości w gminie to:

- dogodne połączenia drogowe z miastami powiatowymi (Jędrzejów, Pińczów),
- wolne tereny do zainwestowania,
- zwiększająca się dynamika powstawania prywatnych podmiotów gospodarczych, co świadczy o wzroście przedsiębiorczości mieszkańców gminy,
- wolne zasoby ludzkie, z wysokim udziałem ludności w wieku mobilnym.

Bariery rozwoju to:

- braki infrastrukturalne w gminie (wyposażenie w wodociągi, kanalizacja, gaz),
- ograniczenia lokalizacji zakładów uciążliwych dla środowiska związane z obszarami ochrony przyrody we wschodniej i południowej części gminy,
- skromne zasoby surowców mineralnych jako baza dla zakładów kopalnianych.

Należy dążyć do stwarzania atrakcyjnych warunków do powstawania nowych przedsiębiorstw, które stymulują rozwój całej gminy, tworzą nowe miejsca pracy i poprzez podatki zasilają budżet gminy. Należy wspomagać aktywność gospodarzą mieszkańców gminy oraz umożliwiać inwestowanie na jej obszarze inwestorom z zewnątrz. Proponuje się podjęcie następujących działań:

- przygotowanie ofert terenów pod przedsiębiorczość w postaci bazy danych pozwalającej na uzyskanie niezbędnych informacji dla potencjalnych inwestorów (informacje o stanie własności, przeznaczenie gruntów w planie zagospodarowania przestrzennego gminy, ograniczenia przy zainwestowaniu, wyposażenie w media itp.),
- promocja ofert terenów do zainwestowania wśród mieszkańców gminy jak i do inwestorów z zewnątrz (Agencja Rozwoju Regionu),
- propagowanie wśród mieszkańców szkoleń w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, przekwalifikowań zawodowych (np. przy współudziale Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy).

2.4. Turystyka

Turystyka jest funkcją kreującą znaczny rynek pracy, zwłaszcza w sezonie letnim. Dotychczas pomimo znacznych walorów przyrodniczych, funkcja ta nie odgrywa większej roli na obszarze gminy. Celem rozwoju tej funkcji jest:

- poprawa efektywności wykorzystania naturalnych zasobów turystycznych i ich ochrona,
- zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę.

Formułowanie celów rozwoju funkcji turystycznej w gminie należy wiązać z:

- prognozowanym i widocznym w ostatnich latach wzrostem aktywności turystycznej ludności,
- rozwojem motoryzacji,
- dobrym położeniem komunikacyjnym gminy z pobliskimi miastami,
- wzrostem zainteresowania wśród społeczeństwa różnymi formami turystyki aktywnej,
- wzrostem popularności agroturystyki jako alternatywnej formy pobytów urlopowych, zarówno wśród słabszych ekonomicznie warstw społeczeństwa jak i modnego „powrotu do natury” warstw zasobniejszych finansowo.

Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze gminy, jak i uwarunkowania zewnętrzne (bliskie sąsiedztwo miast i okolic atrakcyjnych turystycznie) obszar gminy predysponowany jest do rozwoju turystyki weekendowej oraz agroturystyki.

Turystyka weekendowa

Do rozwoju tej formy turystyki szczególnie predysponowane są wschodnie i południowe tereny gminy, związane z malowniczą doliną Nidy i jej dopływami. Są to tereny najbardziej cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną (Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulina (*Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu*)*1, Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu i Miechowsko-Działoszycki*1 Obszar Chronionego Krajobrazu), co wiąże się gwarancją utrzymania czystego środowiska w przyszłości ze względu na ograniczenia przy inwestycjach mogących negatywnie oddziaływać na środowisko. Największe atuty posiadają Motkowice, które stanowią początek szlaku wodnego po Nidzie oraz w której znajduje się stacja kolejki wąskotorowej, funkcjonującej w sezonie letnim na trasie Jędrzejów – Pińczów jako „Ekspres-Ponidzie”.

Ponadto atrakcyjne turystycznie staną się tereny wokół proponowanych zbiorników małej retencji. Warunkiem ich rekreacyjnego wykorzystania jest jednak poprawa czystości rzek, co stwarza konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze gminy i sąsiednich terenów.

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Proponowane kierunki działania dla rozwoju turystyki weekendowej to:

- wyznaczenie atrakcyjnej widokowo drogi rowerowej wzdłuż doliny Nidy,
- oznakowanie i promocja interesujących obiektów zabytkowych
- poszerzenie oferty wypoczynku w okresie letnim, np.: organizacja cyklicznych imprez kulturalno – sportowych, możliwość korzystania z boisk sportowych,
- wyznaczenie miejsc biwakowania, pól namiotowych
- wzbogacenie oferty gastronomicznej,
- opracowanie oferty działek pod budowę obiektów służących rekreacji,
- prowadzenie akcji promujących walory turystyczne gminy (informacja w urzędzie gminy, wydanie folderu, informacje na stronach internetowych itp.).

Agroturystyka

Obecnie na obszarze gminy brak jest gospodarstw agroturystycznych, a ta forma gospodarowania staje coraz popularniejsza ze względu na rosnące zapotrzebowanie. Podstawę rozwoju tej formy wypoczynku stanowią gospodarstwa rolne na obszarze całej gminy. Rozwój agroturystyki może stanowić alternatywne źródło dochodów gospodarstw (m.in. sprzedaż produktów żywnościowych bezpośrednio w gospodarstwie). Przyczyni się do aktywizacji tych obszarów. Może spowodować inwestycje w infrastrukturę turystyczną oraz nowe miejsca pracy.

Proponowane kierunki działania:

- rozpropagowanie idei agroturystyki wśród rolników,
- zorganizowanie szkoleń i wycieczek instruktażowych,
- zinventaryzowanie potencjalnych pokoi gościnnych i ich kategoryzacja,
- zorganizowanie promocji gospodarstw agroturystycznych

Rozwój agroturystyki wymaga też podniesienie estetyki wsi, wyposażenia w infrastrukturę techniczną, dostępu do placówek usługowych i handlowych.

3. Prognozy warunków i jakości życia ludności

Prognozę jakości życia mieszkańców gminy opracowano przy wykorzystaniu:

- analizy stanu istniejącego i uwarunkowań gminy,

- analizy trendów rozwojowych ogólnokrajowych i regionalnych dla ustalenia trendów lokalnych.

3.1. Mieszkalnictwo

Rozwój mieszkalnictwa to jedna z najważniejszych funkcji gminy. Rozwój mieszkalnictwa związany jest z wzrostem liczby mieszkańców gminy a także usług (poszerzenie kręgu odbiorców i wytwórców usług). Rozwój mieszkalnictwa zależy w dużej mierze od atrakcyjności zamieszkania, wyposażenia infrastrukturalnego gminy oraz zwiększenia rynku pracy.

Celem rozwoju mieszkalnictwa jest:

- podnoszenie standardu zamieszkania,
- intensyfikacja wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania oraz ich ewentualne rozszerzenie na tereny obecnie obciążone zabudową rozproszoną.

Działania w kierunku podnoszenia standardu i atrakcyjności zamieszkania powinny zmierzać do:

- lepszego standardu technicznego budynków mieszkalnych oraz ich wyposażenia w instalacje,
- pełnego wyposażenia terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną,
- prawidłowej obsługi komunikacyjnej tych terenów zarówno w układzie wewnętrznym, jak i w powiązaniu z siecią dróg zewnętrznych,
- estetyki i wysokiej jakości przestrzeni publicznych w terenach zabudowy,
- dostępności do podstawowych usług publicznych i komercyjnych (przedszkola, szkoły podstawowe, ośrodki zdrowia, ośrodki kultury itp.).

Szczególne predyspozycje i możliwości realizacji budownictwa istnieją na terenach dobrej komunikacji z obszarami sąsiednich miast (Jędrzejów, Pińczów). Wiąże się to z chęcią zamieszkania ludności, która miejsca pracy będzie znajdować poza obszarem gminy, zwłaszcza w tych miastach. Realizacja budownictwa mieszkaniowego wymagać będzie większych działek:

- przy budownictwie jednorodzinym – ok. 0,10 ha
- przy budownictwie zagrodowym – ok. 0,20 ha.

Również rozwój agroturystyki spowoduje zainteresowanie polepszeniem warunków mieszkaniowych i budownictwem pensjonatowym. Wraz ze wzrostem zasobności

społeczeństwa zwiększy się zapotrzebowanie na obszary budownictwa rezydencjonalnego. Zakładana wielkość działki tej zabudowy to ok. 0,20 – 0,3 przy przyjęciu wyżej wymienionych wielkości działek kierowano się:

- ogólnymi tendencjami krajowymi zachodzącymi w mieszkalnictwie w ostatnich latach,
- rosnącym zainteresowaniem działkami większymi w zabudowie jednorodzinnej.

Szczegółowe ustalenia niezbędnych terenów mieszkaniowych powinno nastąpić na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawierających ogólne kierunki polityki przestrzennej zawarte w studium. Ważnym zadaniem regulacyjnym tych planów powinno być przeciwdziałanie rozpraszaniu budownictwa mieszkaniowego. Należy dążyć do wypełnienia istniejącego układu urbanistycznego poprzez zainwestowanie terenów wolnych w obecnych obszarach zurbanizowanych oraz w terenach wyposażonych w infrastrukturę techniczną. Rozwój nowych terenów mieszkaniowych może być dopuszczony także na peryferiach terenów zurbanizowanych, w obrębie zabudowy rozproszonej, które jednak nie naruszają terenów otwartych.

3.2. Infrastruktura społeczna

Celem rozwoju bazy materialnej infrastruktury społecznej jest:

- dążenie do zabezpieczenia możliwości realizacji podstawowych potrzeb ludności przez usługi publiczne, poprzez zwiększenie wyposażenia wiejskich ośrodków usługowych,
- zwiększenie atrakcyjności Imielna jako lokalnego ośrodka obsługi poprzez wzbogacenie struktury usług, zarówno publicznych jak i komercyjnych, oraz zapewnienie dostępności komunikacyjnej z poszczególnych wsi.

Realizacja powyższych celów powinna doprowadzić do wykształcenia się sieci ośrodków usługowych. Ośrodkiem usług lokalnych pozostanie Imielno obsługujący mieszkańców całej gminy. Do roli ośrodków wspomagających ze względu na swój potencjał demograficzny, położenie i połączenia drogowe, predysponowane są miejscowości Motkowice i Mierzwin. Realizacja obiektów usług publicznych i komercyjnych w tych miejscowościach powinno wpłynąć znacząco na wzrost atrakcyjności zamieszkania na obszarze gminy i zwiększyć identyfikację oraz zaangażowanie mieszkańców w jej problemy.

Obsługa ludności w usługi ponadpodstawowe realizowana jest obecnie i będzie w przyszłości w mieście powiatowym - Jędrzejowie.

3.2.1. Publiczna infrastruktura społeczna

Oświata

– przedszkola

Na obszarze gminy nie funkcjonuje żadna placówka przedszkolna oferująca pełną opiekę nad dziećmi w wieku 3 – 6 lat. Działają natomiast oddziały „0” przy szkołach podstawowych, do których uczęszczają głównie 6-latkowie. W związku z tym, że wychowanie przedszkolne wywiera wpływ na późniejszą edukację człowieka i powoduje wyrównywanie startu życiowego dla dzieci wiejskich w porównaniu z rówieśnikami z miast, postuluje się poszerzenie oferty przedszkolnej na terenie gminy. Obecnie w związku ze zjawiskiem bezrobocia wśród kobiet, zapotrzebowanie na placówki tego typu nie jest wysokie, ale w przyszłości gdy sytuacja na rynku pracy zmieni się, takie zapotrzebowanie może wzrosnąć. Będzie ono zależne także od poziomu wykształcenia przedszkolnego. Proponuje się utworzenie placówki przedszkolnej w Motkowicach, które dysponują największym potencjałem demograficznym.

Zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną może być realizowane nie tylko przez placówki samorządowe ale również przez organizacje kościelne, społeczne oraz osoby prywatne. Ofertę mogą też stanowić ogniska przedszkolne działające tylko w okresach większego zapotrzebowania np. podczas letnich prac polowych.

– szkolnictwo podstawowe

Popyt społeczny na edukację na poziomie kształcenia podstawowego determinuje prawie wyłącznie czynnik demograficzny, czyli liczba dzieci w wieku 7 – 12 lat. Prognoza demograficzna do roku 2020 zakłada generalnie zmniejszanie się tej grupy wiekowej. Proces falowania wyźów i niżów demograficznych będzie powodował widoczne różnice pomiędzy poszczególnymi latami.

Analiza stanu istniejącego wykazuje korzystne standardy nauczania w gminie. Zachodzące zmiany w sieci szkół (zlikwidowanie filii w Helenówce) powinny spowodować doinwestowanie pozostałych szkół oraz dojazdów dzieci do szkół. Funkcjonowanie pozostałych szkół filialnych (w Jakubowie, Opatkowicach Murowanych i Stawach) może być zagrożone w dłuższej perspektywie czasu w wyniku malejącej liczby dzieci.

– **szkolnictwo gimnazjalne**

Na obszarze gminy, w związku z liczebnością młodzieży w wieku gimnazjalnym (13 – 15 lat) jak i prognozami demograficznymi zakładającymi zmniejszanie się tej grupy wiekowej, występuje potrzeba istnienia jednego gimnazjum gminnego. Obecnie znajduje się ono w Sobowicach, ale według planów władz gminnych, ma zostać przeniesione do Imielna. Ma zająć zmodernizowane budynki tamtejszej szkoły podstawowej (po adaptacji poddasza, budowie sali gimnastycznej).

– **szkolnictwo ponadgimnazjalne**

Na obszarze gminy nie funkcjonuje żadna szkoła ponadgimnazjalna i młodzież uczęszcza do szkół głównie w Jędrzejowie a także Pińczowie i Kielcach. Związku z niewystarczającym zapotrzebowaniem na szkoły tego typu nie proponuje się ich utworzenia na terenie gminy. Do władz gminy należy natomiast dbanie o umożliwienie i usprawnienie dostępu komunikacyjnego do tych szkół.

Kultura

– **biblioteki**

Funkcjonujące obecnie placówki biblioteczne na obszarze gminy zapewniają odpowiednią możliwość korzystania z nich. Wskaźniki określające ich działalność (liczba księgozbioru przypadająca na 1000 mieszkańców, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika) wykazują ich dobre funkcjonowanie w porównaniu do średnich danych dla województwa. Nie proponuje się nowych placówek tego typu na terenie gminy.

– **domy kultury, kluby, świetlice**

Placówki tego typu wpływają znacząco na kształtowanie więzi lokalnych oraz zagospodarowanie wolnego czasu, głównie wolnego czasu. Często są jedynymi ośrodkami kulturotwórczymi dostępnymi dla ludności wiejskiej. Na obszarze gminy wydaje się konieczna realizacja wielofunkcyjnego gminnego domu kultury w Imielnie oraz kilku świetlic wiejskich w miejscowościach wspomagających funkcjonowanie miejscowości gminnej

Realizacja wielofunkcyjnego domu kultury w Imielnie, poza pełnieniem centralnej placówki kulturotwórczej dla całej gminy, przyczyniłaby się do podniesienia prestiżu miejscowości gminnej. Powołanie świetlic wiejskich w pozostałych większych

miejsowościach stworzyłoby sieć placówek kultury dostępnych dla mieszkańców całej gminy. Mogłyby one zaistnieć przy stosunkowo małych środkach inwestycyjnych np. adaptacja nie wykorzystanych pomieszczeń w budynkach szkolnych, wykorzystanie pomieszczeń straży pożarnej, parafialnych. Z pewnością wymagałyby zatrudnienia wykwalifikowanej kadry. Takie placówki znacznie przyczyniłyby się do wzrostu atrakcyjności zamieszkania jak i czasowego pobytu turystów.

Zdrowie i opieka społeczna

Istniejące dwa ośrodki zdrowia (w Imielnie i Opatkowicach Murowanych) świadczące usługi w zakresie podstawowej opieki medycznej, w zasadzie zapewniają odpowiedni dostęp do usług tego typu. Konieczne jest jednak podniesienie standardu i różnorodności usług jak i bazy lokalowej ośrodków. Wiąże się to też z procesem starzenia się mieszkańców gminy co spowoduje wzrastanie zapotrzebowania na usługi lekarskie. Należy również wspierać inicjatywy powstawania prywatnych gabinetów lekarskich. Opiekę specjalistyczną i szpitalną nadal zapewniać będzie szpital i przychodnie specjalistyczne w Jędrzejowie.

Funkcjonujący w Imielnie prywatny punkt apteczny jest niewystarczający przy obsłudze mieszkańców gminy. Konieczna jest lokalizacja takiego punktu przy ośrodku zdrowia w Opatkowicach Murowanych.

Sport i rekreacja

Baza sportowo – rekreacyjna na obszarze gminy jest bardzo skromna i wymaga doinwestowania. Brak jest sieci boisk sportowych, które jako podstawowy element infrastruktury sportowej na terenach wiejskich, powinny funkcjonować w każdym sołectwie.

Atrakcyjne tereny wzdłuż Nidy wymagają zainwestowania turystycznego. W Motkowicach znajduje się początek szlaku wodnego po Nidzie, który kończy się przy ujściu Nidy do Wisły. Dlatego też w miejscowości tej mogą znaleźć się takie elementy infrastruktury turystycznej jak: przystań kajakowa, pole biwakowe. Motkowice mogą zostać wypromowane dla inwestorów w branży turystycznej. Wzdłuż Nidy można wyznaczyć atrakcyjną widokowo drogę rowerową dla turystów. Również tereny wokół proponowanych zbiorników retencyjnych mogą stanowić atrakcyjne miejsca do wykorzystania turystycznego.

3.2.2. Usługi komercyjne

Sieć placówek komercyjnych (handlowych, usługowych, gastronomicznych) nie jest jeszcze w pełni ukształtowana na obszarze gminy i należy oczekiwać jej dalszego rozwoju. Funkcjonujące placówki to przeważnie niewielkie obiekty o niskim standardzie wyposażenia.

Podaż usług jest i będzie w przyszłości regulowana przez rynek. Zapotrzebowanie na usługi będzie kształtowane w znacznej mierze przez kondycję finansową gospodarstw domowych, jak również zależeć będzie od możliwości finansowych i przedsiębiorczości inwestorów. Zapotrzebowanie na różnego typu usługi znacznie wzrośnie wraz z rozwojem turystyki weekendowej i agroturystyki na obszarze gminy. Sprzyjać to będzie powstawaniu nowych placówek handlowych i usługowych.

Dla podniesienia prestiżu miejscowości gminnej właściwe wydaje się rozwijanie w Imielnie obszaru centralnego o charakterze usługowo – handlowym.

4. Standardy jakości życia

wybranych elementów infrastruktury społecznej

Wyszczególnienie	Miernik	Stan istniejący	Okres perspektywiczny
MIESZKALNICTWO wygoda zamieszkania	przeciętna pow. użytk. mieszkania [m ²] na 1 osobę	19,8	20 – 25
	liczba osób na 1 izbę	0,99	0,9 – 1,0
OŚWIATA I WYCHOWANIE Objęcie opieką przedszkolną dzieci w wieku 3 – 6 lat warunki nauki: - w szkole podstawowej - w gimnazjum	% uczestnictwa	brak danych	40 - 50
	liczba uczniów na 1 pomieszczenie do nauki	9	18 - 25
	liczba uczniów na 1 pomieszczenie do nauki	18	18 – 25
KULTURA możliwość korzystania z: - placówek bibliotecznych - domów kultury, klubów, świetlic	liczba mieszkańców na 1 placówkę	2,3 tys.	2,0 – 3,0 tys.
	liczba mieszkańców na 1 placówkę	4,7 tys.	2,0 – 3,0 tys.
OCHRONA ZDROWIA możliwość korzystania z ośrodków zdrowia możliwość nabycia leków	liczba mieszkańców na 1 placówkę	2,3 tys.	2,0 – 4,0 tys.
	liczba mieszkańców na 1 aptekę	4,7 tys.	4,0 – 5,0 tys.
HANDEL możliwość korzystania z placówek sklepowych warunki nabycia artykułów	liczba mieszkańców na 1 sklep	107,1	100 – 150
	powierzchnia sprzedażowa sklepów [m ²] na 1 mieszkańca	0,32	0,4 – 0,5

II. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ I ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Ochrona środowiska przyrodniczego.

Generalnie zasady ochrony środowiska przyrodniczego wskazują na konieczność racjonalnego gospodarowania w gminie w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju. Główne zasady gospodarowania w gminie obejmują uwarunkowania rozwoju społeczno – gospodarczego w tym:

- ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych,
- osadnictwo i działalność gospodarczą
- infrastrukturę techniczną i komunalny transport
- przyjęte w studium są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Formy ochrony środowiska przyrodniczego w obszarze gminy Imielno wynikają z istniejących tutaj wartości przyrodniczych i krajobrazowych (opisane w części I Studium - Ekofizjografia) i są znaczące w skali regionalnej i krajowej. Znaczne powierzchnie gminy są chronione w ramach Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych. Wschodnia i południowo-wschodnia część gminy znajduje się w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym (6,8 % powierzchni gminy) i jego otulinie (*NOChK*)*1 (31,5 %). Południowo – zachodnia część gminy położona jest w Miechowsko - Działoszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu, północno – wschodnia część gminy obejmuje fragment Włoszczowsko - Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie gminy są 3 pomniki przyrody.

Ochronie prawnej podlega prawie połowa gminy Imielno, od strony wschodniej i południowej, głównie ze względu na walory przyrodnicze.

Najważniejszą rolę spełnia tu Nadnidziański Park Krajobrazowy i jego otulina (obszar chronionego krajobrazu) utworzony w 1986 r. Funkcjonują dwa obszary chronionego krajobrazu: w północnej części Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

a w części południowej Miechowsko-Działoszyci. Oba utworzono w 1995r. w szczególności dla ochrony wód podziemnych i powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych rzek i strumieni.

Zespół Parków Krajobrazowych Ponidzia w tym: Nadnidziański Park Krajobrazowy utworzony został mocą uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XVII/187/86 z dnia 19.12.1986 r.

Przebieg granicy parku krajobrazowego określono w rozporządzeniu nr 366/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001r. w sprawie utworzenia Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 108, poz. 1272 z dnia 19 października 2001r).

W 1996 r. dla Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia opracowany został plan ochrony, zatwierdzony rozporządzeniem nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 5 marca 1997r. Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 8, poz. 29), którego ustalenia obowiązują przy określeniu i realizacji zasad gospodarowania na terenach parków i ich otulin oraz są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, „studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin” i wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla obszarów parku. Ponadto w planie ochrony ustalono nowy przebieg granic parków. Częściowo ustalenia planu ochrony zostały zmienione rozporządzeniem nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 32, poz. 728 z dnia 5 lipca 1999r.), rozporządzeniem nr 125/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 26 marca 2001r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 19, poz. 241 z dnia 4 kwietnia 2001r.) oraz rozporządzeniem nr 278/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2001r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 85 poz. 989 z dnia 16 sierpnia 2001r.).

Zagospodarowanie terenu gminy Imielno w obrębie Parków Krajobrazowych Ponidzia i ich obszarów chronionego krajobrazu (otulin) musi być podporządkowane ustaleniom wynikającym z Planu Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia. Dotyczy to

następujących sołectw: Bełk, Imielnica, Sobowice, Stawy (sołectwa w obrębie Parku i otuliny), Motkowice (sołectwo jedynie w obrębie otuliny).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego nr 336/2001.) na terenie parków krajobrazowych zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- lokalizowania budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu i hodowli posługujących się metodą bezściółową,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych i nadwodnych,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności, wydobywania skał, minerałów, torfu (poza obszarami określonymi w planach) ochrony oraz niszczenia gleby,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego nr 335/2001 z dnia 17 października 2001r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (otuliny) zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- lokalizowania budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu i hodowli posługujących się metodą bezściółową,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych i nadwodnych,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności, wydobywania skał, minerałów, torfu (poza obszarami określonymi w planach ochrony) oraz niszczenia gleby,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.

Szczegółowe zasady gospodarowania w parkach krajobrazowych i ich obszarach chronionego krajobrazu (otulinach) zostały ustalone w planach ochrony parków krajobrazowych.

Ustalenia wynikające z Planu Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia

Działania na rzecz ochrony i kształtowania Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia podporządkowane zostały realizacji czterech celów szczegółowych :

- cele ekologiczne (umożliwienie trwałego użytkowania zasobów środowiska przyrodniczego obszaru),
- cele kulturowe (zachowanie ciągłości historycznej i harmonii w kształtowaniu istniejących na tym obszarze funkcji),
- cele społeczne (poprawa warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Parków, rozwój turystyki, wypoczynku oraz lecznictwa uzdrowiskowego, a także nauki i dydaktyki),

Umożliwienie trwałego użytkowania zasobów środowiska przyrodniczego obszaru Parków wymaga realizacji polityki polegającej na :

1. zabezpieczeniu równowagi ekologicznej, czyli :
 - ochronie konserwatorskiej unikatowych zasobów i cech środowiska przyrodniczego,
 - wzmożonej ochronie tych ekosystemów, zasobów i cech środowiska oraz węzłów i korytarzy ekologicznych, które mają wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody,

- zahamowaniu procesów niszczących, rekultywacji i wzbogacaniu obszarów ubożonych i degradowanych,
2. rozwoju społeczno-gospodarczym uwzględniającym uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego Zespołu Parków i dążenia do poprawy warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Zespołu Parków poprzez:
- zabezpieczenie równowagi ekologicznej,
 - poprawę jakości powietrza, wód, stanu powierzchni ziemi, zieleni,
 - zachowanie wartości przyrodniczych i kulturowych, które jednocześnie są walorami turystyczno-rekreacyjnymi,
 - racjonalną gospodarkę zasobami przyrody, kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego,
 - uwzględnienie w rozwoju społeczno-gospodarczym uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, zasobów kulturowych i fizjonomii krajobrazu Zespołu Parków.

Opracowany Plan Ochrony wyznaczył cztery strefy działań w obrębie Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia, w których należy prowadzić następujące działania na rzecz realizacji celów ochrony i kształtowania Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia w odniesieniu do obszarów w granicach gminy Imielno:

strefa I a i I b:

1. ochrona konserwatorska unikatowych zasobów i cech środowiska przyrodniczego poprzez zachowanie istniejących obiektów prawnie chronionych (rezerwat przyrody i pomniki przyrody) oraz dążenie do tworzenia nowych.

strefa II

1. zahamowanie procesów niszczących, osłabianie antropogenicznych barier ekologicznych oraz wzbogacanie obszarów ubożonych i degradowanych poprzez:
 - osłabianie wpływu antropogenicznych barier ekologicznych (np. zwiększenie liczby przepustów pod drogami i liniami kolejowymi prowadzonymi na nasypach, poprawa stanu czystości wód w ciekach, odtworzenie prawidłowych ekologicznie stosunków wodnych na terenach zmeliorowanych w dolinie Nidy, rekultywację terenów przesuszonych melioracjami i terenów przemysłowych),

- wzmacnianie środowiskotwórczej roli szaty roślinnej (przebudowa drzewostanów o składzie w gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych),
- zahamowanie degradacji stosunków wodnych oraz rehabilitację zaistniałych zniszczeń (zwiększenie zdolności retencyjnej obszaru, zahamowanie obniżania poziomu wód gruntowych, poprawa stanu jakości wód powierzchniowych),
- ochronę gleb przed erozją i obniżaniem żyzności,
- ograniczanie i osłabianie wpływu emisji zanieczyszczeń ze źródeł lokalnych i dalekiego zasięgu,
- ograniczanie skutków zmian w rzeźbie terenu.

strefa III:

1. Ochrona oraz rewitalizacja obiektów zabytkowych objętych rejestrem i ewidencją Państwowej Służby Ochrony Zabytków
2. Ochrona krajobrazu kulturowo-historycznego - ochrona takich walorów widokowych, jak: punkty i ciągi widokowe ekspozycji biernej i czynnej, przedpola widokowe wszystkich dominant, powiązania widokowe dominant, subdominant poprzez:
 - nie wprowadzanie zabudowy i innych barier widokowych oraz uporządkowanie zagospodarowania punktów i ciągów widokowych poprzez usunięcie elementów dysharmonijnych

strefa IV:

1. podjęcie badań i prób w kierunku renaturalizacji koryta Nidy i jej doliny
2. przywrócenie wodom Nidy I klasy czystości
3. wykluczenie, zaprzestanie lub ograniczanie działań zaburzających stosunki wodne:
 - melioracje nawadniające i osuszające,
 - regulacja cieków poprzez prostowanie i skracanie ich biegów,
 - eksploatacja surowców mineralnych na terenach o zaburzonych stosunkach wodnych,
4. fitomelioracje poprzez system zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
5. odbudowa i budowa małych zbiorników wodnych,
6. rekultywacja odkrywek w złożach surowców mineralnych powstałych w wyniku lokalnej, często dzikiej eksploatacji, głównie na potrzeby mieszkańców,

7. ograniczanie ilości palenisk domowych poprzez budowę kotłowni obsługujących większą ilość użytkowników,
8. sukcesywna zmiana nośników energii w jednostkach osadniczych z węgla na gaz lub energię elektryczną,

Tereny wiejskie całego obszaru Zespołu Parków Poniżnia:

1. kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego poprzez:

- utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- ograniczanie - w miarę możliwości - rozpraszania nowej zabudowy,
- nie dopuszczanie - w miarę możliwości - do budowy tras i ciągów komunikacyjnych na odcinkach poza terenami zabudowanymi,
- nie wprowadzanie obiektów agresywnych krajobrazowo, tzn. o dużych kubaturach, wysokich kominach, itp.
- preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
- izolowanie wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych,
- utrzymanie i wzbogacanie naturalnej szaty roślinnej,
- ograniczanie sieci napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych,

2. kształtowanie form zabudowy poprzez następujące ustalenia:

- dopuszczenie realizacji budynków ze stromym symetrycznym dachem dwuspadowym lub czterospadowym o nachyleniu połaci 35° - 45° z przyczółkami i naczółkami z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkaniowe,
- maksymalna wysokość budynku mieszkalnego nie powinna przekraczać dwóch kondygnacji, przy czym druga kondygnacja może znajdować się na poddaszu,
- poziom zerowy parteru nie powinien być wyżej niż 1 m od poziomu terenu,
- zaleca się stosowanie prostej i zwartej bryły opartej na rzucie wydłużonego prostokąta,
- zaleca się stosowanie ganków otwartych bądź zabudowanych w sposób wynikający z funkcji (wejście frontowe, wejście ogrodowe, ganki dekoracyjne),
- na obszarach zabudowy skupionej należy dążyć do ujednoczenia podstawowych materiałów wykończeniowych i elementów ozdobnych, dopuszcza się natomiast większe zróżnicowanie materiałów i elementów ozdobnych na terenach o rozproszonej zabudowie,
- do prac wykończeniowych zaleca się stosować materiały pochodzenia rodzimego (kamień, drewno),

- zakazuje się realizacji budynków z elementami deformującymi, jak np. stropodachy, czy płaskie dachy o nachyleniu połaci poniżej 35°[□], schodkowe zwieńczenia ścian, wprowadzanie do elewacji lusterek i innych elementów dekoracyjnych.

Cały obszar Zespołu Parków Ponidzia

1. Poprawa warunków życia stałych mieszkańców i użytkowników Zespołu Parków poprzez:
 - racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
 - poprawę jakości wód (w tym szczególnie rozbudowa systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków), powietrza (ograniczanie niskiej emisji i emisji z zakładów przemysłowych), gleb (ograniczanie zanieczyszczeń i podatności na degradację),
 - ochronę zasobów kulturowych i krajobrazu kulturowo-historycznego,
 - kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego
2. Rozwój turystyki i wypoczynku oraz nauki i dydaktyki wymagający:
 - dokonania oceny możliwości rozwoju,
 - określenia kierunków rozwoju wraz z koncepcją przestrzenną,
 - opracowania programu aktywizacji turystyczno-wypoczynkowej obszarów Parków i jego realizacji
3. Zwiększenie lesistości obszaru.

Ponadto, działalność rolnicza na obszarze Nadnidziańskiego i Kozubowskiego Parku Krajobrazowego powinna być realizowana zgodnie z Planem Ochrony Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych zatwierdzonych rozporządzeniem Nr 2/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 05.03.1997r. w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia oraz rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30.06.1999r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Ponidzia. Gospodarka rolna w obrębie Zespołu Parków Krajobrazowych i Ponidzia wymaga przestrzegania następujących zasad:

- ▶ zapobieganie degradacji żyzności gleb,
- ▶ eliminowanie stosowania insektycydów I i II klasy toksyczności oraz trudno rozkładających się herbicydów,

[□] zmiana wprowadzona rozporządzeniem Nr 21/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 1999 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urzęd. Woj. Świętokrz. Nr 32, poz. 728)

- ▶ zapobieganie erozji:
- ▶ na obszarach podlegających erozji w stopniu słabym (spadki poniżej 6%) pożądany jest poprzeczno – stokowy kierunek orki, wprowadzanie roślin utrwalaających strukturę gleby,
- ▶ na obszarach podlegających erozji w stopniu średnim (spadki poniżej 6-10%) oprócz zabiegów jw. Zaleca się stosowanie wstęgowego układu pól płodozmianowych, wydzielania pasów zadarnionych, tarasowania zboczy, zapór typu obudowy biologicznej,
- ▶ tereny zagrożone erozją silną (spadki powyżej 10%) nie powinny być uprawiane rolniczo lecz zadrzewione (m. in. Sadami w darni),
- ▶ wprowadzanie zadrzewień, zakrzewień i zadarnień śródpolnych na terenach pozbawionych tego typu roślinności,
- ▶ systematyczne konserwowanie urządzeń melioracyjnych,
- ▶ poddawanie weryfikacji obszarów planowanych do melioracji,
- ▶ stopniowe rozwijanie działań na rzecz komasacji gruntów rolnych charakteryzujących się silnym rozdrobnieniem,
- ▶ preferowanie upraw zbożowych, paszowych, warzywnych i sadowniczych,
- ▶ promowanie rozwoju produkcji zdrowej żywności oraz upraw specjalnych (leczniczych, miododajnych, jagód),
- ▶ rozwijanie gospodarki hodowlanej w oparciu o małe i średnie obiekty inwentarskie, z jednoczesnym zakazem lokalizacji ferm bezściołowych i dużych (powyżej 50 DJP) ferm ściółowych,
- ▶ wyeliminowanie wykorzystania gnojowicy do nawożenia pól,
- ▶ ograniczenie wyłączenia z produkcji rolniczej gleb klas I – III oraz gleb pochodzenia organicznego wszystkich klas bonitacyjnych.

Zgodnie z polityką ekorozwoju państwa i z celami parków krajobrazowych ustalenia planu ochrony wskazują działania, które są niezbędne aby na obszarze Parków Krajobrazowych Poniżnia miał miejsce zrównoważony rozwój, odpowiadający zasadom racjonalnego gospodarowania, zgodny z potrzebami mieszkańców i ochroną środowiska. Ustalenia planu obejmują te działania, które są niezbędne aby uporządkować istniejące nieprawidłowości i zapobiec powstawaniu nowych, aby zapewnić dalszy rozwój w harmonii z walorami przyrodniczymi i kulturowymi obszaru. W generalnym ujęciu główne zasady

gospodarowania w gminach położonych na terenach Parków Krajobrazowych Ponidzia powinny obejmować:

- ochronę najcenniejszych walorów przyrodniczych gminy,
- ochronę pojedynczych zabytków i ich zespołów,
- budowę lokalnych systemów kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków,
- wprowadzenie systemu indywidualnej segregacji śmieci i odpadów, zorganizowanie odbioru surowców wtórnych i wywozu śmieci i odpadów, zagospodarowanie nieorganizowanych odpadów wysypisk,
- zwiększenie powierzchni zalesionych,
- wzbogacenie obszaru zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi,
- ograniczenie melioracji odwadniających,
- egzekwowanie kształtowania zabudowy mieszkalnej i gospodarczej, zgodnie z określonymi prawidłowościami,
- egzekwowanie od właścicieli zakładów produkcyjnych i przetwórczych przestrzegania zasad ochrony środowiska,
- dostosowanie rozwoju przestrzennego, jakościowego i ilościowego turystyki do uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i społeczno – gospodarczych oraz do popytu turystycznego; inicjowanie różnych ofert usług turystycznych.

Zasady te zostały uszczegółowione w stosunku do gminy Imielno:

- szczególna ochrona Doliny Nidy, z uwzględnieniem samej Nidy jako szlaku spływu turystycznego,
- zagospodarowanie i promowanie Motkowic jako miejscowości początkowej spływu Nidą,
- ochrona zespołów zabytkowych Motkowic i Stawów,
- włączenie się do organizacji kolejowego szlaku turystycznego kolejką wąskotorową Jędrzejów, Pińczów, Wiślica,
- wprowadzenie dolesień w rejonach: Sobowice – Tur Piaski, Karczunek, Choiny, Borszowice

Ponadto w ustaleniach generalnych planu ochrony przyjmuje się, że przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenach parków i ich otulin, wymagające ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu objęte są obowiązkiem uzgodnienia z Dyrektorem Zarządu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach, dotyczy to również opracowań urbanistycznych. Ponadto Dyrektor Zarządu może dokonać uszczegółowienia zasad i wymogów architektoniczno-budowlanych.

Obszar szczególnej ochrony rzeźby i krajobrazu „Motkowice-Pińczów” wg rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego nr 125/2001 z dnia 26 marca 2001r. częściowo położony na terenie gminy Imielno, „obejmuje terasę zalewową Nidy na odcinku od szosy Jędrzejów-Staszów k. Motkowic do Koperni (z ujściem Mierzawy) oraz zachodni fragment Garbu Pińczowskiego (bez rejonu kamieniołomów PZKB i terenów przemysłowych Pińczowa)”.

Wartości przyrodnicze i krajobrazowe stanowią „rozlewiska i układ dawnych i współczesnych koryt delty śródlądowej Nidy w strefie tektonicznej koło Umianowic, ostańce erozyjne w dolinie, zwężenia i rozszerzenia doliny w rejonie Skowronna – Kopernia, stożek napływowy Mierzawy, zrębowa struktura Garbu Pińczowskiego, rzeźba stoków, formy rzeźby lessowej na północnym stoku, odsłonięcia wapieni pińczowskich, roślinność kserotermiczna, punkty i ciągi widokowe.

Nadnidziański Park Krajobrazowy zajmuje powierzchnię 23 164 ha, a jego otulina 26 011 ha. Teren Parku wyróżnia się pod wieloma względami wśród pozostałych parków Poniądzia: jest największy powierzchniowo, a ponadto charakteryzuje się największym zróżnicowaniem siedlisk, począwszy od skrajnie suchych aż po bagienne i wodne. Na jego obszarze występuje niezwykle bogactwo form przyrody żywej i nieożywionej, większość obiektów objętych szczególną ochroną na Poniądziu, jak również nagromadzenie wielu interesujących zabytków kultury materialnej o wysokich wartościach historycznych, kulturowych, archeologicznych.

Pod względem rzeźby obszar Parku jest niejednorodny, a jego zróżnicowanie wynika z uwarunkowań litologicznych starszego podłoża (wapień i margle kredowe). Obszar Parku rozciąga się na kilka mezoregionów, przy czym w obrębie gminy Imielno obejmuje tylko mezoregion Dolina Nidy. Dolina ta, tworzy obszerne obniżenie, stanowiące główną oś Parku. Na przeważającej części rzeka zachowała swój naturalny „dziki” charakter i wraz ze swoimi starorzeczami, oczkami wodnymi, rozlewiskami, licznymi zakolami tworzy niepowtarzalny krajobraz. W północnej części Parku w okolicy Stawów i Umianowic na skutek wyraźnego zwężenia doliny rzeka utworzyła deltę śródlądową i płynie jednocześnie kilkoma korytami. Jest to obszar szczególnie interesujący pod względem krajobrazowym oraz bogactwa ptaków wodnych z tych też przesłanek powinien być objęty ścisłą ochroną rezerwatową.

Wśród roślin kserotermicznych występujących na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego wyróżnić należy gatunki chronione, rzadkie, posiadające nieliczne stanowiska występowania w Polsce, im. in. dziewięciśń popłocholistny i dziewięciśń bezłodygowy, szyplin jedwabisty, gęsiówka uszkowata, stulisz miotłowy, len włochaty, len złocisty, ostnica włosowata, ostnica Jana, miłek wiosenny, rezeda mała, farbownik boreański, groszek szerokolistny, dyptam jesionolistny, ostrołódka kosmata, sierpik różnolistny, wężymord stepowy, przetacznik wczesny i przetacznik zwodny.

Miechowsko-Działoszycki i Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzone zostały na mocy Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego nr 12/95 z dnia 29 września 1995r. (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 21, poz. 14). Akt ten określa jedynie jego powierzchnię i położenie administracyjne, natomiast w załącznikach podaje opis granic oraz opis walorów przyrodniczych, historycznych i kulturowych będących motywacją utworzenia obszaru. Zasady gospodarowania w obrębie obszaru sprowadzają się jedynie do stwierdzenia o popieraniu wszelkiej działalności gospodarczej i organizacyjnej powodującej efektywną poprawę czystości środowiska przyrodniczego.

Obecnie prowadzone są przez Wojewodę Świętokrzyskiego prace nad rozporządzeniem, które w sposób szczegółowy określi sposoby gospodarowania na terenach obszarów chronionego krajobrazu. Do czasu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na terenie Obszarów Chronionego Krajobrazu zgodnie z art. 26a ust. 1 z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody wprowadza się następujące zasady gospodarowania:

zabrania się:

- lokalizowania nowych obiektów i instalowania nowych urządzeń, inwestycji szkodliwych dla środowiska oraz inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska lub trwale naruszyć walory krajobrazowe, lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeśli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli – posługujących się metodą bezściółkową,

- organizowania rajdów motorowych i samochodowych oraz pokazów lotów akrobacyjnych,
- umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, poza miejscami do tego wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- zanieczyszczenia wód, gleby oraz powietrza, ponad wielkości określone na podstawie odrębnych przepisów,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym,
- używania łodzi motorowych na otwartych zbiornikach wodnych.

W zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie obszaru chronionego krajobrazu obowiązują również ogólne przepisy prawne wprowadzone aktami wyższego rzędu:

- § 4 zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 7 lipca 1986 r. w sprawie rolniczego wykorzystania ścieków (MP Nr 23, poz. 170), mówiący o zakazie nawożenia i nawadniania ściekami gruntów znajdujących się m.in. w obszarach chronionego krajobrazu,
- § 6 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. Nr 72, poz. 813) mówiący o zakazie wykorzystania na cele przemysłowe osadów ściekowych na gruntach znajdujących się m.in. w obszarach chronionego krajobrazu, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami.

Tereny objęte zmianą Nr 1 „Studium...” znajdują się w następujących formach ochrony przyrody:

- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Natura 2000: „Ostoja Nidziańska” PLH260003; „Dolina Nidy” PLB260001.

Ponadto powyższy obszar częściowo położony jest w zasięgu Korytarza Południowo-Centralnego (KPdC-4C) pn. Dolina Nidy.

- **Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu** położony na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, który zajmuje powierzchnię 26 312 ha, w skład którego wchodzi m. innymi część obszaru gminy Imielno (3 038 ha).

Dla **Nadnidziańskiego Obszar Chronionego Krajobrazu** zostały określone granice, działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów, zakazy obowiązujące na terenie Obszaru oraz zwolnienia z zakazów dla terenów i przedsięwzięć, w Uchwale Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z dnia 25 listopada 2014r., Poz. 3156).

Zgodnie z § 3 w/w Uchwały na terenie Obszaru ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
- 2) szczególna ochrona ekosystemów i wyjątkowo cennych krajobrazów;
- 3) zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej;
- 4) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i wodno - błotnych;
- 5) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Zgodnie z § 4 ust. 1 w/w Uchwały na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zgodnie z ust. 2 zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;*1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

W południowo-wschodniej części gminy Imielno, znajduje się obszar sieci ekologicznej, mający znaczenie dla Wspólnoty **Natura 2000 - „Ostoja Nidziańska”** PLH260003, przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2015/2369 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia dziewiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.UE.L.2015.338.34 z dnia 23 grudnia 2015 r.).

Obszar „Natura 2000” „Ostoja Nidziańska”, występuje na terenie części sołectw: Bełk i Sobowice, objętych zmianą Nr 1 „Studium...”.

Szczegółowe zasady ochrony dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”, zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 (Dz. Urz. Woj. Śwēt. z 2014r., poz. 1479 z dnia 05.05.2014r., z późn. zm. poz. 3283).

We wschodniej części gminy Imielno, znajduje się obszar sieci ekologicznej, mający znaczenie dla Wspólnoty, **Natura 2000 - „Dolina Nidy”** PLB260001 - specjalny obszar ochrony ptaków, wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).

Obszar „Dolina Nidy”, występuje na terenie części sołectwa Motkowice, objętego zmianą Nr 1 „Studium...”.

Szczegółowe zasady ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Nidy” zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB 260001 (Dz. Urz. Woj. Śwēt. z 2014r., poz. 1477, z późn. zm. poz 3296).

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1651, z późn. zm.), na ustanowionych obszarach ochronnych Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: *1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Dla terenów udokumentowanych złóż kopalin - złoża piasków, eksploatowanych i planowanych do wydobywania, objętych zmianą Nr 1 „Studium...”, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1235, z późn. zm.) i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397, z późn. zm.), wydane zostały decyzje środowiskowe, określające środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, polegające na wydobywaniu piasków ze złóż kopalin.

*Tereny złóż kopalin - złoża piasków, znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”.*1*

Powyższe wielkoprzestrzenne formy ochrony przyrody na terenie gminy Imielno uzupełniają następujące **pomniki przyrody ożywionej**:

- Lipa drobnolistna w miejscowości Stawy – Nr WKP 350 położona w dawnym parku podworskim, ustanowiony URG w Imielnie Nr III/97/94 z dnia 19.10.1994r.
- Wierzba biała w miejscowości Stawy – Nr WKP 349 położona w dawnym parku podworskim, ustanowiony URG w Imielnie Nr III/97/94 z dnia 19.10.1994r.

Warunki ochrony; zabronione jest:

- zanieczyszczanie terenu wokół obiektów,
 - niszczenia drzew,
 - niszczenia gleby,
 - wzniesienia ognia, zakopywania i wylewania odpadów,
 - wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych w promieniu 15m. od rzutu korony.
- Lipa drobnolistna w miejscowości Mierzwin – Nr WKP 359 położona koło Kościoła, ustanowiony URG w Imielnie Nr X/97/95 z dnia 29.12.1995r.

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Warunki ochrony ; zabronione jest:

- wycięcia, niszczenia lub jakiegokolwiek uszkodzania,
- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści,
- nacinania, rycia napisów i znaków,
- wchodzenia na drzewo,
- umieszczania tablic oraz wszelkich innych znaków i przedmiotów za wyjątkiem napisów o ochronie obiektu.

W bezpośrednim sąsiedztwie pomników przyrody ożywionej zabrania się:

- zanieczyszczenia terenu,
- niszczenia gleby,
- wzniesienia ognia,
- wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych.
- ponadto wszelkie
 - a) prace ochronne i konserwatorskie spoczywać powinny na ich prawnych właścicielach,
 - b) zinwentaryzowane pomniki przyrody ożywionej ,powinny być oznakowane tabliczkami, a ich właściciele powinni być zapoznani z obowiązującymi w tej sprawie przepisami,
 - c) prace inwestycyjne w bezpośrednim sąsiedztwie pomników przyrody obowiązkowo należy uzgadniać każdorazowo z Wojewodą Świętokrzyskim.

Zasady ochrony przyrody i poszczególnych jej elementów o wysokiej wartości przyrodniczej określają obowiązujące przepisy prawa:

- ustawa z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody,
- rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 6 kwietnia 1995r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 1995r. Nr 41, poz. 214),
- rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 6 stycznia 1995r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 1995r. Nr 13, poz. 61),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Obszary proponowane do objęcia ochroną na mocy ustaw z dnia 11 października 1991 r. o ochronie przyrody:

- rezerwat przyrody „Umianowice” – obszar delty śródlądowej, chroniony z uwagi na unikatową szatę roślinną porastającą teren doliny Nidy oraz bogactwo świata zwierzęcego,
- użytek ekologiczny „torfianki pod Sobowicami” – zespół łąk i bagien z cenną florą i fauną o powierzchni ok. 2 km².

Ochronie powinien być również poddany fragment starorzecza pod Skowronnem oraz odcięty w wyniku prac hydrotechnicznych stare koryto Nidy w rejonie wsi Sobowice.

Tereny leśne na omawianym obszarze zajmują niewielką powierzchnię. Dominującym gatunkiem jest sosna rzadziej dąb, olcha, brzoza. W kompleksach leśnych wydzielono lasy ochronne spełniające funkcje wodochronne (okolice Borszowic i Motkowic). Szczególną wartością florystyczną obszaru są zbiorowiska wodne, bagienne, łąkowe i torfowiskowe występujące w dolinach rzek.

Obowiązuje bezwzględna ochrona obszarów leśnych zaliczanych do lasów ochronnych, a także lasów źródłiskowych (w południowej części gminy) i podlegającej erozji. Ogólnym dążeniem w gospodarce leśnej Imielno powinno być stopniowe zwiększanie zasobów leśnych zarówno pod względem leśnym jak i powierzchniowym. Na rysunku Studium (Kierunki – skala 1 : 10 000) przedstawiono propozycję dolesień i proponowaną granicę rolnoleśną. Obszary proponowane do zalesienia obejmują użytki rolne najsłabszych klas bonitacyjnych, które nie rokują możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, jak również tereny zdegradowane. Obszar dolesień może być zwiększony w zależności od indywidualnych wniosków. Niezbędne jest także uwzględnienie ustaleń planu urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów.

Lasy będące z zarządzie Nadleśnictwa Jędrzejów pełnią funkcję wodochronną. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

1) zachowanie trwałości lasów w drodze:

- a) dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- b) preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- c) ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,

- d) ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,
- 2) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
- a) kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
 - b) stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
 - c) ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,
 - d) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najłagodniejszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
 - e) zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.
1. Dla określonych powierzchni lasu uznanego za ochronny mogą być ustalone szczególne sposoby prowadzenia gospodarki leśnej, polegające na:
- 1) ograniczeniu pozyskania drewna, choinek, kory, igliwia, zwierzyny lub płodów runa leśnego,
 - 2) konieczności wykonania określonych zabiegów w zakresie zagospodarowania i ochrony lasów,
 - 3) zakładaniu i utrzymywaniu urządzeń ochronnych,
 - 4) ograniczeniu udostępniania lasu dla ludności.

Obszary gleb chronionych, które zajmują ok. 70% powierzchni to przede wszystkim rędziny i gleby bielcowe II – IV klasy bonitacyjnej, tworzące bardzo żyzne kompleksy przydatności rolniczej oraz gleby pochodzenia organicznego: torfowe, torfowo – mułowe i murszowate, tworzące użytki zielone z dolinach rzek. Obowiązuje ochrona gleb II – IV klasy bonitacyjnej przed przeznaczeniem ich na cele nierolnicze. W Studium wyznaczono kompleksy gleb chronionych (rysunek Studium – Kierunki – skala 1 :10 000).

Większość powierzchni gminy Imielno znajduje się w obrębie Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska, stanowiącej element Europejskiej Sieci Ekologicznej ECONET. Idea Europejskiej Sieci Ekologicznej ECONET przyjęta została w 1993r. przez

Radę Europy jako odzwierciedlenie idei paneuropejskiego systemu ochrony dziedzictwa przyrodniczego krajów Wspólnoty Europejskiej.

Sieć Ekologiczna ECONET składa się z obszarów węzłowych (o znaczeniu międzynarodowym lub krajowym) wyznaczonych na podstawie:

- stopnia naturalności lub obecności układów seminaturalnych,
- różnorodności (siedliskowej, gatunkowej, form użytkowania),
- reprezentatywności siedlisk w regionie,
- rzadkości występowania form, siedlisk i gatunków,
- wielkości obszarów zapewniających trwałe zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Obszary węzłowe łączą się korytarzami ekologicznymi, przy wyznaczaniu których brano pod uwagę:

- wskazania dla zachowania spójności systemu (długość i szerokość korytarzy),
- zgodność siedliskową korytarzy z obszarami węzłowymi,
- rozmieszczenia naturalnych systemów korytarzowych (dolin rzek, pradolin),
- przestrzenne zróżnicowanie struktury użytkowania ziemi.

Znaczy obszar gminy, za wyjątkiem jej północno-zachodniej części położony jest w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym - 19K - Obszar Nidziański. Obszar ten reprezentuje południową część Wyżyny Małopolskiej z płaskodenną doliną rzeki Nidy oraz wyżyną lessową i wyżyną węglanową, częściowo z piaszczystymi pokrywami peryglacjalnymi. Występują tu kompleksy leśne z fitocenozą zbliżonymi do naturalnych (głównie subkontynentalnych grądów, świetlistych dąbrów i subkontynentalnych borów mieszanych) z bogatymi murawami kserotermicznymi na polanach śródleśnych i ziołoroślami okrajkowymi. Łąki w dolinie Nidy i Mierzawy w znacznej większości reprezentują typ zubożonych łąk uprawnych, jednak miejscami zachowały się fragmenty lasów łęgowych i łąk półnaturalnych.

Obszar Nidziański (19K) łączy się:

- bezpośrednio z Obszarem Buskim 32M o randze międzynarodowej obejmującym najwartościowsze fragmenty Niecki Nidziańskiej (m.in. stanowiska muraw kserotermicznych na wychodniach skał gipsowych oraz rezerwatem słonoroślowym),
- pośrednio, poprzez korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym z obszarami węzłowymi: 31M Obszar Świętokrzyski - o randze międzynarodowej oraz 18K - Obszar Przedborski

i 17K - Obszar Miechowski - o znaczeniu krajowym.

Zagrożeniem dla jego funkcjonowania wielkoprzestrzennego systemu obszarów są liniowe bariery ekologiczne jakie tworzą szlaki komunikacyjne. Wymienione wyżej obszary stanowią ważne składniki wojewódzkiego systemu przyrodniczego, z których przyrodniczo najcenniejszy jest obszar poniżej Motkowic zawarty pomiędzy miejscowościami Stawy, Sobowice, Skowronno i Umianowice (na obszarze gminy Imielno i gmin sąsiednich – Pińczów i Kije). Stanowi on część biocentrum międzynarodowego węzła ekologicznego. Uformowała się tutaj unikatowa struktura geomorfologiczna – tzw. Delta śródlądowa. Nida wpływa tutaj do obszernego zagłębienia tektonicznego o płaskim dnie. Rzeka zwalnia bieg i dzieli koryto na kilka ramion płynących równolegle. Osadza niesiony materiał, który często wypłyca koryto lub je nawet zatyka, co owocuje zmianami biegu rzeki. Obszar ten obfituje w starorzecza, zabagnienia, niewielkie, otwarte rozlewiska. Szata roślinna zdominowana jest przez roślinność bagienną i łąkową, z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków. Wśród mozaiki roślinności niskiej rosną kilkuhektarowe olsy, bądź stanowiące pozostałości po lasach łągowych grupy wierzb. Cały obszar jest poprzecinany siecią małych cieków, którymi woda przepływa między głównymi zbiornikami wody i odgałęzieniami rzeki. Jest to jeden z większych, naturalnych obszarów bagien w Małopolsce.

Wyjątkowo cennym elementem delty środkowej Nidy jest awifauna. Na tym obszarze stwierdzono 125 gatunków ptaków (1/3 wszystkich gatunków krajowych). Większość z nich to rzadkie ptaki wodno – błotne. Spośród najcenniejszych występuje tu kilka gatunków wpisanych do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”.

Największym zagrożeniem dla tego terenu są nieprzemyślane melioracje odwadniające, które obniżają poziom wód gruntowych i przyczyniają się do degradacji przyrodniczej tego obszaru oraz regulacja Nidy, która powoduje niekorzystne przyspieszanie biegu rzeki, erozję koryta i postępujące osuszanie terenu. Obszar delty został obecnie w części osuszony , a bieg rzeki częściowo uregulowany. Można jednak zaobserwować naturalny proces renaturalizacji koryta rzeki w szczególności w rejonie wsi Stawy. W tym obszarze należy wykluczyć, zaprzestać lub ograniczyć działania zaburzające stosunki wodne, a podjąć działania w celu podnoszenia retencji (zwiększenie lesistości, odbudowa i budowa małych zbiorników wodnych oraz fitomeliorację poprzez systemy zadrzewień i zakrzewień) oraz podjąć próby renaturalizacji koryta Nidy i całej doliny rzecznej.

Dużym zagrożeniem dla cennych siedlisk jest także zły stan jakości wód powierzchniowych. Rzeka Nida w 1999 roku na całej długości prowadziła wody pozaklasowe (wg. klasyfikacji ogólnej). Brzeźnica (tylko końcowy odcinek znajduje się w gminie) badana

tylko w jednym punkcie - na ujściu do Nidy (Borszowice) także posiadała wody pozaklasowe. Jest ona odbiornikiem ścieków z terenu miasta i gminy Jędrzejów przez co stanowi jedno z głównych zanieczyszczeń Nidy. Jakości wód powierzchniowych pozostałych cieków nie sposób określić, ze względu na brak sieci pomiarowej. Z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że w swym początkowym biegu cieki nie są zanieczyszczone. Jednak w miarę przepływania przez zabudowane tereny wsi i pola uprawne, wzrasta stopień zagrożenia zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego i bytowo – komunalnego. Obowiązuje bezwzględna ochrona wód powierzchniowych a priorytetem ekologicznej polityki gminy powinno być przywrócenie i utrzymanie planowanych klas czystości wód rzek, co zapewni prawidłowe funkcjonowanie dolin rzecznych jako cennych siedlisk i korytarzy ekologicznych.

W celu eliminacji zanieczyszczeń powierzchniowych należy przede wszystkim wzmóc kontrolę budynków mieszkalnych i gospodarskich pod kątem ich podłączeń bezpośrednich z ciekami wodnymi i rowami melioracyjnymi. Należy systematycznie prowadzić akcję profilaktyczną – uświadamiającą rolników, informować o prawidłowym wykorzystywaniu ścieków rolniczych oraz potrzebie budowy oczyszczalni ścieków. Ponadto należy konsekwentnie przestrzegać zasady równoczesnego budowania wodociągów i sieci kanalizacyjnych.

*Wg najnowszych opracowań ekologicznych tereny objęte zmianą Nr 1 „Studium...” częściowo położone są w zasięgu Korytarza Południowo Centralnego (KPdC-4C) pn. Dolina Nidy.*1*

Na całym obszarze gminy Imielno rozciąga się Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 409 Niecka Miechowska SE. Posiada on szczegółową dokumentację hydrogeologiczną zatwierdzoną decyzją MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1999r. znak DG kdh/BJ/489-6227/99.

Zbiornik ten pozbawiony częściowo szczelnej izolacji, wymaga szczególnej ochrony. W tym celu konieczne jest przede wszystkim uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej oraz racjonalne stosowanie nawozów sztucznych.

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Tab. 6.

Parametry charakterystyczne GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE

Parametr	Mapa GZWP- Kleczkowski 1990r. 1:500 000	Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP 409 Niecka Miechowska SE 1:50 000
Warunki strukturalno- hydrogeologiczne	K2 niecka kredowa	K2 niecka kredowa
Zasoby dyspozycyjne	325 000 m ³ /d	437 962 m ³ /d
Powierzchnia GZWP	2 575 km ²	2 975 km ²
Moduł zasobów dyspozycyjnych	1,461 l/s/km ²	1,70 l/s/km ²
Powierzchnia obszaru ochronnego	1 448 km ² *	2 404 km ²
Powierzchnia obszaru ochronnego na terenie zbiornika	-	2 379 km ²
Powierzchnia obszaru ochronnego poza zbiornikiem	-	25 km ²
Łączny pobór wody	-	14 500 m ³ /d (suma na 1997 r.)

*Łączna powierzchnia ONO i OWO

Dokumentacja hydrogeologiczna zbiornika wód podziemnych GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE ta określa warunki i kierunki ochrony zasobów wód podziemnych w tym na terenie gminy Imielno. I tak Wyróżniono tu:

obszar ochronny „B” – obejmujący tereny upraw polowych i zabudowy wiejskiej, na których obowiązuje:

- Zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska (wykaz inwestycji wg & 1 i 2 rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1998r. Dz. U. Nr 93 poz. 589), a w szczególności wysypiska odpadów i wylewisk, przeprowadzanie rurociągów transponujących substancje niebezpieczne dla środowiska, przeładunku i dystrybucji substancji ropopochodnych,
- Kontrola w przypadku intensywnej produkcji roślinnej,
- Ograniczanie bezściółowej hodowli zwierząt,
- Likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci,
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,

- Stosowanie środków ochrony roślino okresie połowicznego rozpadu w glebie zdecydowanie krótszym niż 6 miesięcy,
- Likwidacja punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych.

obszar ochronny „C” – leśny, w którym obowiązują:

- Zachowanie dotychczasowego stanu zagospodarowania,
- Zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska (wykaz inwestycji wg & 1 i 2 rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 14 lipca 1998r. Dz. U. Nr 93 poz. 589),
- Konieczność oceny oddziaływania na wody podziemne środków stosowanych przy nawożeniu lasów,
- Konieczność kontroli działania środków ochrony roślin na wody podziemne, stosowanie środków, dla których okres połowicznego rozpadu jest krótszy niż 6 miesięcy.

Wszelkie działania gospodarcze prowadzone na terenie gminy Imielno podlegają rygorom określonym w opracowanym „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, zatwierdzonym przez Prezesa Rady Ministrów, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. oraz Ramowej Dyrektywie Wodnej 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r.; ustanawiających ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W odniesieniu do wód podziemnych „Plan gospodarowania wodami...” przewiduje m.in.:

- ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapobieganie wzrostowi stężeń zanieczyszczeń powstałych w skutek działalności człowieka.

*W odniesieniu do wód powierzchniowych „Plan gospodarowania wodami...” przewiduje dla jednolitych części wód powierzchniowych obligatoryjny warunek niepogarszania ich stanu. Docelowo przewiduje się osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.*1*

Wody powodziowe

Według Rozporządzenia Nr 11/92 Wojewody Kieleckiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie nie obwałowanych obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi, oraz w „Operacji przeciwpowodziowej dla terenu województwa kieleckiego” wykonanej w 1989 r. wyznaczono tereny zagrożone powodzią.

**1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”*

Na terenach tych zabrania się:

- wznoszenia obiektów budowlanych,
- składowania materiałów,
- zmieniania ukształtowania powierzchni,
- sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania prac, które mogą utrudnić ochronę tych obszarów przed powodzią.

Na obszarze gminy terenami zagrożonymi na zalanie wodami stuletnimi ($Q_{1\%}$) są obszary położone we wschodniej części gminy w dolinie rzeki Nidy.

Częściowo rzeka ta jest obwałowana wałami przeciwpowodziowymi wybudowanymi na wody czteroletnie przez co wody powodziowe niższe bezpośrednio nie zagrażają bezpieczeństwu mieszkającym tam ludziom (brak ochrony przed wodami stuletnimi) Jednakże istnieje możliwość ich przerwania w czasie nagłych i dużych fal powodziowych, wobec czego tereny zagrożone zalaniem wodami powodziowymi a chronione wałami należy również chronić przed zainwestowaniem. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne art. 85 ust. 1 na wałach przeciwpowodziowych zabrania się:

- przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami, konno lub przepędzania zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych,
- uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości co najmniej 3m. od stopy wałów,
- rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
- wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m. od stopy wałów,
- uszkodzania darni i innych umocnień.

Zagrożenie zalaniem wodami powodziowymi i podtopieniem istnieje również wzdłuż większych cieków i rzek w czasie roztopów i deszczy nawalnych.

Zgodnie w wyżej wymienioną ustawą art. 83 ust. 1 na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub obsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót,

z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód.

Na mapie Oceny warunków ekofizjograficznych gminy Imielno wyznaczono również tereny zalewowe mniejszych cieków (Brzeźnicy, Mierzawce oraz cieku od Imielna i Wygody). Na wyżej wymienionych terenach obowiązują też ograniczenia inwestycyjne jak wyżej.

Wyznaczono tereny o płytkim poziomie wód gruntowych oraz obszary narażone na rozmycie w czasie powodzi – stwarzające ograniczenia inwestycyjne.

Wszystkie powyższe tereny powinny być bezwzględnie wykluczone spod zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej celem ochrony życia ludzi i ich mienia przed skutkami powodzi oraz środowiska naturalnego przed dewastacją.

Na terenie gminy brak jest retencyjnych zbiorników wód powierzchniowych, które pełniłyby również funkcję przeciw powodziową.

W programie Małej Retencji Województwa Świętokrzyskiego nowe zbiorniki wodne na terenie gminy Imielno nie zostały ujęte. Nie mniej jednak gmina powinna wystąpić do Zarządu Województwa o uwzględnienie w „Programie ochrony środowiska” proponowanych zbiorników omówionych w p. 7. 2 (Studium – Kierunki) ze względu na ich niezwykle ważną rolę w retencji jak i rozwoju rekreacji.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego działania w gminie Imielno powinny sprowadzać się do tworzenia warunków przechodzenia z ogrzewania węglowego (likwidowanie niskiej emisji) do ogrzewania wyłącznie w oparciu o rozwiązania przyjazne dla środowiska.

Obecnie nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym, nie ma więc konieczności natychmiastowych działań restrykcyjnych ze strony gminy. Korzystne byłoby jednak sukcesywne modernizowanie istniejących źródeł ciepła opalanych paliwem stałym, na gazowe lub olejowe.

Duże zmiany w tym zakresie będą możliwe po doprowadzeniu na teren gminy sieci gazu średniego ciśnienia. Pełna gazyfikacja gminy Imielno będzie możliwa po wybudowaniu odgałęzienia z sieci gazu wysokiego ciśnienia relacji Busko Zdrój – Włoszczowa.

Konieczność ochrony przed hałasem dotyczy głównie dróg krajowych i regionalnych. Proponuje się zabezpieczenie naturalne w formie biologicznej ochrony szlaków komunikacyjnych i budowę obwodnic eliminujących ruch tranzytowy z centrum Motkowic i Imielna (Kierunki – komunikacja II. 6).

Kopaliny mineralne

Gmina Imielno należy do terenów bardzo mało zasobnych w udokumentowane złoża kopalin mineralnych. Według aktualnego Bilansu zasobów kopalin (S. Przeniosło, 2000r.) na jej obszarze znajdują się tylko 2 złoża piasków czwartorzędowych : „Stawy” oraz „Bełk”. W obu przypadkach są to piaski nadające się do celów ogólnobudowlanych i drogowych. Złoże „Stawy” zostało poznane wstępnie (w kategorii C₂) i posiada zasoby w ilości 17121,4 tys. ton. Złoże „Bełk” rozpoznano szczegółowo w kategorii C₁ i posiadające zasoby w ilości 335 tys. ton. Obecnie prowadzona jest na tym złożu eksploatacja odkrywkowa w sposób okresowy. Eksploatacja prowadzona jest w oparciu o koncesję wydaną właścicielowi Decyzją Wojewodę Świętokrzyskiego z dnia 18 lipca 2000r. znak: OSR V – 7412/8/00 ważną do 31 grudnia 2010r. Koncesja ta wyznacza obszar górniczy o powierzchni 33 290 m² i teren górniczy o powierzchni 37 565 m². Zgodnie z art. 53.1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze dla terenów górniczych sporządza się obowiązkowo miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Jednakże, o ile przewidywane szkodliwe wpływy eksploatacji na środowisko będą nieznaczne istnieje możliwość odstąpienia od sporządzenia planu po podjęciu odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy.

Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego Nr 125/2001z dnia 26 marca 2001r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zatwierdzania planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 19 z 2001r.) **istnieje konieczność doprowadzenia eksploatacji do zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.**

Dane dotyczące wymienionych złóż zestawiono w części I Studium w opracowaniu ekofizjograficznym (str. 12).

Na załączonej mapie zaznaczono wszystkie złoża kopalin, teren i obszar górniczy „Bełk” oraz obszary objęte w przeszłości badaniami poszukiwawczymi za występowaniem kopalin.

W wyniku badań geologicznych przeprowadzonych w latach 70-tych na obszarze gminy udokumentowane zostały kartą rejestracyjną złoża piasków budowlanych „Stawy” i „Motkowice”. Oba złoża rozpoznano dla potrzeb budowanej wówczas Linii Hutniczo-Siarkowej. Złoża te, zostały całkowicie wyeksploatowane, a zasoby rozliczono i dokonano ich wykreślenia z Bilansu Zasobów w latach 80-tych.

Tab. : Zestawienie udokumentowanych złóż kopalin na obszarze gminy Imielno

Charakterystyka złoża	Złoże „Belk”	Złoże „Stawy”
Kopalina główna	Piasek	Piasek
Kopaliny towarzyszące	Brak	Brak
Zasoby-stan na 31.12.1999r. (tys. ton)	335	17 121,4
Nr decyzji zatwierdzającej zasoby	OS-II-7524/20/96	KZK/012/K4151/80
Data zatwierdzenia zasobów	04.11.1996r.	12.07.1980r.
Powierzchnia złoża (m ²)	25 100	926 500
Kategoria rozpoznania	C1	C2
Ilość pokładów	Jeden	Jeden
Grupa zmienności złoża	I	II
Miąższość złoża (m.)	8,6-10,5 (średnio 9,25)	3,5-19,3 (średnio 12,3)
Grubość nadkładu (m.)	0,4-0,6 (średnio 0,5)	0,2-7,5 (średnio 0,74)
Stosunek N/Z	0,05	0,06
Punkt piaskowy	99,2-99,8 (średnio 99,4)	76,8-100,0 (średnio 98,5)
Zawartość pyłów mineralnych	1,4-3,7 (średnio 2,2)	0,2-10,0 (średnio 2,6)
Gęstość nasypowa w stanie zagęszczonym (kg/m ³)	1720	1700
Stan zagospodarowania złoża	Eksploatacja okresowa	Złoże poznane wstępnie
Użytkownik złoża	Jerzy Janiga	-
Wielkość wydobycia w 1999r. (t/rok)	21 000	
Sposób eksploatacji	odkrywkowy	-
System eksploatacji	Scianowo-wgłębny	-
Zastosowanie kopaliny	Do celów budowlanych	Do celów budowlanych

Źródło: na podstawie dokumentacji złożowych

Oprócz prac dokumentacyjnych, na obszarze gminy prowadzone były również badania geologiczno-zwiadowcze za piaskami budowlanymi pomiędzy Kotlicami a Borszowicami, a także w rejonie Opatkowic Murowanych. W wyniku tych prac wytypowano do dalszych badań pole perspektywiczne „Kotlice” około 30% jego zasobów położone jest na obszarze sąsiedniej gminy Sobków. Zasoby całego obszaru perspektywicznego wyliczono na 7 896 tys. ton.

Obszar w rejonie Opatkowic Murowanych uznany został już na wstępie za negatywny, gdyż wszystkie otwory badawcze w tym rejonie (o głębokości 5-10m.) nie nawierciły utworów o odpowiedniej miąższości i parametrach geologicznych.

Margle i opoki mastrychtu dolnego, pomimo niekorzystnych właściwości fizycznych (brak odporności na mróz, mała wytrzymałość na ścieranie i ściskanie) były eksploatowane w licznych łomikach rozsianych po całym opisywanym terenie głównie w szczytowych partiach wzniesień kredowych. Miejskowa ludność wykorzystywała je w lokalnym budownictwie drogowym oraz jako kamień do fundamentów, murów i zabudowań gospodarczych. Obecnie kopaliny te straciły na znaczeniu, są jeszcze niekiedy eksploatowane na „dziko” na małą skalę.

Zmiana Nr 1 „Studium...”, wprowadza do obowiązującego „Studium..” nowe złoża udokumentowane na terenie gminy Imielno w okresie od uchwalenia poprzedniej edycji studium do momentu podjęcia niniejszego opracowania.

Wprowadza się następujące złoża w granicach poszczególnych sołectw:

1. **Bełk - Kwasków-- złoża piasków „Bełk”**, posiadające:
 - Decyzję Wojewody Kieleckiego Nr OS.II-7524/20/96 z dnia 04 listopada 1996r., zatwierdzającą „Uproszczoną dokumentację geologiczną w kat C1 złoża piasków „Bełk” w miejscowości Bełk, gmina Imielno, województwo kieleckie, zawierającą wg. stanu na dzień 31.07.1996r roku zasoby geologiczne złoża piasków dla budownictwa w ilości: 407 700 ton - zasobów bilansowych”, w granicach działki o nr ewid. 462;
 - Zawiadomienie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OŚ.V.7512-21/06 z dnia 11.07.2006r. o przyjęciu „Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża piasków „Bełk” w kat. C1 w miejscowości Bełk - Kwasków, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, o zasobach geologicznych, które na dzień 31.12.2005r. wynoszą: 295,6 tys. Mg zasobów bilansowych w kat. C1. Złoże „Bełk” (działka nr ewid. 462), którego obszar poszerzono o działki 461 i 460/2, udokumentowane zostało w formie „Dodatku nr 1 do dokumentacji...”;
 - Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-7627/4/06/07 z dnia 17 stycznia 2007r. określającą środowiskowe warunki przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „wydobyciu piasków z poszerzonego złoża ”Bełk”, udokumentowanego na gruntach wsi Bełk - Kwasków w obrębie działek 461 i 460/2”;*1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

- Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS.N.7511-5/07 z dnia 05 kwietnia 2007r. o zmianie w całości **koncesji** Wojewody Kieleckiego z dnia 10 lutego 1997r. znak: OS.II-7512/7/97, udzielonej na wydobycie piasków ze złoża „Bełk”, położonego w miejscowości Bełk, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie. Zmiana Koncesji polega na wydobyciu piasków ze złoża „Bełk”, w granicach ustanowionego obszaru górniczego „Bełk I” (działki o nr ewid. 462, 461 i 460/2).

Dla złoża „Bełk objętego koncesją zostały ustanowione powierzchnie:

- obszaru górniczego „Bełk I” - 46 776 m²,
- terenu górniczego „Bełk I” - 50 078 m².

Złoże piasków „Bełk”, obecnie jest eksploatowane.

2. **Bełk - złożo piasków „Szczery Bór”**, posiadające:

- Zawiadomienie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OŚ.V.7512-28/08 z dnia 03.06.2008r. o przyjęciu „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Szczery Bór” w kat. C1 w miejscowości Bełk, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, o zasobach geologicznych w ilości 262,20 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1, wg stanu na dzień 31.12.2007r.;

- Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-7627/1/08/09 z dnia 31 marca 2009r. określającą środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „wydobyciu piasków ze złoża „Szczery Bór” w obrębie działki ewidencyjnej 113 w Bełku, gmina Imielno”;

- Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS.V.7422.25.2014 z dnia 01 lipca 2014r., orzekającej o przeniesieniu **koncesji** z dnia 12.10.2009r., znak: OWS.V.7511-19/09, zmienioną decyzją z dnia 05.03.2010r., znak OWS.V.7511-12/10 oraz decyzją z dnia 28.10.2010r., znak: OWS.V.7511-34/10, na wydobycie piasków ze złoża „Szczery Bór”, położonego w granicach działki ew. nr 113 w miejscowości Bełk, gminie Imielno, powiecie jędrzejowskim, województwie świętokrzyskim.

Powierzchnia obszaru górniczego - 33 963 m², powierzchnia terenu górniczego - 38 684 m².

Złoże piasków „Szczery Bór”, obecnie jest eksploatowane.

3. **Bełk - złożo piasków „Szczery Bór I”**, posiadające:

- Zawiadomienie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS.V.7512-29/08 z dnia 03.06.2008r. o przyjęciu „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Szczery Bór I” w kat. C1 w miejscowości Bełk, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, o zasobach geologicznych w ilości 370,63 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1, wg stanu na dzień 31.12.2007r.;

- Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-7627/2/08/09 z dnia 31 marca 2009r. określającą środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „wydobyciu piasków ze złoża „Szczery Bór I” w obrębie działek ewidencyjnych 110/2 i 111/1 w Bełku, gmina Imielno”;

- **Koncesję** Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS.V.7511-20/09 z dnia 15 października 2009r., postanawiającą udzielić koncesji na wydobycie piasków ze złoża „Szczery Bór I” w granicach działek nr ewidencyjny 110/2 i 111/1, w granicach obszaru górniczego „Szczery Bór I”, w miejscowości Bełk, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie.

Powierzchnia obszaru górniczego - 24 835 m², powierzchnia terenu górniczego - 25 099 m².

Złoże piasków „Szczery Bór I”, obecnie jest eksploatowane.*1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

4. Imielnica - złoża piasków „Imielnica”, posiadające:

- *Zawiadomienie Starosty Jędrzejowskiego znak: OŚRiL.IV-7510-4/08 z dnia 08 stycznia 2009r. o przyjęciu „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Imielnica” w kat. C1 w miejscowości Imielnica, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, o zasobach złoża piasków w ilości 57,41 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1 (34 792 m³), wg stanu na dzień 31.12.2008r. Udokumentowane złoża piasków na działkach o nr ewidencyjnych: 118/1, 118/3, 118/11, 118/12 i 119/3.;*

- *Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-7627/1/09 z dnia 11 lutego 2009r. określającą środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „wydobyciu piasków ze złoża „Imielnica”, udokumentowanego na gruntach wsi Imielnica, gmina Imielno w obrębie działek 118/1, 118/3, 118/11 i 118/12”;*

- **Koncesję** Starosty Jędrzejowskiego znak: OŚRiL.IV-7511-1/09 z dnia 28 maja 2009r., postanawiającej udzielić koncesji na wydobycie piasków ze złoża „Imielnica”, w granicach działek o nr ewidencyjnych 118/1, 118/3, 118/11 i 118/12, w miejscowości Imielnica, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie.

Powierzchnia obszaru górniczego - 9 090 m², powierzchnia terenu górniczego - 10 723 m².

Złoża piasków „Imielnica”, obecnie w przeważającej części jest eksploatowane.

Eksploatacja złoża w granicach działki o nr ewid. 119/3, wymaga uzyskania koncesji na wydobycie.

5. Motkowice - złoża piasków „Motkowice - Tory”, posiadające:

- *Zawiadomienie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWŚ.V.7427.5.2011 z dnia 31 maja 2011r., o przyjęciu „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Motkowice - Tory” w kat. C1 w miejscowości Motkowice, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, określającej zasoby geologiczne piasków czwartorzędowych, w ilości 514,95 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1, wg stanu na dzień 31.12.2010r.;*

- *Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.1.2011 z dnia 29 września 2011r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „eksploatacji piasków ze złoża „Motkowice - Tory”, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych 644 i 645 w Motkowicach, gmina Imielno”;*

- **Koncesję** Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWŚ.V.7422.41.2011 z dnia 08 grudnia 2011r., postanawiającej udzielić koncesji na wydobycie piasków ze złoża „Motkowice - Tory”, położonego w obrębie działek ewidencyjnych nr 644 i 645 w miejscowości Motkowice, gminie Imielno, powiecie jędrzejowskim, województwie świętokrzyskim.

Powierzchnia obszaru górniczego i powierzchnia terenu górniczego - 27 120 m².

Złoża piasków „Motkowice Tory”, obecnie jest w części eksploatowane.

- *Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWŚ - V.7427.7.2014 z dnia 26 marca 2014r., o zatwierdzeniu „ DODATKU Nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża piasków „Motkowice - Tory” w kat. C1 w miejscowości Motkowice, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie”, przyjętej zawiadomieniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 31.05.2011r. znak: OWŚ.V.5.2011, zawierającej ustalenie na dzień 31.12.2013r. zasobów geologicznych piasków budowlanych w ilości 687,07 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1.;*

- *Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.2.6.2014 z dnia 25 czerwca 2014r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na „eksploatacji piasków ze złoża Motkowice - Tory”, położonego*1*

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

na terenie wsi Motkowice, a poszerzonego o działkę nr 646”, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych 644, 645 i 646.

Powierzchnia złoża „Motkowice - Tory” wraz z jego poszerzeniem wynosi 4,07 ha (pow. obszaru i terenu górniczego na działkach o nr ewid. 644, 645 i 646 - 4,07 ha).

Wydobycie złoża piasków na działce o nr ewid. 646, wymaga uzyskania koncesji na wydobywanie.

6. **Motkowice - złożo piasków „Motkowice”**, posiadające:

- Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS-V.7427.5.2014 z dnia 25 lutego 2014r., zatwierdzającą „Dokumentację geologiczną złoża piasków „Motkowice” w kat. C1, w miejscowości Motkowice, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, zawierającą ustalenie na dzień 31.12.2013r. zasobów geologicznych piasków przydatnych dla budownictwa i drogownictwa w ilości 509,13 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1.;

- Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOS-6220.1.6.2014 z dnia 29 kwietnia 2014r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określającej środowiskowe uwarunkowania dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na „eksploatacji piasków ze złoża „Motkowice”, położonego na terenie wsi Motkowice”, na działkach o nr ewidencyjnych 1323, 1324 i 1325, obręb Motkowice, gmina Imielno”.

Powierzchnia obszaru górniczego i terenu górniczego - 27 120 m².

Eksploatacja złoża piasków „Motkowice”, wymaga uzyskania koncesji na wydobywanie.

7. **Sobowice - złożo piasków „Sobowice”**, posiadające:

- Zawiadomienie Starosty Jędrzejowskiego znak: OSRiL.IV-7510-4/09 z dnia 20 stycznia 2010r., o przyjęciu „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Sobowice” w kat. C1 miejscowość Sobowice, gm. Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie”, określającej zasoby geologiczne piasków dla potrzeb budownictwa i drogownictwa w ilości 196 399 ton zasobów bilansowych w kat. C1 (114 853 m³), wg stanu na dzień 31.12.2009r.;

- Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOS-7627/1/10 z dnia 25 lutego 2010r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia polegającego na „eksploatacji piasków ze złoża „Sobowice”, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych 393 i 395 w Sobowicach, gmina Imielno”.

- **Koncesję** Starosty Jędrzejowskiego znak: OSRiL.IV-7511-1/10 z dnia 28 kwietnia 2010r., postanawiającej udzielić koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Sobowice”, zlokalizowanego w granicach działek nr 393 i 395 w miejscowości Sobowice, gm. Imielno, pow. jędrzejowski, woj. świętokrzyskie.

Powierzchnia obszaru górniczego - 18 424 m², powierzchnia terenu górniczego - 18 707 m².

Złożo piasków „Sobowice”, obecnie jest eksploatowane.

8. **Sobowice - złożo piasków „Sobowice I”**, posiadające:

- Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego OWS.V.7427.15.2013 z dnia 07 sierpnia 2013r., zatwierdzającą „Dokumentację geologiczną złoża piasków „Sobowice I” w kat. C1 w miejscowości Sobowice, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie”, określającej zasoby geologiczne piasków przydatnych dla budownictwa i drogownictwa w ilości 610,11 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1, wg. stanu na dzień 31.12.2012r.;

- Decyzję Wójta Gminy Imielno znak: DOS-6220.1.2013 z dnia 09 października 2013r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pn. *1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

„eksploatacja piasków ze złoża „Sobowice I”, położonego na terenie wsi Sobowice” na działkach 207, 208, 209, 210, 211 i 212 obręb Sobowice, gmina Imielno”;

Eksploatacja złoża piasków „Sobowice I”, wymaga uzyskania koncesji na wydobycie.

9. Stawy - złoża piasków „Stawy I”, posiadające:

- Decyzję Starosty Jędrzejowskiego znak: OŚR..6528.3.2012.ZS z dnia 22 listopada 2012r., zatwierdzającej „Dokumentację geologiczną złoża piasków „Stawy I” w kat. C1 miejscowość Stawy, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, województwo świętokrzyskie”, określającej zasoby geologiczne piasków dla potrzeb budownictwa i drogownictwa w ilości 290,25 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C1 (176,98 tys. m³), wg. stanu na dzień 31.12.2011r.;

- Decyzję Wójty Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.7.2012 z dnia 07 lutego 2013r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pn. „eksploatacja piasków ze złoża „Stawy I”, na działkach ewidencyjnych 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 34 obręb Stawy, gmina Imielno”;

- **Koncesję** Starosty Jędrzejowskiego znak: OŚR.6522.7.2013.ZS z dnia 27 sierpnia 2013r., postanawiającej udzielić koncesji na wydobycie piasków ze złoża „Stawy I”, zlokalizowanego w granicach działek o nr ewid. 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 34 w miejscowości Stawy, gm. Imielno, pow. jędrzejowski, woj. świętokrzyskie.

Powierzchnia obszaru górniczego i powierzchnia terenu górniczego - 19 091 m².

Złoża piasków „Stawy I”, obecnie jest eksploatowane.

Zasady wydobywania piasków określają Koncesje na wydobycie, wydane na poszczególne tereny złoża piasków. W przypadku złoża, które nie jest eksploatowane, zasady wydobycia zostaną określone w koncesji na wydobywanie piasków, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podjęcie eksploatacji pojedynczych złóż, które nie spowodują zagrożeń dla krajobrazu i środowiskowych oraz są uzasadnione względami gospodarczymi jest zgodne z polityką przestrzenną województwa świętokrzyskiego, która została określona m. innymi w „Kierunkach rozwoju bazy ekonomicznej oraz obszarach wydobycia i przetwórstwa surowców mineralnych”, przedstawionych w Zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, uchwalonej Uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Tereny udokumentowanych złóż piasków w kat. C1, stanowiące przedmiot zmiany Nr 1 „Studium...”, są zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących dróg ogólnodostępnych, stanowiących obsługę komunikacyjną terenów złóż.

Część z udokumentowanych złóż piasków objętych zmianą Nr 1 Studium..., jest zlokalizowana m. innymi w bezpośrednim sąsiedztwie terenu kolei, który stanowi teren zamknięty - linia kolejowa nr 65 „Most na rzece Bug - Sławków LHS”. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych obowiązują wymagania określone w ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 789, z późn. zm.) i Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 07 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. z 2008r. Nr 153, poz. 955).*1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

2. Ochrona dziedzictwa – środowisko kulturowe

Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie dziedzictwa kulturowego, powinny zmierzać do utworzenia spójnego systemu ochrony zespołów i zespołów historycznych oraz poszczególnych obiektów mogących stanowić jedną z podstaw aktywizacji gospodarczej gminy Imielno. Podejście twórcze do wykorzystania wartości posiadanych musi równocześnie spełniać warunek ich ochrony. Zastane w gminie dziedzictwo kultury materialnej omówiono w części I Studium.

Istniejące na obszarze gminy obiekty zabytkowe podlegają ochronie indywidualnej, wynikającej z wpisu do rejestru zabytków (Studium cz.I). Obiekty te stanowiące dobra kultury objęte są ustawową ochroną prawną polegającą na zabezpieczeniu przed zniszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją, na zapewnieniu im trwałego zachowania, niezbędnej konstrukcji, rewaloryzacji lub odbudowy.

Na obszarze gminy Imielno nie występują, zarejestrowane lub zewidencjonowane obiekty lub zespoły zabytkowe o znaczeniu międzynarodowym, ale istniejące zabytki o niższej randze mogą z powodzeniem spełniać rolę kreatywną w rozwoju gminy.

Według materiałów diagnozy do projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa – na obszarze gminy istnieje w ewidencji konserwatorskiej 158 zabytków „nieruchomych” oraz 116 zabytków ruchomych, czyli ogółem 274 zabytki (dane z Centralnej Ewidencji Dóbr Kultury – ODZ Warszawa 1999 r.)

Rejestr konserwatorski obejmuje tylko 22 obiekty zabytkowe nieruchome. Wśród zabytków nieruchomych objętych rejestrem występuje;

- 13 obiektów architektury i budownictwa,
- 6 parków i cmentarzy,
- 3 stanowiska archeologiczne.

Grupa zabytków „ruchomych” objętych rejestrem zawiera 95 obiektów wyposażenia świątyń.

Analiza porównawcza ewidencji zabytków w gminach województwa wykazała, że gmina Imielno mieści się:

- pod względem nasycenia zabytkami nieruchomymi -w grupie gmin, gdzie istnieje „mało obiektów” (51 –200),
- pod względem nasycenia zabytkami ruchomymi -w grupie gmin, gdzie jest „mało obiektów” (51 –200),

Analogicznie w odniesieniu do rejestru:

- pod względem nasycenia zabytkami nieruchomymi -w grupie gmin, gdzie istnieje „średnio obiektów” (21-30),
- pod względem nasycenia zabytkami ruchomymi -w grupie gmin, gdzie jest „mało obiektów” (51 –200),

Niskie nasycenie w zabytki obszaru opracowania nie oznacza niekorzystnych warunków istniejącej atrakcyjności kulturowej obszaru.

Lista obiektów znajdujących się pod opieką władz konserwatorskich (obiekty zarejestrowane oraz wpisane do ewidencji zabytków) winna być uzupełniona o obiekty, których zabytkowy charakter jest oczywisty. Dotyczy to głównie obiektów świadczących o „klimacie kulturowym” miejscowości gminy Imielno tworzących charakterystyczny krajobraz polskiej osady wiejskiej w rejonie wyżynnym, jak również wszelkich drobnych obiektów symboli. Kapliczki przydrożne, krzyże, figurki, drogowskazy niezależnie od tego czy mają rodowód historyczny, czy są współczesnym symbolem wiary lub informacji, uzupełniają obraz przestrzenny miejscowości w gminie. Powinny zatem zostać wkomponowane w nowe realizacje (rozpoznane w trakcie inwentaryzacji zostały naniesione na rysunek w skali 1 : 10 000).

Akceptacja takiego spojrzenia przez lokalną społeczność z czasem doprowadzi do kreowania obrazu wsi poprzez pryzmat obiektów historycznych lub tylko charakterystycznych dla „małej ojczyzny”. Wymaga to jednak w decyzjach administracyjnych zapisów informacyjnych o obowiązku uzgodnienia z władzami konserwatorskimi zmian w otoczeniu obiektów o charakterze zabytkowym do zasięgu 50 m. Zapis taki powinien się znajdować w MPZP gminy Imielno. Wg ustawy o ochronie dóbr kultury, Zarządy gmin są zobowiązane do prowadzenia ewidencji dóbr kultury nie wpisanych do rejestru zabytków, a znajdujących się na terenie ich działania.

Warto również zwrócić uwagę na walory krajobrazowe gminy Imielno , w które została wkomponowana istniejąca zabudowa. Wzniesienia i niewielkie spadki na jej granicy południowej i dalekie widoki ze wzniesień po stronie wschodniej, meandrująca i romantyczna, urozmaicona rozlewiskami dolina Nidy, Szpalery drzew, samotne drzewa przy drodze, zagajniki i dukty polne, wyraźnie zaznaczone przez użytkowanie podziały własnościowe, kwiaty w ogrodach przydomowych, stanowią indywidualne tło dla współczesnego zagospodarowania.

Na terenie gminy Imielno występują obiekty i stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków archeologicznych przeznaczone do bezwzględного zachowania (rezerwat

archeologiczny w Stawach o pow. 160,00 ha) oraz obiekty objęte archeologiczną strefą bierną, występujące na terenie całej gminy (rys. Studium 1 : 10 000).

W związku z faktem, że teren gminy Imielno jest częściowo rozpoznany przez badania tzw. Archeologicznego Zdjęcia Polski, realizowane w ramach programu rządowego, można na tej podstawie określić obszar zawierający komponenty archeologicznych dóbr kultury. Konieczność zachowania i udokumentowania dziedzictwa przeszłości podlegającego ochronie prawnej na mocy Ustawy o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 r. jest powodem wytyczenia stref ochronnych (zaznaczonych na planszy kierunków). Wszystkie zaznaczone strefy wprowadzają obowiązek uzgadniania wszelkiej działalności inwestycyjnej w ich obrębie z Wojewódzkim Oddziałem Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Kielcach (Al. IX Wieków Kielc).

Wg materiałów Wojewódzkiego Oddziału Państwowej Służby Ochrony Zabytków, Wydziału Archeologicznego, na terenie gminy Imielno wyznaczono dwa rodzaje archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej :

3. Obiekty i zespoły zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków archeologicznych, przeznaczone do bezwzględneho zachowania (w przypadku pozytywnego uzgodnienia ewentualnych inwestycji podlegają one bezwzględnemu rygorowi przeprowadzenia wyprzedzających badań wykopaliskowych na koszt inwestora),
4. Strefa archeologicznej ochrony biernej, częściowe zakazy do uwzględnienia na etapie planowania (bieżąca działalność inwestycyjna jest uwarunkowana zapewnieniem na koszt inwestora nadzorów archeologicznych lub wyprzedzających badań ratowniczych – zależnie od zakresu inwestycji i stopnia naruszenia zabytkowych struktur)

Konieczność objęcia prac prowadzonych na terenie stanowisk archeologicznych nadzorem lub wyprzedzającymi badaniami ratowniczymi prowadzonymi na koszt inwestora nie dotyczy obiektów wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych przeznaczonych do bezwzględneho zachowania dla przyszłych pokoleń, istnieje zakaz prowadzenia wszelkiej działalności mogącej naruszyć stan istniejący tego typu obiektu.

Na terenie gminy Imielno znajdują się jeden tego typu obiekt: średniowieczne grodzisko w Stawach – rezerwat archeologiczny nr rej. 524/86.

Zaznacza się, że wszelkie prace przy zabytkach w tym nadzory i badania archeologiczne na terenie gminy, mogą być prowadzone jedynie przez dyplomowanego archeologa na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewódzki Oddział Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Kielcach.

Ponadto wnioskuje się, aby władze gminy Imielno zwracały uwagę wykonawcom wszelkich prac ziemnych i budowlanych, o obowiązku powiadamiania lokalnych władz i właściwego konserwatora zabytków o znalezieniu przedmiotu, który posiada cechy zabytku (w tym przypadku dotyczy to znalezisk archeologicznych), jak również zabezpieczenia takiego znaleziska i natychmiastowego wstrzymania dalszych prac, mogących je uszkodzić lub zniszczyć. Zniszczenie lub usunięcie takiego przedmiotu z kontekstu, w którym został znaleziony jest równoznaczne z utratą części bardzo istotnych informacji o odkryciu. Dotyczy to całej gminy Imielno.

Załącznik:

Dziedzictwo kulturowe gminy Imielno wg materiałów Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego opracowane w toku diagnozy do planu zagospodarowania przestrzennego woj. Świętokrzyskiego, wykorzystane przy opracowaniu Studium gminy.

Do najcenniejszych zabytków gminy, liczących się w regionie, można zaliczyć :

- zespół kościoła parafialnego w Imielnie, erygowanego w XIII w., z zachowanymi fragmentami romańskimi, gotyckimi, renesansowymi i barokowymi oraz wystrojem barokowym wnętrza,
- wielkopowierzchniowe stanowisko archeologiczne - „Stawy” – 160 ha, (3 miejsce powierzchniowo w województwie – po rezerwach archeologicznych „Rydno” i „Rościejów - Szczotkowice”). Istniała tu kamienna osada obronna z epoki plemienną i wczesnopaństwowej (VIII – XII w.), stanowisko otrzymało numer 524. grodzisko wiślańskie zlokalizowane na wyspie w dawnych rozplotach Nidy, okolone pierścieniami fos i wałów, identyfikowane jest z późniejszą siedzibą kasztelani czchowskiej. Łącznie z grodami nadnidziańskiej kasztelani wiślickiej oraz małogorskiej stanowiło system obronny pogranicza ziem piastowskich – krakowskiej i sandomierskiej
- kolejka wąskotorowa z Jędrzejowa do Wiślicy (poprzez Jakubów, Wygodę i Stawy), zbudowana przez wojska austriackie, jedna z ostatnich użytkowanych w Polsce. Funkcjonuje w sezonie turystycznym jako tzw. „Ciuchcia – Ekspres Ponidzia”

Ważne dla tożsamości kulturowej subregionu Ponidzia są pozostałe zachowane zespoły i obiekty zabytkowe gminy, takie jak:

- zespół kościoła parafialnego w Mierzwinie, z XVI – XIX w., z elementami późnogotyckimi i wnętrzem o wystroju barokowo – rokokowym,
- zespoły dworskie z parkami w Grudzynach, Motkowicach, Opatkowicach Murowanych, Stawach, z XVIII- XIX w.,

- zespół folwarczny w Motkowicach z XVIII w.,
- nieliczne tradycyjne domy i zagrody z XIX XX w. drewniane, drewniano – murowane i murowane w Borszowicach, Dalechowych, Dzierszynie, Imielnicy, Imielnie, Jakubowie, Mierzwinie, Motkowicach, Opatkowicach, Sobowicach, Stawach,
- kaplica cmentarna z XIX w., w Imielnie oraz cmentarz parafialny,
- cmentarz wojenny w Motkowicach z lat 1914 – 1915 (nr rej. konserwatorskiego 1064).

Dokładne dane o obiektach i zespołach zabytkowych, objętych ewidencją i rejestrem konserwatorskim (w tym ustanowione strefy ochronne), udostępnia SOZ w Kielcach.

Na obszarze gminy występują ponadto stanowiska archeologiczne, cenne dla nauki, choć stan rozpoznania terenowego jest jeszcze niepełny. Są to głównie stanowiska osadnicze datowane od neolitu do wczesnego średniowiecza, otoczone na ogół ochroną bierną. Rozmieszczenie stanowisk i wytyczne w zakresie ich ochrony można uzyskać w Wydziale Archeologicznym SOZ w Kielcach.

Elementami dziedzictwa kulturowego są również historyczne układy zabudowy, miejsca historyczne, tradycje niematerialne, folklor.

Poniżej sygnalizuje się posiadane informacje w tym zakresie, zgromadzone na podstawie wielu publikacji w toku diagnozy do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Osadnictwo historyczne :

Miejscowości obecnego obszaru gminy mają na ogół metrykę średniowieczną, niekiedy wczesnośredniowieczną, rzadziej nowożytną. Istniały zapewne zanim zostały wymienione w zachowanych dokumentach pisanych – przykładowo:

- Imielno, znane z pierwszych przekazów pisanych jako Jemielno (w 1230 r. – Iemelna, Imelna), posiada nazwę topograficzno przyrodniczą wywodzącą się od „jemioly”. Parafia powstała przed 1326 r., w początkach wieku XIII lub wcześniej.
- Imielnice, o podobnej jw. toponimii, notowana jest w 1376 r. jako Gemelnicza.
- Grudzyny (Grodina , Grocina, Groginna, Grudzyna) znane są ze źródeł pisanych już w początku XIII w. (1229 r.) jako własność benedyktynów tynieckich, później rycerska. Parafia w Grudzynach istniała przed 1257 r. (dużo później, po 1598 r., nastąpiło przeniesienie parafii do Mierzwina).
- Opatkowice pierwotnie notowane jako Opatkowo w dokumentach z lat 1166-67, należały od wieków (w części zwanej później jako Opatkowice Cysterskie) do dóbr cysterskiego opactwa w Mogile – potwierdzanych jeszcze w roku 1790, a inna część Opatkowic należała do dóbr benedyktynów tynieckich.

- Zegartowice , dawniejsze Zygartowice, występują w źródłach pisanych z r. 1355 jako Zygarthowycze.
- Jakubów odnotowany został jako własność szlachecka w 1359 r. (Jacobouo).
- Dalechowy (pierwotnie Dalechow) stanowią własność szlachecką notowaną w 1376 r.
- Borszowice, dawniejsze boryszowice Boryszowice, są własnością szlachecką zapisaną w r. 1376 jako Borzisouicz.
- Kawęczyn znany jest od 1397 r. jako szlachecka Wola Cawenczyn
- Dzierszyn jest wsią szlachecką notowaną w 1410 r. jako Dzerschin.
- Mierzwin został wydzielony z Grudzyn jako osobna wieś w drugiej połowie XV wieku.
- Grodzisko w Stawach jest najstarsza znaną osadą obszaru gminy datowaną źródłami archeologicznymi.

Obszar osadniczy rejonu obecnej gminy zaliczany był do średniowiecznej Ziemi Wiślickiej, a następnie – aż do rozbiorów – do województwa krakowskiego o granicach na Nidzie.

Stan zachowania pierwotnych układów zabudowy (rozplanowania) i rozłogów wsi nie został dotychczas bliżej przeanalizowany. Biorąc pod uwagę współczesne mapy topograficzne można stwierdzić, że część wsi posiada układ „wielodrożnicy” – co może wskazywać na utrzymanie pierwotnego układu - godnego ochrony (Imielno, Motkowice,...). fragmenty dawnych układów mogą również występować w granicach obecnych „ulicówek”. Wsie typu „rzędówki” (niekiedy ulicówki) były efektem XIX wiekowej akcji „urządzenia wsi”, , gdy zwykle wytyczano nowy geometryczny układ siedlisk na pustych polach i na ogół zaorywano układy pierwotne.

Miejsca historyczne z XVIII wieku:

- W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru obecnej gminy - po drugiej stronie Nidy, na polach wsi Kliszów, Rębów, Kokot – rozegrała się w roku 1702 największa batalia II wojny północnej na ziemiach polskich, znana z historii jako tzw. „bitwa pod Kliszowem”. Dwudziestotysięczne wojska saskie i polskie Augusta II Sasa zostały rozgromione przez piętnastotysięczne wojska Szwedów Karola XII. Poległo około 3,5 tysiąca żołnierzy po obu stronach.

- Kościuszkowski z armią powstańczą przebył trasę Pińczów - Jędrzejów (prawdopodobnie przez Imielno) pod koniec maja 1794 r., w drodze z Połanicy na pole bitwy pod Szczekocinami.

Miejsca historyczne z okresu powstania styczniowego:

- III oddział Krakowski majora Karola Kality „Rębajły” (I Pułk Stopnicki), liczący 120 żołnierzy piechoty i 14 jazdy stoczył w dniu 5. 12. 1863 r. zwycięską bitwą pod Mierzwinem z Moskalami w sile 2 rot piechoty i 100 Kozaków.
- bitwa 6. 02 . 1864 r. pod Jakubowem.
- bitwa 19. 03. 1864 r. pod Imielnem

Pamiętki powstania Styczniowego:

- w Imielnie (płyta i pomnik kamienny Wojciecha Zadebskiego, powstańca z lat 1830 i 1863),
- w Mierzwinie (epitafium w kościele – Erazma Rola Różyckiego, przywódcy „białych” w Kielcach podczas powstania styczniowego oraz byłego dowódcy słynnego Szwadronu Krakusów).

Tradycje legionowe:

Od 3 marca do 11 maja 1915 roku trwały pozycyjne walki frontowe I Brygady Piłsudskiego na linii Chojny k. Imielnicy – ujście Mierzawy k. Pawłowic. Nadnidziański front podzielony był na dwa odcinki: północny odcinek frontu brygady z dowództwem w Imielnicy i posterunkiem w Sobowicach, południowy odcinek frontu z dowództwem w Turze Dolnym. Odwody odcinków były rozmieszczone w Imielnicy i Turze, odwody Brygady w Mierzwinie i sąsiedztwie. Komenda I Brygady, z Komendantem Józefem Piłsudskim na czele, miała siedzibę w Grudzyńcu (przejściowo w Opatkowicach Murowanych). Batalion rezerwy stacjonował w Opatkowicach Murowanych). Batalion rezerwy stacjonował w Opatkowicach Drewnianych, belinacy w Zagaju. Przez cały okres walk pozycyjnych odnotowano niewielkie straty po obu stronach frontu.

Cmentarze I wojny światowej

- Cmentarz Wojenny w Motkowicach z lat 1914 – 1915 grupuje 26 mogił, w których spoczywa 34 żołnierzy armii austriacko- węgierskiej oraz rosyjskiej.
- Na cmentarzu parafialnym w Mierzwinie mogiły żołnierzy z 1915 r. nie zostały zachowane (wg publikacji z r. 1988 teren zdewastowany). Istniało tu 15 mogił, w których spoczywa 8 legionistów I Brygady J. Piłsudskiego, 15 żołnierzy armii austro-węgierskiej oraz rosyjskiej.

Bitwy partyzanckie II wojny, przykłady:

- Pod Umianowicami
- Pod Jakubowem –BCh październik 1943 r.
- W czasie II wojny światowej obszar gminy stanowił przejściowo pogranicze partyzanckiej „II Republiki Pińczowskiej” z okresu VII/VIII 1944 (wyzwolonej przez AK, BCh i AL.) – i był kontrolowany głównie przez BCh.

Miejsca pamięci narodowej (walk i męczeństwa) z II wojny światowej:

- Mogiła ziemna 10 ofiar egzekucji z 1943 r. w Jakubowie (Las Motkowicki) i miejsce zbiorowych egzekucji z lat 1943- 1944 w Motkowicach (3 Żydów, 30 Cyganów, 10 Polaków - las Motkowicki).
- Mogiła kapelana partyzanckiego z 1943 r. na cmentarzu w Imielnie

Miejscowości związane z pobytami wybitnych osobistości historycznych:

- W Imielnie urodził się znany etnograf regionalny i archeolog ksiądz Władysław Siarkowski (1840 – 1902) – „kielecki Kolberg”, autor wielu cenionych publikacji, odkrywca grodziska w Stawach
- W Opatkowicach Murowanych zmarł w roku 1893 Erazm Rola Różycki, przywódca „białych” w Kielcach podczas powstania styczniowego, były dowódca Szwadronu Krakusów.

Lokalne legendy i podania, tradycje:

Publikacje wskazują na występowanie w przeszłości ciekawych legend związanych ze starymi obiektami i szczególnymi miejscami gminy. Są one istotne dla tożsamości kulturowej „małej ojczyzny”, łącznie ze specyfiką folkloru, rzemiosła tradycyjnego, itp.

3. Budownictwo mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne.

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie budownictwa mieszkaniowego i usługowego wyznaczone są potrzebami rozpoznanymi przez analizę i ocenę stanu istniejącego (Studium, cz.I), tendencje rozwoju gospodarczego oraz prognozę demograficzną. Potrzeby w zakresie programu oraz podstawowe standardy zostały przedstawione w rozdziale „Cele i kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego”.

Zgodnie z powyższymi założeniami, zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe (w stosunku do obecnie zamieszkałych, a więc z terenami mieszkaniowymi wyznaczonymi w obowiązującym MPZP gminy oraz zmianami do w/w) w okresie do roku 2020 roku, szacuje się na ok. 350 – 300 mieszkańców tj. 40 – 60 ha terenu. Przyjmując, że

mieszkalnictwo będzie jedną z ważniejszych funkcji gminy oraz zakładając możliwość skierowania atrakcyjnej oferty do bardziej zasobnych mieszkańców miast sąsiednich powiatów i Śląska, zainteresowanych budownictwem miejsko – podmiejskim oraz inwestorów z zewnątrz poszukujących korzystnych lokalizacji pod budownictwo rezydencjalne można przyjąć, że potrzeby terenowe będą większe. W pierwszej kolejności pod mieszkalnictwo powinny być przeznaczone tereny znajdujące się w obszarach zurbanizowanych i wyposażonych w infrastrukturę techniczną (np. dopełnienie istniejącego układu urbanistycznego w Imielnie i Motkowicach. Rozwój nowych terenów mieszkaniowych może być dopuszczony również na peryferiach terenów zurbanizowanych, jednakże bez naruszenia walorów terenów otwartych oraz zasad wynikających z polityki przestrzennej i studium województwa świętokrzyskiego. Dotyczy to głównie terenów w południowej części gminy, w rejonie Mierzwina, Bełku, Sobowic.

Szczegółowe ustalenie niezbędnych terenów mieszkaniowych powinno nastąpić na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W planach miejscowych będących w trakcie opracowania widzi się konieczność dokonania niezbędnych korekt w celu wyeliminowania sprzeczności pomiędzy interesem gminy Imielno a polityką przestrzenną województwa.

Natomiast uruchomienie nowych terenów budowlanych na obszarze poszczególnych wsi, powinno nastąpić po analizie wniosków złożonych do MPZP.

W Imielnie przewiduje się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz willowej i rezydencjonalnej. Tereny zabudowy mieszkaniowej należy przygotować w trybie ustawy o gospodarce gruntami. Zaleca się oszczędne gospodarowanie przestrzenią i lokalizowanie nowych obiektów w układzie liniowym wzdłuż dróg w nawiązaniu do istniejących układów historycznych. Zwraca się uwagę na potrzebę kontynuowania już istniejących układów historycznych oraz już istniejącej „obudowy krajobrazowej” dróg eksponującej bliskie i dalekie widoki (jednostronna zabudowa wzdłuż drogi, przerwy w zabudowie).

Należy stosować zasadę harmonijnego „wtapiania” nowych obiektów w istniejącą zabudowę i krajobraz oraz równoległe z nowymi zamierzeniami inwestycyjnymi realizować zieleń wysoką.

Budynki mieszkalne nie mogą być wyższe od 2 kondygnacji, symetryczny dwuspadowy dach z ewentualnym poddaszem mieszkalnym, Zaleca się budynki do wysokości 1½ kondygnacji. Architektura budynku powinna nawiązywać do cech regionalnych, otoczenie budynków zagospodarowane i estetyczne.

Istniejąca zabudowa skupiona, o charakterze przysiółków., powinna zachować swój dotychczasowy charakter z możliwością wprowadzenia uzupełnień. Ten typ zabudowy miejscowości ze względu na układ urbanistyczny i malownicze położenie ma szczególne preferencje do rozwoju agroturystyki.

Na terenie gminy Imielno nie obserwuje się nadmiernego rozproszenia zabudowy, co jest zjawiskiem korzystnym. Istniejąca zabudowa rozproszona powinna być adaptowana na bezkolizyjnych terenach użytkowanych rolniczo. Dopuszcza się możliwość uzupełnienia i wymiany obiektów, a także możliwość zmiany funkcji obiektów np. na usługowe, za zgodą władz rolniczych

Nowe gospodarstwa specjalistyczne mogą być lokalizowane samotniczo z zastrzeżeniem respektowania wymagań obowiązujących ustaw.

Przewidziane w planie tereny zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej można zachować jako rezerwy dla zabudowy wypoczynkowej, całorocznej i „drugie domy” dla mieszkańców spoza terenu gminy.

Zabudowa o charakterze wypoczynkowym powinna nawiązywać w formie budynku do cech miejscowej architektury oraz odznaczać się uporządkowaną i estetycznie zagospodarowaną działką . Należy wykluczyć lokalizację obiektów tymczasowych o prowizorycznym charakterze, nie wyposażonych w pełną infrastrukturę sanitarną. Dla funkcji letniskowo – wypoczynkowych preferuje się adaptację opuszczonych zagród z zachowaniem istniejących powierzchni działek. Dopuszcza się także za zgodą właściwych organów, indywidualne lokalizacje „drugich domów” na gruntach słabych rolniczo (klasy VI) ewentualnie w enklawach leśnych (bór suchy).

Tereny zabudowy mieszkaniowej, a zwłaszcza rejony zieleni przydomowej oprócz przeznaczenia pod uprawy sadowniczo – ogrodniczej, mogą być uzupełnione o funkcje usługowe. Dotyczy to realizacji obiektów nieuciążliwych przyjaznych środowisku lub o ograniczonej uciążliwości, związanej z produkcją roślinną i zwierzęcą oraz towarzyszących zabudowie mieszkaniowej obiektów o funkcji komercyjnej lub produkcyjnej o ograniczonej uciążliwości. Funkcje usługowe (zwłaszcza komercyjne) zgrupowane obecnie głównie w miejscowości gminnej, powinny być rozmieszczone bardziej równomiernie w pozostałych sołectwach.

Dotyczy to głównie usług handlowych, gastronomicznych z branży rzemieślniczej i drobnego przemysłu. Sugerowane rejony koncentracji usług zaznaczono na rysunku Kierunków.

Uwzględniając zasady gospodarki rynkowej sugeruje się większe nasycenie usługami sołectw południowych i zachodnich gminy z możliwością lokalizacji usług wolnostojących lub wbudowanych w obiekty mieszkalne, jak również wykorzystanie na cele usługowe opuszczonych zagród. Należy zachować wymogi wynikające z konieczności zachowania lub wprowadzenia w otoczenie obiektu zieleni wysokiej lub średniej ozdobnej lub użytkowej.

Widzi się potrzebę realizacji nowych usług na terenie miejscowości gminnej. Dla podniesienia prestiżu Imielna niezbędne jest wykształcenie obszaru handlowo-usługowego. Dotyczy to zwłaszcza lokalizacji usług z zakresu kultury, sportu, turystyki i promocji gminy, a także usług biznesowych np. targi i giełdy rolne.

Usługi typu biznesowo – produkcyjnego mogą być również realizowane w północnej części gminy w rejonie drogi głównej krajowej Katowice – Chmielnik i głównej powiatowej Pińczów – Jędrzejów, przechodzącej przez środkową część gminy, z zachowaniem wymaganego dystansu przestrzennego od drogi i po analizie warunków bezpieczeństwa ruchu..

Rozszerzenie podaży usług w zakresie sportu, rekreacji i kultury na obszarze całej gminy, powinno korzystnie uzupełniając istniejącą strukturę funkcjonalno – przestrzenną .

Wydaje się celowe racjonalne grupowanie usług, ułatwiające wspólne uzbrojenie terenu i zagospodarowanie towarzyszące z zielenią dekoracyjną i małą architekturą. Tereny sugerowane do lokalizacji usług powinny zostać objęte Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, ze względu na konieczność całościowego spojrzenia na ukształtowanie przestrzeni nowego założenia urbanistycznego. Winno ono spełniać warunek harmonijnego powiązania z otoczeniem przy założeniu, że będzie zespołem kreatywnym. W pracach projektowych preferuje się opracowania indywidualne, które powinny być poddane konsultacji odpowiednich służb architektoniczno – budowlanych i społeczności lokalnej.

Przyjęcie ogólnych zasad przeznaczenia terenów pod budownictwo mieszkaniowo – usługowe i produkcyjne na terenie gminy Imielno wymaga uszczegółowienia dla obszarów prawnie chronionych ze względów krajobrazowych i ekologicznych położonych w granicach gminy. W związku z położeniem części gminy na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, wszelkie przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na obszarze parku i otuliny podlegają opiniowaniu przez Zarząd Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

Ponadto na obszarze gminy Imielno (w granicach parku i otuliny) obowiązują ustalenia planu ochrony Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego (rozporządzenie nr 125/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 26 marca 2001 r.).

W odniesieniu do zabudowy gminy Imielno należy kierować się następującymi ustaleniami architektonicznymi:

- **Formy architektoniczne nowo wznoszonych budynków mieszkalnych powinny cechować:**

- wysokość nie większa niż 2 kondygnacje,
- dachy dwuspadowe, symetryczne lub czterospadowe o spadku nie mniejszym niż 35°,
- poszerzone okapy,
- ograniczona wysokość podpiwniczenia,
- niestosowanie jako detalu architektonicznego i materiału wykończeniowego materiałów, takich jak stuczka szklana i porcelanowa, lusterka ,
- stosowana kolorystyka elewacji oraz zalecane kolory dachów: czerwony, brązowy, czerwono – brązowy, zielono – brązowy,
- wprowadzenie do otoczenia budynków zieleni – zwłaszcza wysokiej,

- **budynki użyteczności publicznej, takiej jak szkoła, urząd gminy, ośrodek zdrowia, poczta:**

- powinny być harmonizowane z otoczeniem,
- mogą pełnić rolę dominanty w układzie przestrzennym jednostki osadniczej,
- kolorystyka elewacji stonowana,
- kolorystyka i formy dachów jak w budynkach mieszkalnych,
- otoczenie budynku zagospodarowane urządzoną zielenią, zwłaszcza wysoką;

- **budynki usługowe gospodarcze i produkcyjno – usługowe:**

- wysokość zależy od rozwiązań funkcjonalnych i technicznych, ale należy dążyć do dostosowania gabarytów do otoczenia,
- dachy dwuspadowe lub czterospadowy o jednakowym nachyleniu połaci (nie dotyczy zadaszeń dystrybutorów stacji benzynowych),
- kolorystyka elewacji stonowana, a kolory dachów jak w zabudowie mieszkaniowej,
- w otoczeniu zieleni izolacyjna w postaci ciągów skomponowanych z drzew i krzewów.

Na całym obszarze Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, i jego otuliny nie można stosować dachów płaskich, kopertowych, asymetrycznych, pulpitowych, uskokowych. Z tych zaleceń mogą być wyłączone jedynie budynki usługowe i

produkcyjne o większych – od otaczających zabudowań – kubaturach, w przypadku uzasadnionych względami technologicznymi, wynikającymi z funkcji obiektów.

4. Rolnictwo i leśnictwo.

Położenie gminy Imielno w południowo wschodnim obszarze rolniczym województwa świętokrzyskiego charakteryzuje się przewagą korzystnych warunków przyrodniczo – glebowych, wiąże gminę z zagospodarowaniem bazującym na funkcji rolniczej. Jednakże z uwagi na niższą niż średnia w rejonie jakość gleb rolnictwo winno być wspomagane innymi funkcjami gospodarczymi dostosowanymi do lokalnych warunków środowiskowych.

Na obszarze gminy przeważają grunty orne należące do IV klasy bonitacji (ponad 40% ogółu gruntów ornych). Niespełna 30% powierzchni zajmuje III klasa bonitacji. Pośród trwałych użytków zielonych przeważają klasy bonitacyjne IV i V, które stanowią ponad 80% powierzchni wszystkich użytków zielonych gminy. Na obszarze gminy przeważa tradycyjny system produkcji rolniczej (duży udział upraw zbóż) oraz hodowli trzody chlewnej. Sołectwa położone w zachodniej i południowej części gminy charakteryzują się większą produkcją towarową oraz tendencjami rozwojowymi. Natomiast we wschodniej części gminy rolnictwo wykazuje mniejszą dynamikę produkcyjną i jest zdecydowanie więcej ugorów i rozłogów.

Rolnictwo w Imielnie jako najważniejsza funkcja gospodarcza gminy ma słabo rozwiniętą infrastrukturę ekonomiczną oraz brakuje zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego, co jest powodem poważnych ograniczeń rozwoju rolnictwa. Niski poziom dochodów z produkcji rolniczej nie zachęca do inwestowania w swoje gospodarstwa a niski poziom wykształcenia rolniczego nie sprzyja unowocześnianiu rolnictwa. Również ograniczenia przestrzenne związane z niewielką szerokością działek, mogą stanowić utrudnienia dla rozwoju rolnictwa towarowego, podobnie jak konflikty przestrzenne pomiędzy zabudową mieszkalno – usługową, a zabudową rolniczą. Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna również stanowi barierę w przekształcaniu tradycyjnej monofunkcyjnej wsi w nowoczesną, o charakterze wielofunkcyjnym, przy zapewnieniu ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Istniejące uwarunkowania przyrodnicze oraz inne czynniki (omówione w Diagnostyce) spowodowały, że program restrukturyzacji rolnictwa w gminie Imielno powinien w

dużym stopniu być wspomagany przez funkcje pozarolnicze, ale z nim związane (agroturystyka) a także drobną przedsiębiorczość nierolniczą.

Restrukturyzacja rolnictwa powinna zmierzać w kierunku specjalistycznych gospodarstw rolnych. Głównym kierunkiem specjalizacji produkcji roślinnej powinna pozostać gospodarka zbożowo – ziemniaczana, natomiast w produkcji zwierzęcej chów bydła mlecznego i trzody chlewnej.

Gospodarstwa o mniejszych areałach powinny koncentrować się na wytwarzaniu produktów rolnych, które znajdują zbyt na rynkach żywnościowych Aglomeracji Świętokrzyskiej. Dotyczy to produkcji nowalijek i kwiatów pod osłonami, produkcji specjalnej np. pieczarek, papryki szklarniowej, krzewów jagodowych (borówki amerykańskiej), truskawek, ziół jak również szerokiego asortymentu produkcji drobiarskiej.

Należy założyć rozwój drobnego przetwórstwa rolno spożywczego na terenie całej gminy, co stabilizowało by pożądane kierunki specjalizacji gospodarstw rolnych oraz sprzyjało wdrażaniu nowych metod produkcji żywności (żywność ekologiczna).

Sugeruje się łączenie gospodarstw w grupy marketingowe i tworzenie regionalnego lobby grupy producentów żywnościowych. Takie grupy „nacisku” mogą skutecznie przeciwstawiać się konkurencji zachować i rozszerzyć obecne rynki zbytu.

Głównymi branżami produkcji rolnej powinna być branża: mięsna, ziemniaczana, mleczna, owocowo – warzywna oraz paszowa. W procesie restrukturyzacji należy zakładać również, że istotnym źródłem dochodów ludności rolniczej stanie się agroturystyka. Wymagać to będzie przygotowania bazy agroturystycznej o wysokim standardzie, docelowo równomiernie rozłożonej na terenie całej gminy, Zwiększenia miejscowych atrakcji oraz zmiany świadomości mieszkańców przez przekonanie ich do tego typu zmian.

Pokrycie potrzeb lokalizacyjnych gospodarstw drobnotowarowych następować powinno w ramach wyznaczonych w planie terenów pod zabudowę MR i MN. W terenach bezpośrednio przylegających do tej zabudowy wydaje się korzystne, stworzenie możliwości lokalizacji obiektów i urządzeń produkcji rolniczej, usług rolniczych i drobnego przetwórstwa rolno – spożywczego (z wyeliminowaniem kolizji sanitarnych).

Potrzeby terenowe – lokalizacyjne gospodarstw wysokotowarowych przejmujących ziemię oraz podejmujących specjalizację rolniczą można zaspakajac

indywidualnie, w tym również poza terenami budowlanymi, ale zgodnie z przepisami zawartymi w obowiązujących aktach prawnych.

Taka oferta skierowana głównie do ludzi młodych i aktywnych z terenu gminy może przyciągnąć także zainteresowanych z innych gmin.

Sugeruje się bardziej równomiernie rozmieszczenie na terenie gminy usług komercyjnych (placówki handlowe, rzemieślnicze, gastronomiczne), również związanych z rozwojem rolnictwa. Jednakże sieć tych placówek, regulowana w przyszłości przez rynek, będzie kształtowana w dużej mierze przez kondycję gospodarstw domowych.

Podstawową funkcją leśnictwa w gminie jest funkcja gospodarcza (pozyskiwanie drewna), która ma możliwości rozwoju tylko wówczas gdy zwiększymy obszary leśne. Gospodarka leśna na obszarach mało przydatnych rolniczo, może przynieść nowe miejsca pracy na obszarze gminy. Natomiast siedlisko o korzystnym bioklimacie, o drzewostanach starszych i średnich grup wiekowych oraz możliwe do penetracji turystycznej, należy wykorzystać do celów turystyczno – rekreacyjnych.

W tym aspekcie rozwój funkcji leśnej gminy związany jest z podwyższeniem atrakcyjności gminy dla wypoczynku sobotnio – niedzielnego i ruchu turystycznego.

Gmina Imielno została zaliczona do rejonów o najwyższych w kraju preferencjach zalesieniowych. Istniejące w gminie lasy nie tworzą dużych zwartych kompleksów leśnych i z tego też względu powinny być chronione. Powiększenie ich powierzchni powinno nastąpić poprzez dolesienia, którymi winny być objęte grunty V i VI klasy bonitacyjnej, przylegające do istniejących już lasów i nieużytki, obszary źródliskowe i wododziałowe, tereny erozyjne, niezalesione enklawy śródleśne oraz tereny, które spowodują wyrównanie granicy rolno – leśnej, a także połączenia drobnych terenów leśnych w większe masywy. Przy kształtowaniu linii brzegowej lasów należy zadbać o jej krajobrazowy charakter. Szczególny aspekt krajobrazowy ma również wprowadzenie zróżnicowanego gatunkowo drzewostanu zgodnego z siedliskiem oraz stosowanie zasady wieloplanowej ekspozycji łączącej „ściany lasów” i skupiska drzew nie stanowiących lasów, pełniących rolę zadrzewień śródpolnych, dróg i siedlisk rolniczych.

Na rysunku Studium podano tereny proponowane do zalesienia przy wyznaczaniu których, kierowano się zasadą zwiększenia powierzchni istniejących kompleksów oraz ich powiązania z obszarami leśnymi istniejącymi w otoczeniu, zgodnie z potrzebą zachowania walorów widokowych i krajobrazowych.

Ze względu na położenie obszaru gminy Imielno w znaczącej części na terenie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego i obszarów chronionego krajobrazu, w odniesieniu do gospodarki rolnej i leśnej należy przestrzegać ogólnych zasad ekorozwoju zawartych w obowiązujących aktach prawnych dotyczących w/w obszarów. Najważniejsze z nich to:

- **zapobieganie degradacji żyzności gleb.**
- **Niewykorzystywanie do nawożenia ścieków i gnojowicy,**
- **eliminowanie stosowania insektycydów I i II klasy toksyczności oraz trudno rozkładających się herbicydów,**
- **zapobieganie erozji:**
 - na obszarach podlegających erozji w stopniu słabym (spadki poniżej 6%) pożądany jest poprzeczny kierunek orki, wprowadzenie roślin utrwalających strukturę gleby,
 - na obszarach podlegających erozji w stopniu średnim (ponad 10 % spadku) nie powinny być uprawiane rolniczo lecz zadrzewione (m.in. sadami w darni)
- **wprowadzanie zadrzewień, zakrzewień i zadarnień śródpolnych na terenach pozbawionych tego typu roślinności,**
- **systematyczne konserwowanie istniejących i potrzebnych urządzeń melioracyjnych,**
- **poddawanie weryfikacji obszarów planowanych do zmeliorowania,**
- **stopniowe rozwijanie działań na rzecz komasacji gruntów rolnych charakteryzujących się silnym rozdrobnieniem,**
- **preferowanie upraw zbożowych, paszowych, warzywnych i sadów,**
- **promowanie rozwoju produkcji zdrowej żywności oraz upraw specjalnych (leczniczych, miododajnych, jagód).**

5. Turystyka i wypoczynek

Wg materiałów Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego „w klasyfikacji obszarów z walorami wypoczynkowymi w gminie Imielno wyznaczono 20 km² IV kategorii (w skali czterostopniowej), co stanowi 20 % pow. terenu gminy. Na tle województwa obszar nie wyróżnia się konkurencyjnymi walorami turystyczno – wypoczynkowymi, o czym decyduje przede wszystkim brak małej retencji. Niemniej jednak w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego”

fragment północnej, południowej i wschodniej części gminy został uznany za obszar o najkorzystniejszych warunkach przestrzennych do rozwoju agroturystyki. Przez północną część gminy przebiega trasa turystycznej kolejki wąskotorowej - „Ekspres Ponidzia” (ze stacją w Umianowicach – gmina Pińczów). W Motkowicach istniała niegdyś przystań kajakowa – początek szlaku kajakowego.

Wskazaniem byłoby wykreowanie podaży i popytu na formy rekreacji związanej z pobytem w lesie i nad wodą (agroturystyka, sporty wodne). Należałoby również rozważyć możliwość odtworzenia przystani kajakowej oraz przystosowanie istniejącej stacji kolejki w Motkowicach do organizowania imprez turystycznych (na wzór Umianowic)”

Rozwój funkcji turystycznej i wypoczynkowej w gminie należy wiązać z uwarunkowaniami zewnętrznymi jak również walorami przyrodniczymi i kulturowymi gminy.

Warunki zewnętrzne sprzyjające temu rozwojowi to:

- widoczny wzrost aktywności turystycznej ludności związany z podróżowaniem dla „odnowy sił”
- rozwój motoryzacji i zwiększenie dostępności komunikacyjnej,
- położeni gminy w bezpośrednim sąsiedztwie znaczących ośrodków miejskich, takich jak ośrodek subregionalny Jędrzejów i duży ośrodek powiatowy Pińczów
- wzrost zainteresowania społeczeństwa różnymi formami turystyki aktywnej (w tym odkrywanie nowych, nieznanych rejonów wypoczynkowych),
- wzrost popularności agroturystyki.

Walory przyrodnicze gminy związane z rozwojem funkcji turystycznej wynikają z położenia jej wschodniej i południowo – wschodniej części w Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie, i obszarach chronionego krajobrazu oraz z potrzebą zachowania spójności systemu przyrodniczego (węzły i korytarze ekologicznego randze krajowej i międzynarodowej),

Atrakcyjność turystyczna znacznie wzrośnie po wybudowaniu proponowanych zbiorników retencyjnych i dlatego korzystne byłoby utrzymanie w Wojewódzkim Programie Małej Retencji, tych zamierzeń inwestycyjnych.

Walory turystyczne gminy w znacznym stopniu należy wiązać z wykorzystaniem zasobów kulturowych gminy, w tym istniejących obiektów zabytkowych i zachowanych tradycji uwidocznionych również w lokalnych legendach i podaniach. Są one istotne dla tożsamości kulturowej „małej ojczyzny” łącznie ze specyfiką folkloru i rzemiosła

tradycyjnego. Istotne jest również propagowanie współczesnego stylu życia na wsi (tradycja w zagospodarowaniu, wygoda w użytkowaniu, estetyka w odbiorze, porządek - w organizacji).

Uwarunkowania rozwoju turystyki na obszarze Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego formułowane w Rozporządzeniu nr 125/2001 Wojewody Świętokrzyskiego odnoszą się do terenów gminy Imielno w granicach parku i otuliny, ale ze względu na cechy uniwersalne tego dokumentu i przyjętą przez gminę politykę proekologiczną, należy te ustalenia uznać za wiążące.

Rozwój turystyki i wypoczynku powinien opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Z tego względu należy rozwijać takie formy turystyki, które zapewnią turystyce bezpośredni kontakt z przyrodą i miejscową ludnością, w tym z jej życiem kulturalnym, zwyczajami i zachowaną tradycją. W związku z tym należy rozwijać:

- krajoznawstwo o charakterze docelowym lub tranzytowym w oparciu o sieć szlaków i obiektów przyrodniczych oraz kulturowych, w połączeniu z edukacją ekologiczną. Ruch ten może się odbywać w postaci wędrówek pieszych, rowerowych, konnych, samochodowych oraz autokarowych.
- turystykę pobytową o charakterze wypoczynku sobotnio – niedzielnego połączonego z rekreacją przyrodną, i w lasach, wypoczynku wakacyjnego, zdrowotno – edukacyjnego (zielone szkoły), specjalistyczną (wędkowanie), twórczą (plenery, warsztaty artystyczne)
- turystykę kwalifikowaną (turystyka piesza w obszarach cennych przyrodniczo- podglądanie ptaków)

Dla proponowanych form ruchu turystycznego szczególnie korzystne warunki znajdują się we wschodniej i południowo – wschodniej części gminy na obszarze parku krajobrazowego i jego otuliny oraz obszaru chronionego krajobrazu. Obszary parku krajobrazowego byłyby odpowiednie dla turystyki pieszej, rowerowej a także dydaktycznej (rezerваты, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, obszary starorzeczy i otwartych rozlewisk).

Dla rozwoju ruchu wypoczynkowego w formie argoturystyki preferuje się rejony w dolinie rzeki Mierzawki a zwłaszcza miejscowości Grudziny, Mierzwin, Zegartowice, Bełk, Olszowiec, obszary położone w otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego – Sobowice, Stawy, Motkowice- organizacja imprez turystycznych oraz tereny w północno – wschodniej części gminy w rejonie Borszowic. Funkcja ta ma dogodne warunki rozwoju

również w innych miejscowościach na obszarze całej gminy np, w sołectwie Wygoda, ponieważ kierowana głównie do pewnych grup odbiorców (rodzice z dziećmi, osoby starsze) będzie służyła poprawie kondycji finansowej gospodarstw wiejskich i może zaangażować osoby nie zatrudnione bezpośrednio w produkcji rolnej. Dla rozwoju tej funkcji można wykorzystać obiekty w budownictwie zagrodowym a także umożliwić uatrakcyjnienie pobytów turystycznych przez wykorzystanie terenów mniej korzystnych dla rozwoju produkcji rolnej (spacery po łąkach, zagajnikach, ścieżkami polnymi, wycieczki konne, spacery po lesie, zimą narty biegowe i saneczkowe na „oślich łączkach” itd.)

Elementem przyciągającym i reklamą dla tego typu wypoczynku mogą być dodatkowo, nietypowe zajęcia miejscowej ludności np. uprawa mięty, tworzenie zielników plastycznych, stosowanie tradycyjnych receptur przy sporządzaniu posiłków, przetworów itd.

Warunkiem sukcesu agroturystyki jest pozytywny stosunek do turystyki głównych zainteresowanych, to jest – poza turystami – mieszkańców wsi. Wyraża go przede wszystkim postawa gościnności. Ale sama gościnność nie wystarcza, wymaga ona wsparcia odpowiednimi umiejętnościami gospodarzy oraz odpowiednim przygotowaniem środowiska. Turysta nie przyjedzie bowiem do miejscowości pozbawionej odpowiedniej infrastruktury związanej z rekreacją i wypoczynkiem. Wynajem pokoi, obsługa gości, często organizowanie im wolnego czasu, wymaga znacznych nakładów finansowych, związanych nie tylko z remontem domu, aby zapewnić gościom odpowiedni standard. Turystyka wiejska może być z powodzeniem prowadzona w takich miejscowościach, gdzie istnieje zaplecze agroturystyczne oraz oferowane są usługi wysokiej jakości. Zarówno kontakty z miejscową ludnością, jak i inne doświadczenia turysty muszą prowadzić do przyjemnego i odprężającego wypoczynku.

Turystyka wiejska w dużym stopniu opiera się na atrakcyjnym środowisku naturalnym, krajobrazowym i kulturowym. Ochrona tego środowiska musi być więc traktowana priorytetowo, a sukces programu rozwoju turystyki zielonej w znacznej mierze zależy od poziomu współpracy pomiędzy gminą a jej mieszkańcami i ich wspólnej pracy nad rozwijaniem i sprzedażą usług turystycznych.

Ze względu na konieczność zachowania węzła ekologicznego (obszar nadnidziański) preferowane jest zachowanie funkcji wypoczynkowej wzdłuż doliny Nidy w rejonie miejscowości Motkowice i Stawy oraz wzdłuż lokalnych korytarzy ekologicznych rzeki Mierzawki i w rejonie Borszowic.

Funkcja rekreacyjno- kulturowa związana z możliwością budowy drugich domów na wydzielonych działkach o różnej wielkości z dogodnymi dojazdami, uzbrojonych, w pobliżu terenów zadrzewionych wiąże się z realizacją Gminnego Parku Rekreacji w otoczeniu projektowanego zbiornika wodnego „Stawy”. Oferta ta jest kierowana do zamożniejszych mieszkańców Kielc, Jędrzejowa, Pińczowa i Buska.

Wybudowanie proponowanych do ujęcia w „Wojewódzkim Programie Małej Retencji” zbiorników wodnych w znaczący sposób zwiększy ofertę dla wypoczynku, pod warunkiem zagospodarowania terenów wokół zbiornika i stworzenia z nich lokalnych atrakcji przez informację o możliwościach wypoczynku i odpowiednią promocję miejsca.

Również zwiększenie powierzchni leśnych, poprzez proponowane dolesienia , stworzy lepsze warunki do wypoczynku (poprawa warunków klimatycznych, widokowo – krajobrazowych, możliwości wycieczek „do lasu”).

Można wymienić jeszcze wiele innych sposobów „przyciągania” turystów i kreowania atrakcyjności gminy Imielno. Osiągnięcie sukcesów wymaga zaangażowania władz gminy i jej mieszkańców w promowanie gminy jak również systemie oczekiwań przyjezdnych.

6. Kierunki rozwoju komunikacji w gminie

6.1. Układ drogowy.

Podstawowy układ dróg gminy tworzyć będą:

- droga krajowa nr 78 Gr. państwa – Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik przewidziana, na odc. Jędrzejów – Chmielnik, do przebudowy na parametry drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP),
- droga powiatowa nr 15320 Jadwinów - Imielno - Pińczów, zmodernizowana do parametrów klasy technicznej głównej,
- wybrane drogi powiatowe przystosowane do parametrów klasy technicznej zbiorczej.

Zasadnicze znaczenie dla rozwoju gminy będzie mieć połączenie jej zmodernizowaną drogą krajową nr 78 z węzłami komunikacyjnym jakimi są; Jędrzejów od strony zachodniej i Chmielnik od wschodniej. Droga ta przeprowadzać będzie przez obszar gminy uciążliwy ruch tranzytowy pojazdów ciężarowych. Aby spełnić wymogi klasy głównej ruchu przyspieszonego należy zapewnić możliwość docelowego przełożenia trasy na odcinku zainwestowanym wsi Motkowice, dla uzyskania

bezpiecznego skrzyżowania z drogą powiatową nr 15310 Miąsowa – Imielno. Realizacja tego przełożenia będzie odległa w czasie z powodu konieczności realizacji nowych przepraw mostowych. Do czasu uzyskania możliwości zrealizowania przełożenia odcinek drogi przebiegający przez Motkowice powinien być poddany modernizacji polegającej na uspokojeniu ruchu.

Pas drogowy powinien posiadać szerokość 25,0 – 30,0 m, korona drogi min. 10,0 m, a jezdnia - 7,0 m.

Droga ta powinna być chroniona przed lokalizacją przy niej nowej zabudowy mieszkaniowej. W przypadkach koniecznych odległość zabudowy nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi nie powinna być mniejsza niż 50,0 m od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni, a dojazd do nich z dróg bocznych, za zgodą zarządcy drogi krajowej. Należy przyjąć zgodnie z propozycją GDPD linię zabudowy wynoszącą minimum:

- 50 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla budynków jednokondygnacyjnych mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- 70 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla wielokondygnacyjnych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- 200 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla budynków szpitali i obiektów wymagających szczególnej ochrony.

(Pismo GDDP Oddział Południowo – Wschodni z dnia 26. 03. 2001 r., znak; GDDP – VIII-KI-1/411 J-2/2001)

Lokalizacje terenów usług, działalności gospodarczej itp. przy drodze krajowej nr 78 uzależnione są od pozytywnej opinii Wydziału Dróg Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych Biuro w Kielcach po przeprowadzonej analizie warunków bezpieczeństwa ruchu.

Droga powiatowa nr 15320 Jadwinów – Imielno – Pińczów przewidziana jest do zmiany kategorii na wojewódzką łączącą miasta; Jędrzejów, Pińczów i Busko Zdrój. Przebieg tej drogi przez atrakcyjne tereny Ponidzia spowoduje że droga obsługiwać będzie ruch turystyczny. Z uwagi jednak na bezpośrednie połączenie miast pojawi się na niej większy ruch pojazdów ciężarowych. Doprowadzenie ciągu do klasy drogi głównej wymagać będzie:

- poszerzenia pasa drogowego do min. 25,0 m,
- poszerzenia korony drogi do min. 8,50 m a jezdni do 6,0 m.,

- ograniczenia ilości zjazdów i liczby skrzyżowań,
- docelowego przełożenia trasy na odcinku zainwestowanym wsi Imielno i Imielnica,
- realizacji na obszarach zabudowanych ciągów pieszo - rowerowych a na pozostałych odcinkach ścieżki rowerowej zlokalizowanej poza rowem odwadniającym.

Nie przewiduje się rozszerzenia terenów budowlanych przy tej drodze. W pojedynczych przypadkach obiekty budowlane przewidziane na stały pobyt ludzi powinny być lokalizowane w odległości min, 40,0 m.

Do kategorii dróg zbiorczych zaliczono ciągi drogowe łączące gminę z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i gminnymi oraz drogami wyższych kategorii.

Są to następujące drogi powiatowe:

- nr 15310 Mnichów – Mokrsko – Motkowice – Imielno, łącząca północne obszary gminy z węzłem na drodze ekspresowej S-7 w Miąsowej i obsługująca ruch turystyczny przebiegający wzdłuż rzeki Nida,
- nr 15321 Imielno – Mierzwin – Tur łącząca ośrodki gminne Imielno i Michałów,
- nr 15324 Jaranowice – Skroniów – Dalechowy jako trasa odciążająca Jędrzejów od ruchu lokalnego zmierzającego w kierunku zachodnim, stanowiąca zarazem alternatywny dojazd do Jędrzejowa.

Doprowadzenie do parametrów drogi zbiorczej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 20,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 5,5 m a koron dróg do min.7,5m,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekty przebiegu trasy drogi powiatowej nr 15310, w Motkowicach

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni tych dróg na nowych terenach budowlanych powinna wynosić minimum 30 m.

Sieć dróg lokalnych tworzą pozostałe nie wymienione powyżej odcinki dróg powiatowych, odcinki wybranych dróg gminnych, (patrz załączony rysunek). Wybór tych dróg dostosowany został do istniejącego i proponowanego zagospodarowania terenu.

Do ważniejszych dróg lokalnych zaliczyć można ciąg drogowy łączący Kawęczyn z Bełkiem.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych określa się na 12,0 – 17,0 m.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO**

**KIERUNKI -
KLASYFIKACJA DRÓG**

OZNACZENIA

DROGA KRAJOWA

 - główna, ruchu przyśpieszonego (GP)

DROGI POWIATOWE

 - główna, (G)

 - zbiorcze (Z)

 - lokalne (L)

DROGI GMINNE

 - lokalne (L)

 - dojazdowe (D)

**PROJEKTOWANE
DROGI GMINNE**

 - lokalne (L)

 - dojazdowe (D)

**WYBRANE DROGI
WEWNĘTRZNE**

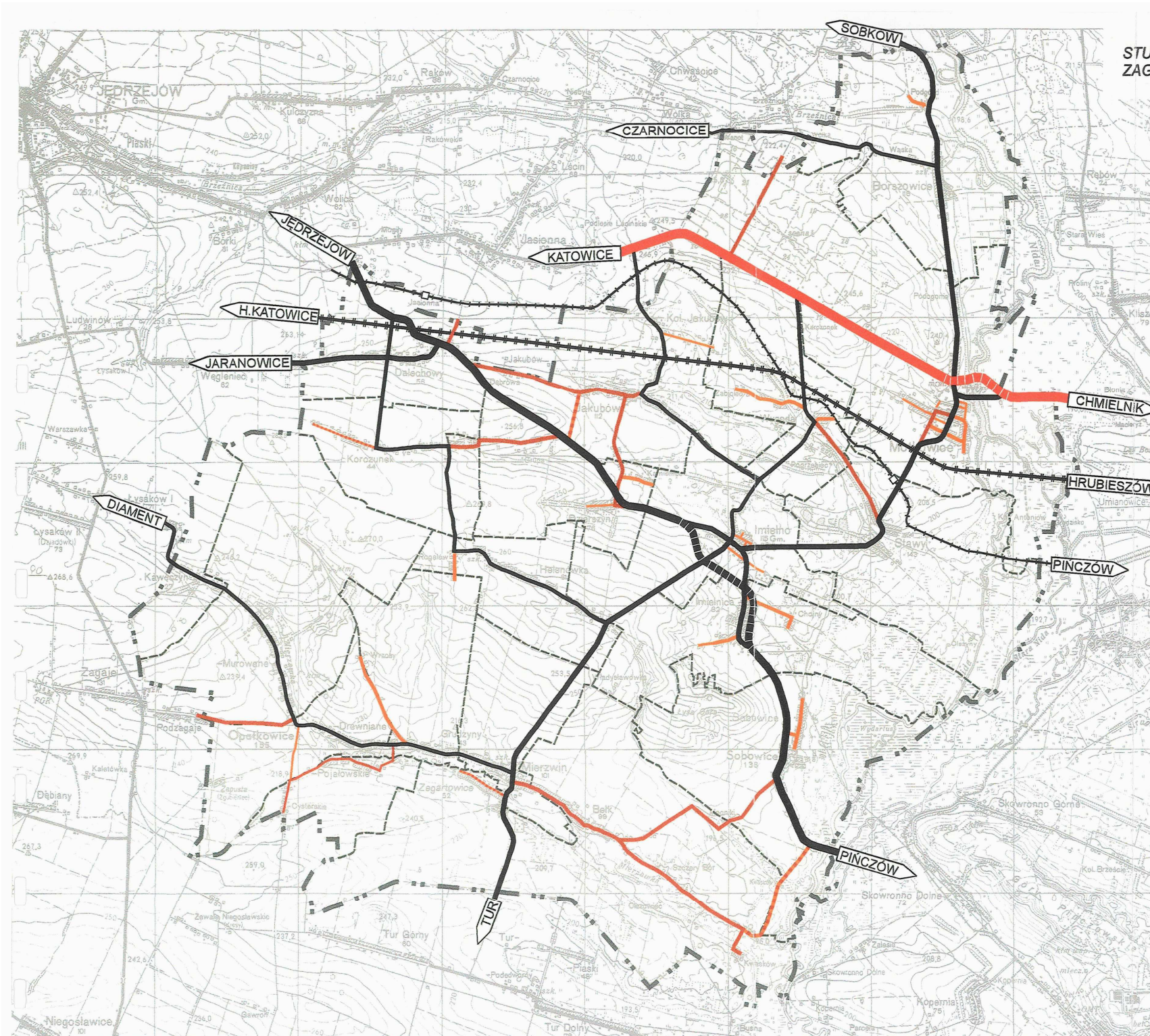
 - lokalne (L)

 - dojazdowe (D)

 - linia kolejowa szerokotorowa

 - linia kolejowa wąskotorowa

Skala 1: 50000

Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Pozostałe drogi gminne istniejące i projektowane oraz drogi obsługujące istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową oraz tereny działalności gospodarczej będą drogami dojazdowymi. Z uwagi na małe obciążenie ruchem tych dróg znaczna ich część będzie drogami jednopasmowymi. Drogi te wymagają przede wszystkim poprawy stanu nawierzchni, jej ulepszenia i doprowadzenia do parametrów zgodnych z warunkami technicznymi, wykonania prawidłowego odwodnienia, co wiąże się z poszerzeniem pasów drogowych

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych określa się na 10,0 – 15,0 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej nie wymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg lokalnych i dojazdowych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 15 m. W przypadkach podyktowanych trudnymi warunkami terenowymi można tę odległość zmniejszyć po uzyskaniu zgody zarządu drogi.

Ostateczne określenie szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg wszystkich klas powinno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego w skali nie mniejszej niż 1:2000 po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej).

6.2. Układ kolejowy.

Istniejąca linia kolejowa szerokotorowa z uwagi na tranzytowy charakter nie wpłynie na rozwój gminy. Dla poprawy bezpieczeństwa ruchu istniejące przejazdy kolejowe powinny być lepiej zabezpieczone lub zlikwidowane.

Istniejąca kolejka wąskotorowa Jędrzejów – Pińczów – Wiślica może być wykorzystana jako atrakcja turystyczna poprzez zagospodarowanie rekreacyjne terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie stacji kolejowej w Motkowicach.

6.3. Komunikacja publiczna.

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus. Sieć połączeń autobusowych obsługiwana przez zreformowaną PKS zasadniczo pokrywać się będzie z podstawową siecią dróg łączących siedziby przewoźników (Jędrzejów, Pińczów). Relacje o mniejszym natężeniu ruchu obsługiwane będą transportem mikrobusem - głównie przez prywatnych przewoźników.

Wielkość spodziewanego ruchu nie uzasadnia budowy w Imielnie przystanku dworcowego. Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

6.4. Drogi piesze i rowerowe.

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy - w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżki rowerowej łączącej projektowane tereny rekreacyjne położone wzdłuż Nidy od Borszowic do Sobowic i dalej w kierunku terenów rekreacyjnych zlokalizowanych w Bełku.

6.5. Zaplecze motoryzacji indywidualnej.

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu usług powinny być realizowane w granicach działek przeznaczonych na te inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do spodziewanych potrzeb. W decyzjach lokalizacyjnych należy przyjmować jako minimum wskaźniki wynoszące 25 m. p. na 100 zatrudnionych i 35 m. p. na 1000 m² powierzchni użytkowej obiektu.

Zachodzące zmiany rynkowe, występujące w kraju w ostatnich latach, spowodowały niecelowość sterowania opracowaniami planistycznymi lokalizacji usług zaplecza motoryzacji w tym stacji paliw. Obiekty te powinny być traktowane jako usługi komercyjne, ich ilość podyktowana potrzebami rynkowymi a lokalizacja wynikać jedynie z wymogów ochrony środowiska i uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

7. Infrastruktura techniczna

7.1. Gospodarka wodna

W chwili obecnej wody wodociągowej nie posiadają cztery sołectwa w gminie: Dalechowy, Karczunek, Rajchotka i Wygoda. Z pośród nich tylko Dalechowy posiadają projekt zwodociągowania w oparciu o ujęcie w Imielnie. Pozostałe sołectwa proponuje się zwodociągować korzystając z istniejących ujęć wody w gminie.

W związku z propozycją rozszerzenia zasięgu wodociągów o dodatkowe sołectwa zmieniają się też zapotrzebowania na wodę dla nich. Zapotrzebowania te przedstawiono w Tabeli 1.

Wodociąg „**Opatkowice Murowane**” pozostanie w niezmienionym zasięgu – nie przewiduje się dołączyć do niego kolejnych sołectw. Wydajność ujęcia w Opatkowicach pokrywa wszelkie potrzeby wodne mieszkańców zarówno obecne jak i perspektywiczne. Zabezpieczy też odpowiednią ilość wody w dobach i godzinach o maksymalnym poborze. Na ujęciu pozostanie też zapas wody w ilości 1205 m³/d możliwy do zagospodarowania na inne cele (Tabela 2). Dodatkowo wodociąg ten zabezpiecza zbiornik wyrównawczy o pojemności V=100 m³. Zaleca się jedynie wykonanie studni awaryjnej na ujęciu. Wodociąg ten ma uregulowany stan prawny.

Zasięg wodociągu „**Motkowice**” proponuje się zwiększyć o jedno sołectwo – Wygodę. Ujęcie w Motkowicach pokrywa wszelkie potrzeby wodne mieszkańców tylko przy zapotrzebowaniach obecnych. W zapotrzebowaniach perspektywicznych na wodę (przy braku zbiorników wyrównawczych) mogłyby wystąpić niedobory wody w godzinach o maksymalnym poborze. Jednak sytuacja ta nie wystąpi bo wodociąg wspomagają zbiorniki wyrównawcze V= 2 x 100 m³. Dodatkowo na ujęciu pozostanie zapas wody w ilości 388 m³/d (Tabela 2), który zabezpieczy ewentualne inne potrzeby wodne nie uwzględnione w zapotrzebowaniu na wodę. W przypadku rozszerzenia tego wodociągu o Wygodę konieczne będzie wystąpienia o zwiększenie w pozwoleniu wodnoprawnym dozwolonego poboru wody. Zaleca się też wykonanie studni awaryjnej na ujęciu. Ujęcie ma opracowane strefy ochrony.

Tabela 1. Zapotrzebowanie wody dla poszczególnych wodociągów poszerzonych o sołectwa obecnie niezwodociagowane

Nr	Wodociąg	Rejon obsługi	Zapotrzebowanie obecne			Zapotrzebowanie perspektywiczne		
			Ośrd [m ³ /d]	Omaxd [m ³ /d]	Qmax h [m ³ /h]	Ośr d [m ³ /d]	Omaxd [m ³ /d]	Qmax h [m ³ /h]
1.	„Opatkowice Murowane”	1. Bełk	83,51	113,63	11,08	132,36	170,68	15,03
		2. Grudzyń	50,58	69,14	6,79	75,12	98,96	8,84
		3. Kawęczyn	23,59	31,64	3,12	35,81	46,88	4,29
		4. Mierzwin	69,78	94,12	9,20	102,29	133,00	11,81
		5. Opatkowice Drewniane	65,86	90,70	8,98	96,57	128,61	11,72
		6. Opatkowice Murowane	78,80	106,04	10,40	116,38	151,17	13,43
		7. Opatkowice Pojałowskie	14,84	20,00	1,96	29,37	38,03	3,26
		8. Zegartowice	26,45	36,00	3,47	51,80	66,96	5,50
		Razem	413,45	561,27	55,00	639,70	834,29	73,88
2.	„Motkowice”	1. Borszowice	75,55	107,54	11,31	140,93	186,13	17,16
		2. Motkowice	180,25	249,73	25,34	331,19	436,78	57,54
		3. Wygoda (propozycja)	39,38	55,10	5,52	50,46	68,45	6,40
		Razem	295,18	412,37	42,17	522,58	691,36	81,10
3.	„Imielno”	1. Dalechowy (projekt)	90,15	130,37	13,47	110,28	156,24	15,36
		2. Dierszyn	56,81	80,23	8,32	69,44	95,85	9,48
		3. Helenówka	60,08	84,38	8,62	83,41	114,54	11,37
		4. Imielnica	68,68	95,35	9,74	82,32	111,69	10,38
		5. Imielno	98,54	131,62	13,12	128,89	165,43	15,40
		6. Jakubów	89,36	124,72	12,69	111,60	150,89	14,28
		7. Sobowice	112,06	156,85	16,25	132,47	180,26	17,36
		8. Stawy	124,57	168,26	17,84	148,51	197,18	19,58
		9. Karczunek (propozycja)	32,91	46,40	4,42	44,34	60,79	5,32
		10. Rajchotka (propozycja)	5,78	8,03	0,74	8,24	11,05	0,91
		Razem	738,94	1026,21	105,21	919,50	1243,92	119,44
Łączne potrzeby wodne gminy Imielno			1447,57	1999,85	202,38	2081,80	2769,57	274,42

Tabela 29. Zestawienie danych dotyczących poszerzonego zakresu wodociągów w gminie Imielno

Nr	Wodociąg	Wydajność ujęcia [m ³ /h] [m ³ /d]	Jednostka	Zapotrzebowanie na wodę		Dozwolony pobór wody	Obecny pobór wody [m ³ /d]	Zapas wody [m ³ /d]	
				obecne	perspekty- wiczne			obecny *	perspekty- wiczny **
1.	„Opatkowice Murowane”	85,00 2040,0	Q _{śr d} [m ³ /d] Q _{max d} [m ³ /d] Q _{max h} [m ³ /h]	413,45 561,27 55,00	639,70 834,29 73,88	639,00 834,00 74,00	71,23	1968,77	1205,71
2.	„Motkowice”	45,00 1080,00	Q _{śr d} [m ³ /d] Q _{max d} [m ³ /d] Q _{max h} [m ³ /h]	295,18 412,37 42,17	522,58 691,36 81,10	417,00 548,00 45,00	47,12	1032,88	388,64
3.	„Imielno”	68,00 1632,00	Q _{śr d} [m ³ /d] Q _{max d} [m ³ /d] Q _{max h} [m ³ /h]	738,94 1026,21 105,21	919,50 1243,92 119,44	917,28 1240,24 68,00	130,14	1501,86	388,08
								Σ 4503,51	Σ 1982,43

* różnica wydajności ujęcia i obecnych poborów wody

** różnica wydajności ujęcia i perspektywicznego zapotrzebowania na wodę Q_{max d}

Proponuje się aby sołectwa Rajchotka i Karczunek zostały objęte zasięgiem wodociągu „Imielno”. Nie zaleca się jednak dołączania sołectwa Wygoda, gdyż mogłoby to zbyt znacznie obciążyć ujęcie w Imielnie, który już obecnie nie jest w stanie sprostać (bez współpracy ze zbiornikiem) dostarczeniu właściwej ilości wody na godziny o maksymalnym poborze. Ujęcie to jest jednak wspomagane przez zbiorniki wyrównawcze $V = 2 \times 150 \text{ m}^3$, które zabezpieczą dostawę wody dla obecnych i przyszłych użytkowników wodociągu. Dodatkowo możemy liczyć na $388 \text{ m}^3/\text{d}$ (Tabela 2), którą można przeznaczyć na nieprzewidzianych odbiorców. Dla wodociągu korzystne byłoby wykonanie studni awaryjnej na ujęciu. Wodociąg ten ma uregulowany stan prawny, wskazane jednak będzie wystąpienie o zwiększenie dozwolonych poborów wody i o poszerzenie zasięgu wodociągu w pozwoleniu wodnoprawnym.

Korzystne dla wodociągów w gminie byłoby połączenie ich w jedną sieć. Zabezpieczyłoby to wodociągi przed ewentualnymi awariami i wahaniami poziomu wody w studniach. Proponuje się w pierwszej kolejności połączyć „Imielno” i „Motkowice”, co nie będzie tak kosztowne, bo odległość między nimi jest nieduża, a da to pewność, że ujęcia te dostarczą odpowiednią ilość wody dla obecnych i przyszłych odbiorców.

W drugiej kolejności proponuje się dołączyć do sieci „Opatkowice Murowane”, co zapewni możliwość przerzutu dużych rezerw wody z tego ujęcia dla uzupełnienia dostawy wody z pozostałych ujęć.

Łączny dyspozycyjny zapas wody dla gminy Imielno wynosi – $1982 \text{ m}^3/\text{d}$ czyli $82 \text{ m}^3/\text{h}$.

7.2. Mała retencja wodna

Obecnie w gminie jest tylko jeden akwen wodny – stawy rybne w sołectwie Stawy. Jest to stan niewystarczający.

Powstawanie nowych zbiorników wodnych jest niezwykle ważne, gdyż spełniają one cele zarówno retencyjne jak i rekreacyjne. Za ich pomocą możemy zgromadzić wodę w okresach roztopów i deszczów nawalnych, co zapobiegnie lub złagodzi skutki ewentualnej powodzi, a zatrzymana woda może być wykorzystana w czasie suszy. Zbiornik złagodzi też mikroklimat okolicy i wyrówna stan wody podziemnej w glebach terenów najbliższych położonych. Woda przyciągnie też turystów i turystów i agroturystów a wiadomo, że obsługa turystyki to bardzo poważny zastrzyk finansowy zarówno dla mieszkańców pracujących przy obsłudze turystów jak i dla gminy.

„Program ochrony środowiska” zatwierdzony przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w ciągu najbliższych 15 lat nie przewiduje powstania nowych zbiorników na terenie gminy Imielno. Po 2015 roku w gminie planuje się wybudowanie 4 zbiorników retencyjnych: „Bełk”, „Olszowiec”, „Żabieniec” i „Stawy”.

Zbiornik „**Bełk**” ma powstać w 0 + 50 km cieku bez nazwy tuż pod Sobowicami. Zbiornik ma mieć maksymalną rzędną piętrzenia na wysokości 197,50 m n.p.m. Zalew ma maksymalnie osiągnąć: 326 000 m² powierzchni i 814 000 m³ objętości. Zbiornik ten ma powstać częściowo na terenach leśnych, jest on też konfliktowy dla dwóch zagród rolniczych. W razie powstania, jego zasięg powinien być nieco ograniczony.

Zbiornik „**Olszowiec**” ma powstać w 5 + 00 km rzeki Kruczki (Mierzawki) w pobliżu zabudowy sołectwa Bełk. Zbiornik ma mieć maksymalną rzędną piętrzenia na wysokości 196,25 m n.p.m. Zalew ma maksymalnie osiągnąć: 360 000 m² powierzchni i 640 000 m³ objętości. Zbiornik ten jest konfliktowy w stosunku do czterech zagród rolniczych i fragmentu drogi w sołectwie Bełk. W przypadku budowy konieczne będzie wybudowanie zapory bocznej wzdłuż drogi oraz niewielkiego obwałowania dla dwóch zagród po drugiej stronie zbiornika.

Zbiornik „**Żabieniec**” ma powstać w 4 + 00 km cieku bez nazwy wypływającego z okolic Jakubowa. Zbiornik ma mieć maksymalną rzędną piętrzenia na wysokości 210,00 m n.p.m. Zalew ma maksymalnie osiągnąć: 239 000 m² powierzchni i 40 000 m³ objętości. Jego powstanie nie wywoła konfliktów przestrzennych.

Zbiornik „**Stawy**” ma powstać w 2 + 00 km cieku bez nazwy tuż nad Stawami. Zbiornik ma mieć maksymalną rzędną piętrzenia na wysokości 200,00 m n.p.m. Zalew ma maksymalnie osiągnąć: 142 000 m² powierzchni i 130 000 m³ objętości. Zbiornik ten częściowo koliduje z drogą łączącą Wygodę ze Stawami. Konieczne będzie powstanie zapory bocznej wzdłuż drogi.

7.3. Gospodarka ściekowa

Obecny stan gospodarki ściekowej w gminie, a właściwie jej brak, stanowi bardzo duże zagrożenie dla środowiska naturalnego. Obszar gminy objęty jest różnymi formami ochrony środowiska, co świadczy o jej wyjątkowych walorach ale jest też ograniczeniem przy lokowaniu oczyszczalni ścieków. Dodatkowo, pod większością obszaru gminy znajduje się GZWP Niecka Miechowska SE i znaczna część gminy (głównie na południowym – wschodzie) objęta jest strefą ochronną od ujęć wód podziemnych

wykonanych na terenie gminy i poza nią w okolicach Pińczowa.

Groźną sytuacją dla stanu wód jest też wodociągowanie sołectw bez równoczesnej kanalizacji a wiadomo, że po zwodociągowaniu radykalnie wrasta ilość pobieranej wody a tym samym ilość oprowadzanych ścieków. Przy braku kanalizacji i oczyszczalni ścieków wszystkie nieczystości są odprowadzane w miejsca przypadkowe.

Przy rozważaniu miejsca pod budowę oczyszczalni ścieków brano pod uwagę: ukształtowanie terenu, obecność wód powierzchniowych które mogłyby się stać odbiornikami oczyszczonych ścieków, formy ochrony środowiska, strefy ochronne od ujęć wód, obecność stanowisk archeologicznych oraz odległość od terenów zabudowanych.

Ze względu na to, że obszar gminy jest ubogi w wody powierzchniowe, a istniejące cieki są niewielkie, to jedynym odbiornikiem oczyszczonych ścieków może być rzeka Nida. Jednak miejsce pod oczyszczalnię nie może być na samym brzegu rzeki, bo jest on objęty różnymi formami ochrony oraz może być zalewany przez wielkie wody. Niestety oczyszczalnia musi powstać na terenie Otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, gdyż wybudowanie jej poza Otuliną (zajmującą całą południowo – wschodnią częścią gminy) znacznie podniosłoby koszty inwestycji.

Proponuje się powstanie jednej zbiorczej oczyszczalni ścieków pod Sobowicami obsługującej całą gminę. Mogłaby ona być zlokalizowana po południowej stronie drogi łączącej Sobowice z Pińczowem, tuż pod granicą Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Takie rozwiązanie – z jedną oczyszczalnią – będzie tańsze w budowie i obsłudze a jedynie nieznacznie wrosną koszty budowy kanalizacji (ze względu na większe długości rur i większe średnice).

Ponieważ spadki terenu na większości obszaru gminy są wschodnie i południowo – wschodnie a jedynie niewielkie obszary mają nachyleniu ku północy, to ścieki z większości obszaru gminy będzie można odprowadzić grawitacyjnie. Kolektory ściekowe będą mogły biec wzdłuż dróg lub przez tereny rolne. Przepompowanie ścieków będzie konieczne z Borszowic, lokalnie z okolic Stawów i z całego ciągu zabudowy na południu gminy z którego to ścieki po grawitacyjnym sprowadzeniu do okolic Kwaskowa, należy przepompować do oczyszczalni.

Alternatywą dla tradycyjnego systemu grawitacyjno - pompowego lub jego uzupełnieniem na terenach płaskich lub o bardzo falistej powierzchni, może być system PRESSKAN. Oparty on jest na przydomowych studzienkach pompowych. W nich pompa rozdrabnia ścieki i cienkimi przewodami ciśnieniowymi podaje do przewodu zbiorczego.

Transport ścieków w tym systemie możliwy jest na odległość 5 - km . przewody układane są poniżej strefy przemarzania, równoległe do terenu, bez konieczności zachowywania spadków. System PRESSKAN daje dużą dowolność przy wyborze trasy, omijaniu przeszkód, a przejście pod trasami komunikacyjnymi wykonuje się technologią wierceń bez naruszania nawierzchni. Ogranicza ona też roboty ziemne do minimum, przez co jest mało uciążliwy dla mieszkańców. Nie wymaga też czyszczenia i przepłukiwania rurociągów. Nakłady inwestycyjne na system PRESSKAN kształtują się na poziomie 50 % w stosunku do rozwiązania grawitacyjnego.

Powstająca oczyszczalnia musi zapewnić oczyszczanie ścieków co najmniej na poziomie określonym jako wartość graniczna wskaźników zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do wód, tj. BZT₅ 30 g O₂ / m³, Azot ogólny do 30 g N og / m³, Fosfor ogólny do 5 g P og / m³, ChZT do 150 g O₂ / m³, Zawiesina do 50 g / m³. Parametry te podano za Rozporządzeniem MOŚ, ZNiL z dnia 5 listopada 1991 r w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub ziemi (Dz. U. Nr 116, poz. 503).

Dla uzyskania takich efektów odpowiednia byłaby oczyszczalnia pracująca w technologii SBR (Sekwencyjne Reaktory Biologiczne), uzupełniona o chemiczne strącanie fosforu. Oczyszczalnia ta powinna być budowana w formie dwóch lub więcej ciągów technologicznych, dobudowywanych w miarę wzrostu ilości odprowadzanych ścieków. Musi to też być obiekt nie wykazujący uciążliwości dla środowiska lub z nieznacznym oddziaływaniem mieszczącym się na terenie inwestycji.

Oczyszczalnia ta powinna przyjąć następujące ilości ścieków:

Okres obecny	$Q_{\text{sr d}} = 1448 \text{ m}^3/\text{d}$
	$Q_{\text{max d}} = 2000 \text{ m}^3/\text{d}$
	$Q_{\text{max h}} = 202 \text{ m}^3/\text{h},$
Okres perspektywiczny	$Q_{\text{sr d}} = 2082 \text{ m}^3/\text{d}$
	$Q_{\text{max d}} = 2770 \text{ m}^3/\text{d}$
	$Q_{\text{max h}} = 274 \text{ m}^3/\text{h}.$

Pod gminą oczyszczalnię proponuje się zarezerwować około 1,5 ha terenu.

Pojedyncze domy, znacznie oddalone od zwartej zabudowy, dla których nieekonomiczne byłoby prowadzenie kanalizacji zbiorczej, mogą korzystać z własnych oczyszczalni ścieków. Po oczyszczeniu ścieki z tych obiektów mogą być odprowadzone do najbliższego cieku, rowu melioracyjnego lub też mogłyby być rozsączkowane w glebie. Pojedyncze domy (w wyjątkowych wypadkach) mogą też korzystać ze szczelnych

szamb, objętych obowiązkowym wywozem nieczystości do najbliższej oczyszczalni. Wyegekwowanie tego procesu mogłoby polegać na równoczesnym poborze opłat za dostarczoną wodę i wywóz ścieków.

7.4. Kanalizacja deszczowa

W chwili obecnej na terenie gminy Sobków nie pracuje nawet jeden kanał deszczowy i nie ma żadnej oczyszczalni ścieków opadowych. Nie jest to sytuacja korzystna dla czystości wód powierzchniowych, bo w wodach spływających z dróg i zabudowanych placów znajdują się znaczne ilości zanieczyszczeń. Wody deszczowe nie odprowadzane systemem kanalizacji deszczowej po ulewnych deszczach mogą też spowodować lokalne podtopienia terenów zabudowanych.

Aby zmienić ten stan gmina powinna wybudować kanalizację deszczową i podczyszczalnię ścieków opadowych. W pierwszej kolejności system ten powinien powstać w dużych, zwartych sołectwach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie rzek. Do czasu realizacji tego systemu wody opadowe będą odprowadzane systemem rowów przydrożnych.

7.6. Ciepłownictwo

Na terenie gminy Imielno nie przewiduje się budowy zbiorczej ciepłowni. Poszczególne domy lub grupy domów ogrzewane będą tak jak obecnie z indywidualnych ciepłowni. Wskazane jest jednak aby zamienić paliwo stosowane obecnie w większości ciepłowni tj. węgiel i koks na gaz i olej opałowy. Paliwa te nie wykazują większej uciążliwości dla środowiska a tym samym przyczynią się do poprawy stanu atmosfery w gminie.

Obecnie „czyste” olejowe ogrzewanie ma jedynie budynek wielorodzinny w Motkowicach. Jest to stan niewystarczający i w jak najkrótszym czasie powinny do niego dołączyć się pozostałe instytucje i firmy z terenu gminy, oraz domy prywatne. Jednak szybka zmiana sposobu ogrzewania zajdzie najprawdopodobniej dopiero po doprowadzeniu do gminy gazu sieciowego.

7.5. Gazyfikacja

Gazyfikacja gminy Imielno nastąpi poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia Pn 6,3 MPa (300 mm relacji Zborów – Busko Zdrój – Włoszczowa. Jednoczesnym programem gazyfikacji objęte są gminy: Imielno, Wiślica, Pińczów, Michałów, Jędrzejów, Sobków, Nagłowice, Oksa, Małogoszcz, Włoszczowa i Krasocin. Do gminy Imielno gaz zostanie doprowadzony w drugim etapie realizacji inwestycji.

Gazociąg wysokoprężny przetnie gminę z południowego – wschodu na północny – zachód. Będzie on mieć na terenie gminy dwa odgałęzienia: (80 mm do stacji redukcyjno – pomiarowej w Imielnicy i (100 mm w kierunku Sobkowa.

Przewiduje się, że w okresie docelowym z gazu będą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy. Zapotrzebowanie na gaz w gminie przedstawia się następująco:

- dla przygotowywania posiłków i ciepłej wody: 157 Nm³/rok,
- ogrzewanie budynków budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego: 3714 Nm³/odbiorcę/rok,
- potrzeby gospodarstw wiejskich z tytułu hodowli: 237 Nm³/odbiorcę/rok,
- przyjmuje się dodatkowo rezerwę 20 % gazu na usługi i drobny przemysł.

Łączne zapotrzebowanie na gaz w gminie wynosi 1360 Nm³/h. Do obliczeń przyjęto założenie, że docelowo domy ogrzewać będzie gazem 90 % mieszkańców a do celów hodowlanych gazu będzie używać 80 – 90 % odbiorców.

Mieszkańcy będą korzystać z gazu średnioprężnego. Redukcja ciśnienia nastąpi w stacji redukcyjno – pomiarowej gazu I^o. Ma ona powstać na południe od zabudowy sołectwa Imielnica, tuż przy drodze z Sobowic do Imielna. Stacja redukcyjna będzie mieć przepustowość $Q = 1500 \text{ m}^3/\text{h}$ i zabezpieczy ona docelowe potrzeby mieszkańców gminy. Za jej pomocą dostarczone zostanie 7,3 mln m³/rok i 1,4 tys. m³/h gazu.

Gazociągi średnioprężne rozprowadzające gaz po gminie będą mieć średnicę od (40 do (140 mm. W pierwszej kolejności przewiduje się doprowadzenie do sołectw: Imielnica, Imielno i Sobowice. Kolejność dostarczania gazu do dalszych sołectw będzie zależała od zaangażowania mieszkańców i ich możliwości finansowych.

7.7. Elektroenergetyka

Gmina zasilana jest za pośrednictwem linii średniego napięcia 15 kV wyprowadzonych z GPZ nr 1 w Jędrzejowie na ul. Kieleckiej oraz z GPZ w Kijach,

zasilającego stację paliw w Motkowicach. Mieszkańcy bezpośrednio korzystają z linii niskiego napięcia 0,4 kV. Redukcja napięcia zachodzi w stacjach transformatorowych. Stacji tych jest w gminie 51 sztuk. 50 zasilanych jest z GPZ nr 1 a jedna z GPZ Kije. Łączna moc stacji wynosi 3280 kVA.

Linie elektroenergetyczne są w dobrym stanie technicznym. Nie przewiduje się budowy nowych linii elektroenergetycznych 15 kV. Część istniejących linii przeszła gruntowną modernizację i przebudowę tak, że dają obecnie dużą pewność zasilania w gminie i posiadają rezerwę mocy z której może skorzystać gmina. Nie przewiduje się też budowy nowych stacji transformatorowych. Możliwe jest jedynie przeniesienie jednej stacji w Dalechowach na inne, korzystniejsze miejsce.

Przez gminę biegnie tranzytem linia wysokiego napięcia 400kV łącząca stacje systemowe w Micigoździe (gmina Piekoszów) i w Połańcu. Linia ta jest jednym z głównych źródeł zaopatrzenia w energię województwa świętokrzyskiego.

Przy lokowaniu zabudowy należy zachować bezpieczny odstęp od linii elektroenergetycznych tj.: 7,5 m od osi linii 15 kV i 33 m od zewnętrznych obrysów linii 400 kV.

W gminie rozważa się wprowadzenie źródeł energii przyjaznych środowisku, w tym elektrowni wiatrowych dla których proponuje się lokalizację w jej zachodniej części. Korzystne lokalizacje można rozważyć alternatywnie w kilku rejonach wzdłuż linii grzbietowej wzniesień w obszarze wsi Karczunek, w sąsiedztwie wsi Kawęczyn oraz rejonie miejscowości Opatkowice Pojałowskie – Zegartowice (zaznaczono na rysunku Studium). Przestrzennie preferuje się lokalizację w rejonie wsi Karczunek.

7.8. Telekomunikacja

Poziom telefonizacji gminy jest na bardzo dobrym poziomie. Można wręcz powiedzieć, że gmina Imielno przoduje wśród innych gmin wiejskich w województwie świętokrzyskim.

Gmina obsługiwana jest przez automatyczną centralę abonencką (CA) w Imielnie oraz przez trzy rozdzielnie łączy abonenckich (RŁA) w Jasionnej, Mierzwinie i Motkowicach. Zarówno centrala jak i rozdzielnie łączy mają jeszcze możliwość przyjęcia dodatkowych użytkowników, nie tylko z Opatkowic Pojałowskich i Zegartowic (nie posiadających jeszcze telefonów stacjonarnych) jak i innych, obecnie nieprzewidywanych użytkowników.

Przez Imielno przebiega też magistrala światłowodowa łącząca Pińczów z Jędrzejowem oraz jej dwa odgałęzienia do RŁA Mierzwin i RŁA Motkowice. Centrum sołectwa Imielno oplata kanalizacja teletechniczna w której są zarówno przewody światłowodowe jak i magistrale telefoniczne. Główne przewody magistralne są w gminie ziemne, jedynie w sołectwie Wygoda są napowietrzne. Abonenci bezpośrednio korzystają z linii rozdzielczych napowietrznych.

Obszar całej gminy jest też w zasięgu operatorów trzech telefonii komórkowych: Idei, Ery GSM i Plus GSM. W planach jest wybudowanie na dachu UG Imielno przekaźnika Ery GSM.

8. Gospodarka odpadami stałymi.

Gmina nie ma własnego legalnego wysypiska odpadów. W gminie są jedynie trzy punkty czasowego wiejskiego gromadzeni odpadów: „Motkowice”, „Imielno” i „Mierzwin”.

„Motkowice” mają powierzchnię 5520 m². Zakładano, że odpady będą segregowane i składowane na odrębnych powierzchniach: odpady szklane i ceramiczne na 120 m², złom na 230 m², gruz i ziemię – 3 800 m². Są one jednak rzucone przypadkowo na powierzchnię ok. 4000 m². Szacuje się, że zgromadzono na składowisku około 40 – 50 m³ odpadów. Przeważają wśród nich tworzywa sztuczne. Wysypisko to istnieje od 1985 roku.

„Imielnica” ma powierzchnię 940 m². Odpady z niego są czasem wywożone na składowisko w Potoku. Gromadzone są bez segregacji i przeważają na nim odpady sztuczne.

„Mierzwin” ma powierzchnię 3550 m² i zajmuje nieckę po wyrobisku kamienia. Odpadów zgromadzono w nim bardzo dużo, jedna ze względu na składowanie ich w zagłębieniu nie da się oszacować ile ich jest. Śmieci z niego nie były wywożone. Przeważają wśród nich tworzywa sztuczne. Składowisko istnieje od 1985 roku.

Wysypiskom tym brakuje jakichkolwiek zabezpieczeń przez co stanowią potencjalne zagrożenie dla czystości środowiska, psują one też estetyk gminy odstraszać ewentualnych gości i turystów. Powinny one być jak najszybciej usunięte.

Mieszkańcy gromadzą odpady w tych trzech lub jeszcze innych przypadkowych miejscach. Jedynie niewielki procent odpadów z gminy zbierany jest w siedmiu

kontenerach postawionych głównie w okolicach szkół. Wywożone są one przez firmę P.U.H. „Ekom” z Jędrzejowa. Gmina ma też podpisaną umowę z R.P.G.K.iM. w Jędrzejowie na wywóz odpadów do Potoku ale nie obejmuje ona wywozu śmieci od indywidualnych mieszkańców.

Proponuje się aby podpisanie umów na wywóz odpadów od mieszkańców stało się jednym z najważniejszych działań gminy na najbliższy czas. Umowa ta powinna obejmować odbieranie odpadów z pojemników postawionych w każdym gospodarstwie i wywóz ich na najbliższe urządzone składowisko w Potoku. Takie odbieranie odpadów radykalnie poprawi stan czystości i estetyki gminy.

Należy też zarezerwować teren pod ewentualne wysypisko gminne lub składowisko o zasięgu regionalnym. Miejsce pod takie wysypisko proponuje się na północ od sołectwa Wygoda, tuż przy zbiegu drogi krajowej i drogi do centrum Wygody. Teren ten jest prywatny, ale właściciel skłonny jest odstąpić jego część pod taką inwestycję. Mogłoby to być nawet około 10 ha. Utworzeniem na tym terenie gminy zakładu przetwórci odpadów zainteresowany był związek „Ekologia”. Obecnie pewnie ze względów finansowych wstrzymuje się od ostatecznej decyzji.

Do związku „Ekologia” należy 12 gmin: Imielno, Jędrzejów, Małogoszcz, Moskorzew, Nagłowice, Oksa, Pińczów, Radków, Secemin, Słupia Jędrzejowska, Sobków i Wodzisław. Program związku przewiduje:

- budowę punktów tłoczenia „na zimno” oleju z rzepaku,
- przetwarzanie odpadów, biomasy, osadów ściekowych i odpadów niebezpiecznych w procesie selekcji termicznej,
- wykorzystanie produktów selekcji termicznej – takich jak gaz, ciepło granulat ceramiczny itp. do produkcji np.: kostki brukowej.

Ze względu na liczne formy ochrony terenu, nie proponuje się na terenie gminy innego terenu pod składowisko.

III. POLITYKA W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

W rejestrze wojewódzkim (art. 61 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym) nie są zamieszczone żadne zadania rządowe i zadania samorządu województwa dla terenu objętego Studium, wynikające z programów, o których mowa w art. 54 d i art. 58 w/w ustawy (pismo Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z dnia 19. 03. 2001 r. znak; AB VI – 0716/12/01)

Przy pracach nad Studium gminy Imielno rozważono natomiast propozycje i sugestie rozwojowe wynikające z dotychczasowych prac nad „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa kieleckiego” oraz opracowań i materiałów zgromadzonych do plany zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego.

Wg Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach „na terenie gminy Imielno **nie ma utworzonych obszarów i terenów górniczych dla złóż kopalin podstawowych** w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze – Dz. U. Nr. 27, poz. 96. z późn. zm.” (pismo Okręgowego Urzędu Górniczego z dnia 22.03.2001 r. znak; OUG – 511-29-2001/00439-ZK).

Eksploatacja surowców mineralnych na potrzeby własne mieszkańców (złóża piasków) na terenie parku krajobrazowego i jego otuliny może być dopuszczona warunkowo, po spełnieniu wymagań wynikających z obowiązujących ustaw o ochrona środowiska, prawo geologiczne i górnicze) o ile nie jest sprzeczna z realizacją celów ochrony parku.

Przekształcone w wyniku dzięki eksploatacji surowców grunty na obszarze całej gminy, powinny zostać zrekultywowane. (Rozporządzenie Nr 125/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 26 marca 2001 r.)

W zakresie gospodarki rolnej, wyznaczono chronione kompleksy rolnicze. Zabezpieczono warunki dla rozwoju drobnych zakładów przetwórstwa rolniczego (utrzymanie rezerw budowlanych, sugestia wprowadzenia odpowiednich elastycznych zapisów w MPZP, rozwiązania w zakresie infrastruktury). Wskazano na realne możliwości przebudowy struktury agrarnej związane głównie z rozwojem aktywności środowisk lokalnych i polityką zarządu gminy, a w mniejszym stopniu z uwarunkowaniami zewnętrznymi.(Kierunki II p 1 i 4.)

W zakresie turystyki i wypoczynku wskazano na rozwój nowych form turystyki kwalifikowanej i konieczność przygotowania odpowiedniej bazy noclegowej i żywieniowej.

Wskazano korzystne rejony dla rozwoju agroturystyki oraz wyznaczono tereny korzystne dla urządzenia na cele wypoczynkowe (Kierunki II p. 1,2,5)

Zapisano konieczność respektowania w MPZP zapisów aktów prawnych dotyczących ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych (w tym wytycznych architektoniczno-budowlanych zawartych w ustaleniach Planu Ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Kierunki II p. 1)

W celu ochrony tożsamości kulturowej regionu uznano za konieczne konsultowanie zamierzeń inwestycyjnych na terenie gminy z Państwową Służbą Ochrony zabytków Oddział w Kielcach (Kierunki II p. 2).

W zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, przyjęto konieczność pełnego zaopatrzenia gminy, w brakujące media. Po szczegółowej analizie uwarunkowań terenowych uwzględniając już wykonane w tym zakresie opracowania projektowe, przedstawiono w Studium koncepcję rozwoju infrastruktury technicznej gminy (Kierunki II p. 7 i 8). Zapisano konieczność respektowania strefy ochronnej linii elektroenergetycznej 400 kV Połaniec – Kielce przechodzącej przez teren gminy. Wynosi ona po 33 m w poziomie od skrajnych przewodów w obie strony. W strefie tej jest zakaz realizacji budownictwa przeznaczonego na pobyt stały ludzi (pismo Polskich Sieci Elektroenergetycznych –Wschód Spółka zoo z dnia 28 marca 2001r.; znak DTI/608/2001)

W Studium przyjęto klasy drogi GP tj. główna ruchu przyspieszonego, dla drogi krajowej Nr 78 granica państwa - Gliwice – Zawiercie- Jędrzejów –Chmielnik. Ponadto zgodnie z propozycją GDDP przyjęto linię zabudowy wynoszącą minimum :

- 50 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla budynków jednokondygnacyjnych mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- 70 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla wielokondygnacyjnych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- 200 m od zewnętrznej krawędzi projektowanej lub istniejącej jezdni dla budynków szpitali i obiektów wymagających szczególnej ochrony.

(pismo GDDP Oddział Południowo - Wschodni z dnia 26. 03. 2001 r., znak ;GDDP – VIII – KI – 1/411 J- 2/ 2001)

- Lokalizacje terenów usług, działalności gospodarczej itp. przy drodze krajowej nr 78 uzależnione są od pozytywnej opinii Wydziału Dróg Generalnej Dyrekcji Dróg

Publicznych Biuro w Kielcach po przeprowadzonej analizie warunków bezpieczeństwa ruchu.

- Wyklucza się bezpośrednie włączenie do drogi krajowej terenów aktywności ekonomicznej, również o charakterze ponadlokalnym. Dla zachowania bezpieczeństwa ruchu oraz ograniczenia dostępności do drogi krajowej na odcinku przewidzianym pod ww. budownictwo- należy przewidzieć drogi dojazdowe do istniejących już skrzyżowań. Lokalizacja nowych włączeń do drogi krajowej może nastąpić tylko po przeprowadzonej analizie warunków bezpieczeństwa ruchu i za zgodą zarządcy drogi.

Zapisano konieczność realizacji wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w gminie oraz pieszych wzdłuż dróg zbiorczych.

Zapisano konieczność sporządzenia odrębnego opracowania sieci dróg pieszych i rowerowych o charakterze rekreacyjnym. Proponuje się układ pętlowy lub docelowy. (Kierunki II p. 6)

W Studium wyznaczono obszary zalewowe. Zwraca się uwagę, że są to tereny, które powinny być bezwzględnie wykluczone spod zabudowy mieszkalnej i przemysłowej, celem ochrony życia ludzi i ich mienia przed skutkami powodzi. Tereny te powinny być użytkowane dla potrzeb rolnictwa, leśnictwa lub lokalnych parków.

Wyznaczono pasy ochronne wzdłuż cieków wodnych dla :

- umożliwienia dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód ,
- umożliwienia administratorowi cieków prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach cieków,
- ochrony otuliny biologicznej cieków wodnych. (Kierunki II p.1 i plansza Kierunków)

Uwzględniając zalecenia Państwowego Inspektoratu Sanitarnego w Studium zapisano konieczność ustanowienia dla wszystkich źródeł i ujęć wody pitnej strefy ochrony pośredniej. Zagospodarowanie w/w stref winno być dokonane w oparciu o stosowną dokumentację hydrogeologiczną i zawarte w niej uwarunkowania (rozp. MOS, ZNiL z dnia 5.11.1991 r.)

Teren całej gminy Imielno winien być skanalizowany (budowę systemów sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków sanitarnych przedstawiono w rozdziale „Infrastruktura techniczna”. Odprowadzenie nieczystości do bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, winno być dopuszczalne jedynie na okres czasowy (do chwili wybudowania kanalizacji sanitarnej)

Wszelkie uciążliwości obiektów handlowych, usługowych i produkcyjnych winny się zamykać w granicach własności terenu.

Istniejące i projektowane stacje paliw powinny być dostosowane do obowiązujących obecnie wymogów stawianych tego typu obiektom (zapewnienie pełnej hermetyzacji procesów przeładowania i dystrybucji paliw, stosować zabezpieczenia, geomembramy, stosować podczyszczanie zanieczyszczonych wód opadowych z terenu stacji paliw, chronić glebę i wody gruntowe przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi).

Przy projektowaniu i modernizowaniu obiektów zaplecza transportu drogowego takich jak: stacje benzynowe, hotele, motele, warsztaty przydrożne, zorganizowane parkingi, obiekty gastronomiczne, należy dbać o ich wyposażenie w urządzenia sanitarne dla podróżnych oraz zlewnie ścieków dla autokarów.

Zgodnie z zaleceniami Wydziału Zarządzania Kryzysowego Ochrony Ludności i Spraw Obronnych (pismo z dnia 03.04.2001r. – znak; ZKr II-7041/24/2001) w Studium ujmuje się również postulaty, stanowiące podstawę do uwzględniania ich w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy. Należy:

1. W rejonach budownictwa jednorodzinnego przewidywać ukrycia przed promieniowaniem jonizującym poprzez adaptację pomieszczeń piwnicznych i innych na wypadek zagrożenia i wojny. Ukrycia będą realizowane przez właścicieli posesji w oparciu o wydane instrukcje.
2. Zabezpieczyć przed likwidacją i przysposobić je do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych istniejące studnie publiczne – zarządzenie nr 2/95 MGPIB z dnia 21.09.1995 r. MP nr 59 poz. 663
3. Dostosować nowo projektowane łaźnie i inne pomieszczenia do prowadzenia zabiegów sanitarnych, zakłady pralnicze do prowadzenia procesów odkażania, dezaktywacji i dezynfekcji bielizny i odzieży, myjnie i parki pojazdów samochodowych na punkty zabiegów specjalnych środków transportu.
4. Przystosować do zaciemnienia i wygaszania oświetlenie zewnętrzne ulic i obiektów użyteczności publicznej i usługowych w ramach prowadzonych robót remontowo – modernizacyjnych i inwestycji nowo projektowanych.
5. Rozbudowa systemu alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożenia poprzez uzupełnienie syren alarmowych i planować ich włączenie do systemu radiowego powiadamiania.

6. Zapewnić przelotowość istniejących i projektowanych dróg (ulic) w celu zapobieżenia ich przed zagruzowaniem od wałących się budynków. Przelotowość ulic powinna zapewnić sprawną ewakuację mieszkańców na wypadek zagrożenia.

IV. POLITYKA GOSPODAROWANIA MIENIEM KOMUNALNYM

Najefektywniejszą metodą rozwiązywania problemów gospodarczo – finansowych jest prowadzenie prawidłowej polityki gospodarowania mieniem komunalnym. Oprócz celów podstawowych w prowadzeniu polityki przestrzennej, omówionych w poprzednich rozdziałach niniejszego opracowania, są jeszcze inne nie mniej ważne a to:

- zapewnienie dochodów gminie
- pozyskanie narzędzia w postaci terenów do sterowania rozwojem przestrzennym gminy.

Oczywiste jest, że posiadanie przez gminę dużej ilości terenów i to w strategicznych obszarach jest dla niej najkorzystniejsze i osiągnięcie takiego stanu winno być dla niej dążeniem podstawowym.

Taki stan posiadania zapewniłby stały – określony dopływ środków finansowych do kasy gminnej z dzierżaw terenów i obiektów, co dawałoby stabilną sytuację finansowo – gospodarczą gminy.

Gmina Imielno jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 59,09 ha położonych we wszystkich sołectwach z wyjątkiem sołectwa Wygoda – w sumie 21 działek. Działki te są zróżnicowane wielkością i rozproszone (Studium cz. I rysunek w skali 1 : 10 000). Najwięcej gruntów komunalnych znajduje się w sołectwach Motkowice (13,43 ha); Opatkowice Murowane (9,37 ha), najmniej w sołectwach: Dzierszyn (0,05 ha), Helenówka (0,92 ha), Karczunek (0,49 ha), Kawęczyn (0,13 ha), Opatkowice Drewniane (0,9 ha), Rajchotka (0,34 ha).

Dlatego szczególnie istotne w gospodarowaniu mieniem winno być:

1. Sprzedaż mienia położonego w mało korzystnych lokalizacjach lub w sytuacjach pojedynczych nie stwarzających perspektywy prawidłowego gospodarowania, a także działek położonych w kompleksach rolniczych

2. Wykorzystanie uzyskanych środków ze sprzedaży na zakup terenów w celu poszerzenia zasięgu terytorialnego istnienia mienia komunalnego w lokalizacjach atrakcyjnych dla zapewnienia realizacji określonych celów publicznych.
3. Prowadzenia polityki scaleń i wymiany bezpośredniej.
4. Gromadzenie środków finansowych na wykup terenów o dużej powierzchni, które stanowić mogą ofertę dla inwestorów zainteresowanych realizacją programów mających dla gminy charakter strategiczny tj. dają nowe miejsca pracy oraz zapewniają stały dopływ środków finansowych.

V. PROBLEMATYKA WYZNACZONYCH OBSZARÓW MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jako kolejny etap procesu planowania, jest narzędziem do realizacji zawartych w Studium kierunków polityk przestrzennych.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7.VII.1994 r. określa tryb i problematykę jaką powinny spełniać projektowane plany miejscowe.

W toku planowania miejscowego następuje ustalenie przeznaczenia terenów na określone cele oraz zasady ich zagospodarowania.

Ustalenia te, w wyniku uchwalenia planów miejscowych zyskują rangę przepisów lokalnych, powszechnie obowiązujących, stanowiących podstawę do wydawania decyzji administracyjnych.

Plany miejscowe zapewnić winny osiągnięcie pożądaných i określonych w Studium Gminy Imielno celów:

- ładu przestrzennego
- ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury,
- możliwie najdogodniejsze warunki życia i dobrobytu mieszkańców,
- zachowanie warunków obronności i bezpieczeństwa,
- tworzenie warunków dalszego rozwoju.

Plany miejscowe winny uszczegółowić i precyzować w formie zapisu ustaleń i rysunku kierunku rozwoju gminy.

Ze szczególną dbałością winny być konstruowane zapisy ustaleń planu. Winna je cechować jednoznaczność określeń (poprzez określenie zakazów), a zarazem winny być elastyczne, aby zapewnić możliwość realizacji nawet obecnie nieprzewidywalnych dążeń. Taki zapis ustaleń umożliwiłby realizację planów, w jak najdalszej przyszłości, bez konieczności jego zmian. Na szczególną uwagę zasługują jeszcze dwa problemy, które warunkują pozytywną i długofalową realizację założonych w niniejszym Studium celów poprzez ich wnikliwe rozpatrzenie w planie tj.:

- uwzględnienie i pogodzenie interesów publicznych i prywatnych,
- uwzględnienie struktury własnościowej terenów.

Tak więc problematyka określona w ustawie winna być zdaniem Zespołu Autorskiego potraktowana w projektach planów miejscowych jako bazowa i poszerzona o elementy, które pozwoliłyby skonstruować tak zapis planu, aby spełniał on cele określone w Studium, dążąc do szeroko rozumianego rozwoju gminy.

W niniejszym Studium zgodnie z wymogami ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, należy wyznaczyć obszary, dla których opracowanie planów miejscowych jest niezbędne. Dotyczy to:

- obszarów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, wynikającą z potrzeby zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej art. 6 ust. 5 pkt.5 a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 22 stycznia 1999 r. Dz.U. Nr 15 poz.139)
- obszarów, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania (art. 6 ust. 5 pkt. 7 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym)
- obszarów przewidywanych do realizacji zadań i programów wynikających z polityki, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy (art. 6 ust. 5 pkt. 8 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym)

I. W związku z powyższym w niniejszym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno ustala się obowiązek opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów opisanych w części tekstowej oraz oznaczonych na rysunku Studium cyframi 1- 4. Obejmują one:

- obszar pod nowe inwestycje mieszkaniowe i usługowe na terenie miejscowości gminnej oznaczony cyfrą **1** (art. 6 ust.5 pkt. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 22 stycznia 1999 r. Dz.U. Nr 15 poz.139, w związku z art. 13 ust.1 pkt 3a).
- obszar pod nowe inwestycje mieszkaniowe i zorganizowaną działalność inwestycyjną w Motkowicach oznaczoną cyfrą **2** (art.6 ust 5 pkt. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 22 stycznia 1999 r. Dz.U. Nr 15 poz.139, w związku z art.13 ust.1 i art.13 ust. 1 pkt.4)
- obszar pod nowe zorganizowane inwestycje w sołectwie Wygoda oznaczony cyfrą **3** (art.6 ust 5 pkt. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 22 stycznia 1999 r. Dz.U. Nr 15 poz.139, w związku z art.13 ust.1 i art.13 ust. 1 pkt.4)
- obszar i teren górniczy wyznaczony decyzją koncesyjną w miejscowości Bełk oznaczony cyfrą **4** na podstawie przepisów szczególnych (art.6 ust. 5 pkt. 7 ustawy w związku z art. 13 ust. 1 pkt.4) wymagające rekultywacji po zakończeniu eksploatacji złoża (art. 48 i art.53 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze Dz. U. Nr 27 poz. 93 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 53 ust. 6 w/w ustawy, o ile przewidywane szkodliwe wpływy eksploatacji na środowisko będą nieznaczące, istnieje możliwość odstąpienia od sporządzania planu po podjęciu uchwały przez Radę Gminy *(w związku z dezaktualizacją ww. przepisu dotyczącego obowiązku sporządzenia planu miejscowego dla terenu i obszaru górniczego, zmianą Nr 1 „Studium...”, zmienia się oznaczenie cyfrowe terenu potencjalnego planu miejscowego na cyfrę 5 i obejmuje obowiązkiem sporządzenia planu na podstawie nowej podstawy prawnej, w nowych poszerzonych granicach złoża).*

*Część terenu objętego zmianą Nr 1 „Studium...” , dotyczącą m.in. złoża kopaliny piasków „BEŁK”, położonego na terenie gruntów sołectwa Bełk – Kwasków oznaczony cyfrą 5 i złoża kopaliny piasków „MOTKOWICE - TORY” oznaczony cyfrą 6, wskazuje się jako tereny dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, poprzedzającej uchwalenie planu umożliwiającego jego eksploatację.*1*

**1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”*

II. Zaleca się prowadzić politykę przestrzenną gminy wynikającą z art. 6 ust.2 ustawy (art.6 ust.5 pkt. 8 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2).

Polityka przestrzenna gminy powinna zmierzać do pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy.

W pierwszej kolejności planami zagospodarowania przestrzennego należy objąć obszary położone w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Kolejno planami zagospodarowania przestrzennego należy objąć obszary położone w Miechowsko – Działoszyńskim Obszarze Chronionego Krajobrazu a następnie w Włoszczowsko – Jędrzejowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, z wyłączeniem obszarów dla których obowiązek sporządzania planów zapisano w części I ustaleń.

Ostateczną decyzję w sprawie zakresu terytorialnego MPZP dotyczącą cz. II ustaleń, podejmie Rada Gminy Imielno w uchwale o przystąpieniu do opracowania planu. W tym przypadku w uchwale dotyczącej Studium winien być zawarty paragraf o następującej treści:

„Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mogą zawierać inne ustalenia niż zawarte w Studium, gdy wyniknie to z dokładniejszego rozpoznania zagadnień będących ich przedmiotem. Wówczas w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego należy wskazać różnice pomiędzy ustaleniami Planu, a ustaleniami Studium wraz z motywacją.”

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM

Kierownik Zespołu	dr inż. arch. Elżbieta Kaczmarek
i Generalny Projektant	upr. urb. 1391/94
Zagadnienia przestrzenne	dr inż. arch. Monika Gołąb – Korzeniowska
Tematy cząstkowe:	mgr inż. Małgorzata Bogdał, mgr geogr. Marcin Korban, mgr kom. Marian Olech
Opracowanie graficzne	Agata Korzeniowska

VI. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ WRAZ Z SYNTEZĄ USTALEŃ ZMIANY NR 1 „STUDIUM...”.

Zmiana Nr 1 „Studium...” została sporządzona na podstawie Uchwały Nr VI.30.2015 Rady Gminy Imielno z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno”.

Zmiana Nr 1 „Studium...”, dotyczyła wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin - złóż piasków, na terenie części sołectw: Bełk, Imielnica, Motkowice, Stawy, Sobowice, gmina Imielno wraz z określeniem kierunków ich zagospodarowania, oraz zmian jakie wynikną w trakcie prac nad zmianą studium, w istotny sposób powiązanych z wprowadzaną zmianą.

Zmiana obejmuje części tekstowe Studium: „Diagnoza stanu istniejącego” i „Funkcjonalno - przestrzenne kierunki rozwoju Gminy” oraz „Ekofizjografia”, która stanowi integralną część „Diagnozy stanu istniejącego” oraz części graficzne Studium..., w zakresie niezbędnym dla określenia obszarów stanowiących przedmiot zmiany oraz innych zmian w sposób istotny powiązanych z problematyką zmiany studium.

*Ze względu na przyjętą przez poprzedni zespół autorski formułę studium..., wg której integralną częścią „Diagnozy stanu istniejącego” jest opracowanie „Ekofizjografia”, oraz wymagania dla opracowań ekofizjograficznych, opracowanie to zostało uzupełnione w szerszym zakresie niż wymagałoby uzupełnienie rozdziału diagnozy **1. Zasoby środowiska przyrodniczego i warunki ekofizjograficzne.***

Ekofizjografia została uzupełniona głównie o nowe formy ochrony przyrody, które w czasie od momentu uchwalenia poprzedniego studium powstały na terenie gminy lub dla których zostały wprowadzone nowe podstawy prawne ich funkcjonowania.

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym na obszarze Gminy Imielno występują następujące wielkoprzestrzenne formy ochrony przyrody:

- Nadnidziański Park Krajobrazowy,*
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,*
- Włoszczowsko - Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,*
- Miechowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu,*
- Obszar Natura 2000: „Ostoja Nidziańska” PLH260003; „Dolina Nidy” PLB260001; „Ostoja Sobkowsko - Korytnica” PLH260032,*

Ponadto obszar gminy Imielno częściowo położony jest w zasięgu Korytarza Południowo Centralnego (KPdC-4C) pn. Dolina Nidy.

Zapisy „Diagnozy stanu istniejącego” uległy znacznej dezaktualizacji, lecz zakres zmiany Nr 1 „Studium ...” nie wpływa na potrzebę aktualizacji diagnozy w szerszym zakresie, na tym etapie. Wprowadzone zostały tylko informacje powiązane z wprowadzaną zmianą studium.

*W rozdziale **III. Gmina na tle regionu**, wprowadzone zostały zapisy wynikające z aktualnej polityki przestrzennej województwa świętokrzyskiego, określonej w Zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, uchwalonej Uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.*1*

**1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”*

Powyższy dokument określa m. innymi „Kierunki rozwoju bazy ekonomicznej oraz obszary wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych” przy zachowaniu zasad i polityki przestrzennej, polegających na oszczędnym i racjonalnym korzystaniu z zasobów surowcowych wraz z systematyczną poprawą stanu środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji kopalni, głównie na terenach wielkoskalowych przekształceń.

Plan województwa przewiduje również podjęcie eksploatacji pojedynczych złóż, które nie spowodują zagrożeń dla krajobrazu i środowiskowych oraz są uzasadnione względami gospodarczym.

W rozdziale **IV. Środowisko przyrodnicze, 1. Zasoby środowiska przyrodniczego**, została wprowadzona informacja odsyłająca do zawartości „**Ekofizjografii**”, w części dotyczącej diagnozy stanu środowiska przyrodniczego.

Dane niniejszego rozdziału niezbędne dla sprecyzowania przedmiotu zmiany Nr 1 „Studium...”, zostały zawarte w opracowaniu **Ekofizjografia**, uzupełnionym w zakresie, niezbędnym dla sprecyzowania przedmiotu zmiany.

Przedmiotem uchwalenia w ramach niniejszej zmiany Nr 1 „Studium...”, jest zakres dotyczący jedynie przedmiotu zmiany, w granicach określonych w Uchwale Nr VI.30.2015 Rady Gminy Imielno z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, dotyczącej wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalni - złoża piasków, na terenie części sołectw: **Bełk**, **Imielnica**, **Motkowice**, **Stawy**, **Sobowice**, gmina Imielno wraz z określeniem kierunków ich zagospodarowania.

W rozdziale **2.1. Gospodarka, 2.1.1. Podmioty gospodarcze** został wprowadzony zapis: Do działalności gospodarczej mieszkańców należy zaliczyć również działalność wynikającą z eksploatowanych i planowanych do wydobywania udokumentowanych złóż piasków na terenie części sołectw: **Bełk** - złoża piasków: „**Bełk**”; „**Szczery Bór**” i „**Szczery Bór I**”; **Imielnica** - złoża piasków „**Imielnica**”; **Motkowice** - złoża piasków „**Motkowice - Tory**” i „**Motkowice**”; , **Stawy** - złoża piasków „**Stawy I**” oraz **Sobowice** - złoża piasków „**Sobowice**” i „**Sobowice I**”, gmina Imielno.

W rozdziale **VII. Uwarunkowania i podstawy rozwoju gminy Imielno - podsumowanie**, wprowadzony został zapis dotyczący form ochrony środowiska obejmujących teren objęty zmianą studium.

W południowo – wschodniej części gminy Imielno, znajduje się obszar sieci ekologicznej, mający znaczenie dla Wspólnoty, **Natura 2000 - „Ostoja Nidziańska”**. Obszar „Natura 2000” „Ostoja Nidziańska”, występuje na terenie części sołectw: **Bełk** i **Sobowice** objętych zmianą Nr 1 „Studium...”.

We wschodniej części gminy Imielno, znajduje się obszar sieci ekologicznej, mający znaczenie dla Wspólnoty, **Natura 2000 - „Dolina Nidy”** - specjalny obszar ochrony ptaków. Obszar „Dolina Nidy”, występuje na terenie części sołectwa **Motkowice**, objętego zmianą Nr 1 „Studium...”.

W północno - wschodniej części gminy Imielno, znajduje się obszar sieci ekologicznej, mający znaczenie dla Wspólnoty, **Natura 2000 - „Ostoja Sobkowsko - Korytnica”**. Obszar „Ostoja Sobkowsko - Korytnica”, występuje na fragmencie terenu sołectwa **Borszowice**, poza granicami objętymi zmianą Nr 1 „Studium...”.

Wprowadzono również stwierdzenie, że udokumentowanie złóż kopalni i wniesienie ich do studium m.in. w ramach sporządzanej zmiany Nr 1 „Studium...”, oraz umożliwienie ich wydobywania dla celów budownictwa i drogownictwa, wykorzystywanych nie tylko na terenie gminy lecz poza jej granicami, mogą spowodować poprawę warunków rozwoju przedsiębiorczości. *1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Do tekstu obowiązującego Studium... - „**Funkcjonalno - Przestrzenne Kierunki Rozwoju Gminy**”, wprowadzono dane i informacje obejmujące udokumentowane złoża kopalin - złoża piasków w kat. C1, położone na terenie części sołectw: Bełk, Imielnica, Motkowice, Stawy, Sobowice, gmina Imielno, stanowiące Zmianę Nr 1 Studium... dotyczące w szczególności:

W rozdziale **II. Kierunki Polityki Przestrzennej i Zasady Rozwoju Infrastruktury Technicznej, 1. Ochrona środowiska przyrodniczego** wprowadzono zapisy:

- że zgodnie z aktualnym stanem prawnym dotyczącym wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody teren objęty zmianą Nr 1 „Studium...” znajduje się w granicach Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Obszaru Natura 2000: „Ostoja Nidziańska” (PLH260003) i „Dolina Nidy” (PLB260001),
- informację że tereny złóż kopalin - złoża piasków, znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”,
- informacje że tereny objęte przedmiotową zmianą częściowo położone są w zasięgu Korytarza Południowo Centralnego (KpDC-4C) pn. Dolina Nidy,
- informacje że potrzebie ochrony zasobów wód podziemnych i powierzchniowych w świetle „**Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**” zatwierdzonym przez Prezesa Rady Ministrów, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. oraz Ramowej Dyrektywie Wodnej 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r.; ustanawiających ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W punkcie **Kopaliny mineralne**, wprowadzono zapisy dotyczące terenów, obejmujących udokumentowane złoża kopalin - złoża piasków w kat. C1, położone na terenie części sołectw: Bełk - złoża piasków: „Bełk”; „Szczery Bór” i „Szczery Bór I”; Imielnica - złoża piasków „Imielnica”; Motkowice - złoża piasków „Motkowice - Tory” i „Motkowice”; , Stawy - złoża piasków „Stawy I” oraz Sobowice - złoża piasków „Sobowice” i „Sobowice I”, gmina Imielno, wraz z danymi i informacjami wynikającymi z dokumentów formalno - prawnych wydanych dla poszczególnych terenów złoża piasków:

- zawiadomień o przyjęciu dokumentacji geologicznych złóż piasków,
- decyzji zatwierdzających dokumentacje geologiczne złóż piasków (udokumentowane zasoby geologiczne złoża);
- decyzji Wójta Gminy Imielno, określających środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć polegających na wydobywaniu kopaliny;
- koncesji udzielonych na wydobywanie kopalin, ustanawiających obszary i tereny górnicze.

Ponadto wprowadzono zapisy stwierdzające że:

- Zasady wydobywania piasków określają Koncesje na wydobycie, wydane na poszczególne tereny złoża piasków. W przypadku złoża, które nie jest eksploatowane, zasady wydobycia zostaną określone w koncesji na wydobywanie piasków, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- Podjęcie eksploatacji pojedynczych złóż, które nie spowodują zagrożeń dla krajobrazu i środowiskowych oraz są uzasadnione względami gospodarczymi jest zgodne z polityką przestrzenną województwa świętokrzyskiego, która została określona m. innymi w „Kierunkach rozwoju bazy ekonomicznej oraz obszarach wydobycia i przetwórstwa surowców mineralnych”, przedstawionych w Zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, uchwalonej Uchwałą Nr XLVII/833/14 *1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

- Tereny udokumentowanych złóż piasków w kat. CI, stanowiące przedmiot zmiany Nr 1 „Studium...”, są zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących dróg ogólnodostępnych, stanowiących obsługę komunikacyjną terenów złóż.

- Część z udokumentowanych złóż piasków objętych zmianą Nr 1 Studium..., jest zlokalizowana m. innymi w bezpośrednim sąsiedztwie terenu kolei, który stanowi teren zamknięty - linia kolejowa nr 65 „Most na rzece Bug - Sławków LHS”. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych obowiązują wymagania określone w ustawie z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 789, z późn. zm.) i Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 07 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. z 2008r. Nr 153, poz. 955).

W rozdziale **V. Problematyka wyznaczonych obszarów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, wprowadzono zapis:

Część terenu objętego zmianą Nr 1 „Studium...” , dotyczący m.in. złoża kopaliny piasków „BEŁK”, położonego na terenie gruntów sołectwa Bełk – Kwasków **oznaczony cyfrą 5** i złoża kopaliny piasków „MOTKOWICE - TORY” **oznaczony cyfrą 6**, wskazuje się jako **tereny dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**, ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, poprzedzającej uchwalenie planu umożliwiającego jego eksploatację.

Do treści obowiązującego studium wprowadzony został również niniejszy rozdział **VI. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń zmiany Nr 1” Studium...”**

W związku z wejściem w życie nowych przepisów prawa dotyczących zagadnień planowania przestrzennego t.j.:

- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015r., poz. 774),

- Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777), dokonano dodatkowych analiz dotyczących wymogów wynikających z powyższych aktów prawnych, w odniesieniu do przedmiotu zmiany Nr 1 Studium... .

Po dokonaniu szczegółowej analizy wymogów wynikających ze zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadzonych ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015r., poz. 1777), stwierdza się, że teren zmiany Nr 1 „Studium...” obejmuje udokumentowane złoża piasków, w przeważającej większości posiadające koncesję na wydobycie, będące w eksploatacji, na terenie których nie planuje się zabudowy i w związku z tym nie dokonuje się szczegółowego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz nie określa się zapotrzebowania na nową zabudowę.

Obszar terenów docelowo przeznaczonych na cele wydobycia wynosi ok. 25,23 ha.*1

*1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”

Występowanie złóż kopalin podnosi wartość ekonomiczną terenów i stwarza źródło dochodu dla budżetu gminy. Eksploatacja prowadzona zgodnie z przyjętymi dokumentami dotyczącymi wydobycia gwarantuje zachowanie ładu przestrzennego, efektywne gospodarowanie przestrzenią i zachowanie jej walorów ekonomicznych.

Złóża piasków objęte zmianą Nr 1 „Studium...”, obowiązkowo po zakończeniu eksploatacji złoża, wymagają rekultywacji technicznej wyrobisk poprzez doprowadzenie terenów do pierwotnego wykorzystania (wykorzystując zalegający na tymczasowych zwałowiskach nakład) lub zostaną zalesione, zadrzewione i zakrzewione rodzimymi gatunkami drzew i krzewów. Na części wyrobisk (złóże: „Motkowice-Tory”, „Motkowice”, „Sobowice”, „Stawy I”), zostaną wykonane zadrzewienia i zakrzywienia skarp wyrobisk, natomiast, w dniu wyrobiska powstaną zbiorniki wodne.

Zasady i warunki rekultywacji zostały określone w poszczególnych prawomocnych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach i koncesjach dla poszczególnych przedsięwzięć.

Realizacja tego rodzaju przedsięwzięć jest okresowa i po ich zakończeniu powróci teren wydobycia do stanu pierwotnego a na części terenu, utworzone zbiorniki wodne, wpłyną pozytywnie na krajobraz.

Dla terenu Województwa Świętokrzyskiego nie został sporządzony i uchwalony „Audyt krajobrazowy”, o którym mowa w art. 38 i 38a Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i wynikający z ustawy z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015r., poz. 774).

W związku z tym brak jest informacji o ewentualnych krajobrazach priorytetowych występujących na terenie gminy Imielno.

*Tereny złóż piasków nie występują na obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne i kulturowe.*1*

**1 tekst wprowadzony zmianą Nr 1 „Studium...”*